

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Turjaška 1, 1000 Ljubljana, Tel.: (01) 20 01 193 Fax: (01) 42 57 293

POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA DELA ZA LETO 2006

**(po pogodbi Ministrstva za kulturo št. 3511-04-042068 o financiranju in izvedbi
javnega kulturnega programa v obdobju 2004-2006 in 4. dodatku k pogodbi z
dne 22.02.2006)**

in

PROGRAMSKI NAČRT ZA LETO 2007 IN IZHODIŠČA ZA LETI 2008 IN 2009

Ljubljana, 28.2.2007

Programsko in finančno poročilo ZBDS za leto 2006 ter programski načrt za leto 2007 in programska izhodišča za leti 2008 in 2009 je potrdilo predsedstvo ZBDS na 16. korespondenčni seji z dne 27.2.2007 do 5.3.2007.

Notranji nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem ZBDS je bil opravljen 20.3.2007. Nadzorni odbor je v izjavi z dne 20.3.2007 ugotovil, da je ZBDS posloval v skladu z Zakonom o družtvih (Ul RS, št. 61/06), slovenskimi računovodskimi standardi (SRS 33, 2006) ter programskim in finančnim načrtom za leto 2006.

dr. Melita Ambrožič
predsednica ZBDS

K A Z A L O

Uvod	4
Dolgoročni cilji za obdobje 2007-2009	5
Prioritetni letni cilji za 2007	6
Prioritetni letni cilji za 2008	7
Prioritetni letni cilji za 2009	7
I. VSEBINSKO POROČILO PO PROGRAMSKIH SKLOPIH MINISTRSTVA ZA KULTURO	8
1. Strokovno delo na področju dejavnosti društva: delovanje predsedstva in delovnih teles ZBDS ter skladov	8
1.1. Aktivnosti predsedstva ZBDS v letu 2006 in načrtovane aktivnosti v 2007	8
1.2. Aktivnosti delovnih teles ZBDS v letu 2006 in načrtovane aktivnosti v 2007	10
Sekcija za domoznanstvo	10
Sekcija študentov bibliotekarstva	11
Sekcija za splošne knjižnice	14
Sekcija za visokošolske knjižnice	17
Sekcija za šolske knjižnice	21
Sekcija za potujoče knjižnice	23
Sekcija za specialne knjižnice	24
Delovna skupina za medknjižnično izposajo	25
Komisija za permanentno izobraževanje in razvoj kariere	26
Komisija za terminologijo	27
Komisija za Čopove diplome in priznanja	30
1.3. Delovanje skladov	31
Upravni odbor Kalanovega sklada	31
Odbor Stepišnikovega sklada	31
2. Organizacija izobraževalnih vsebin	31
3. Mednarodna dejavnost in udeležba na mednarodnih konferencah	32
4. Promocijska dejavnost	33
5. Izdajanje strokovnih publikacij	33
Revija Knjižnica	34
6. Ponudba informacijskih storitev za knjižnice: zagotavljanje dostopnosti podatkovnih zbirk EBSCOhost	38
II. DEJAVNOST PODROČNIH BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV V LETU 2006 IN NAČRTOVANE AKTIVNOSTI V 2007	39
Društvo bibliotekarjev Celje	39
Društvo knjižničarjev Dolenjske	41
Društvo bibliotekarjev Gorenjske	42
Društvo bibliotekarjev Koroške	42
Društvo bibliotekarjev Ljubljana	43

Društvo bibliotekarjev Maribor	43
Društvo bibliotekarjev Pomurja	45
Društvo bibliotekarjev Primorske	45
PRILOGE	47
Priloga 1: Poslanstvo in cilji sekcije študentov bibliotekarstva	47
Priloga 2: Logotip Sekcije študentov bibliotekarstva	49
Priloga 3: Nova podoba spletne strani študentov Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo	49
Priloga 4: Osnutek priporočil ZBDS za delo v slovenski medknjižnični izposoji	50
Priloga 5: Poročilo o udeležbi na mednarodni konferenci univerzitetnih knjižnic	58
Priloga 6: Poročilo o udeležbi na konferenci LIDA 2006	63
Priloga 7: Poročilo o srečanju potujočih knjižničarjev	65
Priloga 8: Poročilo o kongresu avstrijskih knjižničarjev	66
Priloga 9: Poročilo o udeležbi na posvetovanju hrvaških knjižničarjev	67
Priloga 10: Projekt »Program informacijske pismenosti na slovenskih univerzah«	71

Uvod

Organizirano strokovno povezovanje slovenskih knjižničarjev ima že 75-letno zgodovino, v letu 2007 pa bomo obeležili 60-letnico delovanja samostojnega knjižničarskega združenja. Slovenski knjižničarji so se najprej včlanjevali v Avstrijsko bibliotekarsko društvo, leta **1931** pa je bilo ustanovljeno Društvo jugoslovanskih bibliotekarjev (DJB) in v Ljubljani je začela delovati sekcija DBJ, v katero je bilo vključenih 6 članov. Decembra **1946** je bila organizirana prva konferenca slovenskih knjižničarjev in izbran iniciativni odbor za ustanovitev lastnega strokovnega društva. Decembra **1947** je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Društva bibliotekarjev Slovenije (DBS), za prvega predsednika je bil izvoljen dr. Mirko Rupel. Prvi redni občni zbor je bil 20. decembra **1948** v Ljubljani. Prva številka revije Knjižnica je izšla leta **1957**. Leta **1983** se je DBS preoblikoval v zvezo osmih regionalnih društev bibliotekarjev (Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, ZBDS). Etični kodeks slovenskih knjižničarjev je bil sprejet leta **1995**, Manifest ZBDS o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva pa leta **2004**. Leta **2005** je bila vzpostavljena nova spletna stran združenja s portalom e-publikacij. V letu **2000** je ZBDS prvič pridobil status društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture, status je bil obnovljen leta **2005**.

ZBDS je prostovoljna, samostojna in nepridobitna strokovna zveza osmih območnih bibliotekarskih društev (Ljubljana, Maribor, Celje, Koroška, Gorenjska, Pomurje, Primorska, Dolenjska) in združuje preko 1.200 slovenskih knjižničark in knjižničarjev. Temeljni **cilji** ZBDS so:

- krepiti ugled knjižničarjev in knjižničarstva v družbi,
- zastopati družbene in profesionalne interese knjižničarjev,
- z vplivom na družbene in politične institucije prispevati k boljšemu položaju knjižnic in knjižničarjev,
- sodelovati in izmenjevati izkušnje s knjižnicami in knjižničarji drugih držav,
- vzpodbujati in zagotavljati permanentno izobraževanje knjižničarjev,
- zagotavljati kar najvišjo možno stopnjo profesionalizma v stroki.

Osnovni **namen** delovanja ZBDS je reševanje strokovnih vprašanj skupnega pomena, spremljanje bibliotekarske znanosti in sodelovanje pri njenem razvoju, strokovna rast knjižničarske dejavnosti, sodelovanje pri razvoju knjižničnega sistema Slovenije in nacionalnega vzajemnega bibliografskega sistema, vzpodbujanje medsebojnega sodelovanja med člani, povezovanje članov pri strokovnem delovanju in sodelovanje pri izobraževanju knjižničarjev.

Strokovno delo se odvija v okviru stalnih delovnih teles ZBDS, tj. **sekcij** za domoznanstvo, potujoče knjižnice, specialne knjižnice, visokošolske knjižnice, splošne knjižnice, šolske knjižnice, visokošolske knjižnice in sekcije študentov bibliotekarstva. Za preučevanje posameznih teoretičnih vprašanj pa predsedstvo ustanavlja začasna delovna telesa, tj. **komisije**. V letu 2006 sta delovali strokovni komisiji za izobraževanje in razvoj kariere in za strokovno terminologijo. Za reševanje konkretnih aktualnih vprašanj predsedstvo ZBDS ustanavlja **delovne skupine**. V letu 2006 je delovala delovna skupina za področje medknjižnične izposoje.

ZBDS **sodeluje** z zamejskimi knjižnicami in bibliotekarskimi združenji iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Slovaške, Češke, Italije, Hrvaške, Srbije in Črne Gore, Bosne in Hercegovine ter Makedonije. ZBDS je član mednarodnega združenja bibliotekarskih društev in drugih organizacij s področja bibliotekarstva – IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions). Članica stalnega odbora Sekcije za bibliografijo je dr. Maja Žumer (Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo), član stalnega odbora Sekcije za nacionalne knjižnice je mag. Zoran Krstulović (NUK), dr. Melita Ambrožič (NUK) pa je članica stalnega odbora Sekcije za visokošolske in znanstvene knjižnice.

Dejavnost ZBDS finančno podpira **Ministrstvo za kulturo**, izdajanje revije Knjižnica pa tudi **Agencija za raziskovalno dejavnost RS** (MVZT). Ostala sredstva za realizacijo programa

pridobiva iz članarin članov območnih bibliotekarskih društev (prispevek za delovanje Zveze in izdajanje revije Knjižnica), z lastno dejavnostjo (kotizacije, prodaja publikacij) ter sponzorstvu in donacijami. V okviru združenja delujeta tudi dva **sklada**, tj. Kalanov sklad in Stepišnikov sklad, ki pridobivata sredstva s prostovoljnimi prispevki posameznikov in knjižnic.

Dolgoročni cilji za obdobje 2007-2009

- **Vzpostavitev učinkovite organizacije združenja**

Strategije:

- sprejem novega statuta
- sprejem poslovnikov in pravilnikov
- vzpostavitev novih organov
- vzpostavitev centralne evidence članov
- razširitev aktivnosti za pridobitev večjega članstva
- izboljšanje sodelovanja z in med člani združenja (področnimi društvi) in večja odzivnost na potrebe članstva
- projektna organiziranost združenja
- učinkovitejši finančni menedžment in prilagoditev obsega dejavnosti združenja finančnim in kadrovskim zmožnostim

- **Zagotovitev učinkovite računovodske, pravne in administrativne podpore**

Strategije:

- prenos storitev računovodstva na profesionalni računovodski servis
- zagotovitev pravne pomoči v okviru profesionalnega pravnega servisa
- prizadevanje za profesionalizacijo funkcije strokovnega tajnika
- prizadevanja za pridobitev pisarniškega prostora za delovanje združenja in arhiv

- **Izvajanje strokovnega dela glede na potrebe okolja in aktualna dogajanja**

Strategije:

- priprava letnih programov v obliki projektних nalog
- priprava smernic in priporočil za posamezna področja delovanja knjižnic
- sodelovanje pri pripravi zakonskih in drugih predpisov s področja knjižničarstva s pristojnimi ministrstvi
- sodelovanje z drugimi organizacijami in društvi pri pripravi strokovnih dokumentov

- **Skrb za stalno izobraževanje in izpopolnjevanje knjižničarjev**

Strategije:

- organizacija tečajev, seminarjev, okroglih miz ipd.
- organizacija strokovnih posvetovanj združenja in posameznih sekcij
- podpora članom pri udeležbi na strokovnih srečanjih v tujini
- podpora članom pri njihovi publicistični dejavnosti

- **Skrb za izdajanje tekočih in aktualnih publikacij s področja knjižničarstva**

- redno izdajanje revije Knjižnica v so-založništvu z izbrano partnersko organizacijo
- letno izdajanje zbornikov posvetovanj (združenja oz. sekcij)
- izdajanje prevodov smernic in priporočil IFLA
- izdajanje smernic in priporočil ZBDS (medknjižnična izposoja, informacijsko opismenjevanje...)
- izdajanje oz. so-izdajanje drugih strokovnih publikacij
- izdajanje elektronskih publikacij in njihova dostopnost prek spletnega portala

- **Izboljšanje promocijske dejavnosti in marketinga**

Strategije:

- izdelava celovitega trženjskega načrta
- redno vzdrževanje in dopolnjevanje spletne strani ZBDS
- postopen prevod temeljnih vsebin v angleški jezik
- promocija združenja, stroke in knjižničarjev z objavami v medijih
- imenovanje predstavnika za stike z javnostmi
- podeljevanje že uveljavljenih nagrad in priznanj ter uvedba novega priznanja (»knjižničar leta«)
- vzpostavitev e-prodaje publikacij ZBDS
- intenzivnejše pridobivanje sponzorjev in donatorjev
- intenzivnejše pridobivanje članov skladov
- skrb za promocijska gradiva in izdelke združenja

• **Vzpostavljanje učinkovitih partnerstev**

Strategije:

- razširitev sodelovanja s Kulturniško zbornico Slovenije in aktivnejša vloga v njenem delovanju
- izboljšanje sodelovanja s knjižnicami in drugimi organizacijami s področja knjižničarstva
- izboljšanje sodelovanja z Društvom založnikov Slovenije in Društvom knjigotržcev Slovenije
- povečanje obsega partnerstev z organizacijami izven področja knjižničarstva

Prioritetni letni cilji za 2007

- sprejem novega statuta ZBDS in začetek priprave novih poslovnikov in pravilnikov
- začetek reorganizacije združenja
- prenos storitev računovodstva na profesionalni računovodski servis
- zagotovitev pravne pomoči v okviru profesionalnega pravnega servisa
- organizacija posvetovanja ZBDS
- podelitev strokovnih nagrad in priznanj
- izdaja zbornika posvetovanja in jubilejnega zbornika ob 60. letnici združenja
- izdaja prevodov smernic IFLA (2 publikaciji)
- redno izdajanje revije Knjižnica
- podpora izdajanju študentskega časopisa in časopisa potujočih knjižnic
- izmenjava strokovnih publikacij s tujimi združenji
- vzdrževanje in dopolnjevanje spletne strani ZBDS
- priprava vsebin za spletno stran Kulturniške zbornice
- vzdrževanje portala e-publikacij in dopolnitev vsebin z elektronsko različico zbornika posvetovanja in jubilejnega zbornika ter IFLA smernic
- digitalizacija starejših publikacij ZBDS in njihova ponudba na e-portalu
- sprejem in objava smernic za medknjižnično izposajo
- sodelovanje s Komisijo za razvoj knjižničnega sistema UL pri pripravi priporočil za organizacijo in delovanje visokošolskih knjižnic
- priprava osnutka smernic za informacijsko opismenjevanje v visokem šolstvu
- sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic pri organizaciji promocijske akcije Dan splošnih knjižnic
- organizacija strokovnega srečanja sekcije za splošne knjižnice, sodelovanje pri organizaciji strokovnega srečanja domoznancev
- zagotovitev sredstev za udeležbo predstavnikov ZBDS na konferenci LIDA, poletni šoli šolskih knjižničarjev in eni od večjih mednarodnih konferenc (npr. IFLA)

Prioritetni letni cilji za 2008

- vzpostavitev novih organov združenja
- priprava in sprejem poslovnikov in pravilnikov
- organizacija posvetovanja visokošolskih knjižnic
- organizacija strokovnega srečanja Sekcije za potujoče knjižnice
- izdaja zbornika posvetovanja visokošolskih knjižnic v tiskani in elektronski obliki
- vzdrževanje in dopolnjevanje portala e-publikacij ZBDS
- redno izdajanje revije Knjižnica
- podpora izdajanju študentskega časopisa in časopisa potujočih knjižnic
- izdaja novih zgibank o ZBDS in drugega promocijskega gradiva
- izmenjava strokovnih publikacij s tujimi združenji
- organizacija e-prodaje publikacij ZBDS
- sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic pri organizaciji posvetovanja splošnih knjižnic
- sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic pri organizaciji Dneva splošnih knjižnic
- digitalizacija starejših publikacij ZBDS in njihova ponudba na e-portalu
- sprejem smernic za informacijsko opismenjevanje v visokem šolstvu
- sprejem priporočil za organizacijo in delovanje visokošolskih knjižnic
- izdelava celovitega trženjskega načrta
- zagotovitev sredstev za udeležbo predstavnikov ZBDS na konferenci LIDA, poletni šoli šolskih knjižničarjev in eni od večjih mednarodnih konferenc (npr. IFLA, Bielefeld)
- prevod in izdaja vsaj ene publikacije (smernic) IFLA
- izboljšanje mednarodnega sodelovanja (strokovnimi društvi sosednjih držav, IFLA, EBLIDA in LIBER)

Prioritetni letni cilji za 2009

- organizacija posvetovanja ZBDS
- podelitev strokovnih nagrad in priznanj
- izdaja zbornika posvetovanja ZBDS v tiskani in elektronski obliki
- redno izdajanje revije Knjižnica
- podpora izdajanju študentskega časopisa in časopisa potujočih knjižnic
- izmenjava strokovnih publikacij s tujimi združenji
- vzdrževanje in dopolnjevanje spletne strani ZBDS
- vzdrževanje portala e-publikacij in dopolnitev vsebin z elektronsko različico zbornika posvetovanja ZBDS
- digitalizacija starejših publikacij ZBDS in njihova ponudba na e-portalu
- sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic pri organizaciji promocijske akcije Dan splošnih knjižnic
- prevod in izdaja vsaj ene publikacije (smernic) IFLA
- zagotovitev sredstev za udeležbo predstavnikov ZBDS na konferenci LIDA, poletni šoli šolskih knjižničarjev in eni od večjih mednarodnih konferenc (npr. IFLA)
- povečanje lastnih prihodkov ZBDS (trženje proizvodov, vključevanje v projekte, pridobivanje sponzorstev in donacij ipd.) in zagotovitev pogojev za delno profesionalizacijo tajništva ZBDS

I. VSEBINSKO POROČILO ZA LETO 2006 IN NAČRT ZA 2007 (PO PROGRAMSKIH SKLOPIH MINISTRSTVA ZA KULTURO)

1. Strokovno delo na področju dejavnosti društva: delovanje predsedstva in delovnih teles ZBDS ter skladov

1.1. Aktivnosti predsedstva ZBDS v letu 2006

Vodenje, načrtovanje, organiziranje in evalvacija dejavnosti:

- priprava poročila o delu za 2005 (tiskana in elektronska različica, publicirana na spletni strani združenja), priprava načrta dela 2006 po aktivnostih, nalogah, nosilcih in ciljih (tiskana in elektronska različica, publicirana na spletni strani združenja) ter priprava letnega finančnega načrta po posameznih aktivnostih in stroških za 2006;
- priprava poročila o delu revije Knjižnica v letu 2005 in priprava načrta dela za 2006; priprava gradiva za prijavo na razpise za sofinanciranje revije (Ministrstvo za kulturo, Agencija za raziskovalno dejavnost RS);
- priprava gradiva za javni razpis za financiranje ZBDS v letu 2006 za Ministrstvo za kulturo;
- priprava gradiva za javni razpis za sofinanciranje izdelave terminološkega slovarja (projekt »Javno dostopni spletni slovar slovenske bibliotekarske terminologije« v sklopu Javnega razpisa MK za (so)financiranje projektov, ki so namenjeni predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika v letu 2006, JPR13-UPRS-2006);
- 2 redni seji predsedstva ZBDS in 3 dopisne elektronske seje, stalna elektronska komunikacija in obveščanje članov predsedstva;
- dograditev sistema vodenja finančnega poslovanja ZBDS v okviru poslovno-informacijskega sistema NUK - Navision in priprave na prenos finančnega poslovanja na zunanjega izvajalca (pridobitev ponudb izvajalcev računovodskih storitev);
- priprava novega osnutka statuta ZBDS in priprava dopolnil pravilnika Kalanovega sklada;
- koordiniranje dela sekcij, komisij, delovne skupine in skladov;
- skrb za dopolnjevanje spletne strani ZBDS in portala e-publikacij;
- odzivanje na javne razprave in strokovne pobude (pripombe na nacionalni program visokega šolstva, analizo stanja splošnih knjižnic, strateški načrt UL, pravilnik o napredovanju v nazive itd.);
- udeležba na izobraževanjih o določilih novega zakona o društvih.

Obveščanje, informiranje, publiciranje:

- dopolnitev novega spletnega mesta ZBDS na strežniku NUK je bila realizirana v celoti, na spletnih straneh so bila objavljena obvestila in poročila o posameznih aktivnostih oz. dogodkih, dopolnjene so bile tudi povezave na druge relevantne spletne strani in dokumente;
- obnovljen je bil status domene ZBDS na internetu (Arnes) in t. i. skrbnika strani;
- publicirane so bile 3 številke revije Knjižnica v tiskani obliki (zadnja številka pripravljena za tisk) ter št. 1-2 v elektronski obliki;
- dograjen je bil portal elektronskih publikacij ZBDS (na strežniku CTK) in objavljeni zbornika posvetovanj visokošolskih knjižnic (2002 in 2004) ter zbornik posvetovanja ZBDS 2005 v elektronski obliki;
- natisnjena je bila zgibanka o ZBDS in Sekciji študentov bibliotekarstva ter izdelani knjižni lističi in promocijsko gradivo za pridobivanje članov za sekcijo študentov;
- publiciran je bil zbornik posvetovanja visokošolskih in specialnih knjižnic 2006 v tiskani obliki;
- izšli sta številki časopisa potujočih knjižnic in časopisa študentov bibliotekarstva v tiskani in elektronski obliki.

Sodelovanje z drugimi organizacijami in združenji:

- sodelovanje s Kulturniško zbornico (obravnavanje predlogov za člane svetov in strokovnih svetov knjižnic, udeležba na sestankih IO zbornice, priprava mnenj o dokumentih, sodelovanje pri zasnovi spletne strani);
- sodelovanje s slovensko sekcijo IBBY;
- sodelovanje z Društvom šolskih knjižničarjev;
- sodelovanje z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo;
- strokovni odzivi ZBDS na različne pobude, dokumente, izjave ipd.: Ministrstva za kulturo, Kulturniške zbornice, Društva založnikov, Društva pisateljev, Nacionalnega sveta za knjižničarstvo, IFLA itd.;
- aktivno sodelovanje z Zvezo založnikov in promocija 4. kongresa Knjiga na slovenskem;
- mnenje o predlogu pravilnika MK o napredovanju v nazive v knjižničarstvu;
- sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic pri načrtovanju in izvedbi izobraževalne in promocijske dejavnosti;
- sodelovanje z Hrvaškim knjižničarskim društvom in Društvom bibliotekarjev BiH;
- aktivno delovanje v IFLA.

Aktivnosti in **poraba sredstev** ZBDS so potekale v skladu s programom; poraba finančnih sredstev je bila kontrolirana po kontih, stroškovnih mestih in programskih enotah v okviru avtomatiziranega poslovnega informacijskega sistema NUK.

Prioritete v letu 2007:

- razprava o reorganizaciji oz. novem organizacijskem modelu delovanja ZBDS ter priprava predloga novega statuta za skupščino ZBDS;
- evalvacija dela (aktivnosti) predsedstva, sekcij in komisij;
- povečanje odzivnosti predsedstva ZBDS na aktualne probleme in uvajanje projektnega dela v okviru delovnih skupin;
- priprava aktivnosti za obeležitev 60-letnice delovanja strokovnega združenja in 50-tega letnika revije Knjižnica (priprava in izvedba strokovnega posvetovanja ZBDS oz. Kongresa slovenskih knjižničarjev; priprava in izdaja zbornika posvetovanja, jubilejnega zbornika ZBDS in tematske številke revije Knjižnica);
- krepitev komunikacije s področnimi bibliotekarskimi društvi in vzpodbujanje aktivnosti društev in njihove promocije (povečanje članstva);
- zagotavljanje večjega obsega partnerstev s sorodnimi in drugimi organizacijami;
- sodelovanje s Komisijo za razvoj knjižničnega sistema UL pri pripravi standardov za visokošolske knjižnice UL;
- priprava osnutka smernic za informacijsko opismenjevanje v visokem šolstvu;
- vzpostavitev stalne spletne ankete o statusu in plačah knjižničarjev, analiza podatkov in priprava članka;
- razprava, sprejem in objava priporočil ZBDS za organizacijo in izvajanje medknjižnične izposoje;
- redno izdajanje revije Knjižnica v tiskani in elektronski različici;
- publiciranje smernic IFLA za knjižnične storitve za uporabniki s posebnimi potrebami – smernice za lažje berljivo gradivo in smernice za delo z uporabniki z disleksijo;
- vzdrževanje in redno dopolnjevanje spletne strani ZBDS;
- obogatitev portalnega dostopa do publikacij ZBDS (postopna retrospektivna digitalizacija gradiv v tiskani obliki – revija Knjižnica, zborniki posvetovanj, plakati, zgibanke, knjižni lističi ipd.);
- okrepitev izmenjave izkušenj in dobre prakse s tujimi strokovnimi združenji;
- aktivno delovanje v mednarodnem prostoru (mednarodna združenja in organizacije, zlasti bibliotekarska in sorodna združenja);
- organizacija oz. sodelovanje pri organizaciji izobraževalnih vsebin in promocijskih aktivnosti;
- podelitev strokovnih priznanj (Čopove diplome in priznanja, nagrade Kalanovega sklada);
- promocija skladov in pridobivanje novih članov;
- udeležba članov ZBDS na strokovnih posvetovanjih in drugih izobraževalnih oblikah;
- zagotavljanje popustov in drugih ugodnosti za člane ZBDS;
- vzpodbujanje strokovne in publicistične dejavnosti članov ZBDS;

- pridobivanje sponzorjev in donatorjev.

1.2. Aktivnosti delovnih teles ZBDS v letu 2006 in načrtovane aktivnosti v 2007

• Sekcija za domoznanstvo

Poročilo o delu v letu 2006

Predsednica Sekcije je sodelovala v Delovni skupini za domoznanstvo OOK pri Centru za razvoj knjižnic pri NUK, in sicer v sklopu Vsebinska obdelave gradiva in priprave geslovnika. V okviru Sekcije za domoznanstvo pri ZBDS je bila oblikovana delovna skupina za pripravo domoznanskega geslovnika v sestavi: mag. Vlasta Stavbar, Sandra Kurnik Zupanič, Srečko Maček, Ljuba Vrabc, Simona Šuler Pandev in Andreina Jejčič.

V mesecu juniju sta se predsednica sekcije mag. Vlasta Stavbar in član delovne skupine za pripravo geslovnika (ki deluje v okviru Delovne skupine za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic) Srečko Maček udeležila sestanka v IZUM, kjer sta se seznanila z aktivnostmi pri pripravi Splošnega geslovnika COBISS.SI. Aktivnosti sta predstavila dr. Marta Seljak in Matjaž Zalokar. S predstavitvijo Splošnega geslovnika so ugotavljali možnosti o aktivnem sodelovanju domoznancev pri geslovniku. IZUM je posredoval tudi gradivo o nastajanju geslovnika.

V okviru Sekcije za domoznanstvo in 40-letnice Enote za domoznanstvo UKM je 14. decembra potekal v Mariboru Posvet o geslenju domoznanskega gradiva, kjer je bila predstavljena dobra praksa, ki jo je Enota za domoznanstvo v UKM imela sredi osemdesetih let, ko so domoznanske zapise geslili upoštevajoč normiran hirarhično urejen geselnik (avtor je bil tedanji vodja Enote za domoznanstvo v UKM dr. Bernard Rajh in predstavnik RCUM-a g. Jerčič). V nadaljevanju posveta je bil predstavljen Spletni splošni slovenski geslovník in navodila za predmetno označevanje (predstavila sta jih mag. Darija Rozman in Aljoša Pelhan iz NUK). S primeri iz dosedanje prakse geslenja domoznanskih zapisov po različnih slovenskih knjižnicah so ponazorili različne prakse geslenja v Sloveniji. Predstavljen pa je bil tudi Splošni geslovník COBISS.SI, ki ga pripravlja IZUM (Matjaž Zalokar). Podane so bile možne rešitve za področje domoznanstva. Na osnovi predstavljenega in konstruktivne razprave je bilo razvidno stanje, težave in bodoče naloge Sekcije za domoznanstvo, ki se bo morala aktivno vključiti v reševanje tematike geslenja in v bodoče pripraviti tudi priporočila. Natančnejše poročilo o posvetu bo objavljeno v januarški številki Knjižničarskih novic.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

V letu 2007 bo Sekcija za domoznanstvo nadaljevala z aktivnostmi, ki so stalnica že od ustanovitve sekcije naprej. Potrebno pa bo realizirati tudi nekatere nerealizirane naloge iz leta 2006. Sekcija načrtuje naslednje aktivnosti:

- sestanki članov Sekcije – obravnavanje pobud in problemov, s katerimi se srečujejo domoznanci v posamezni regiji oz. nasploh v Sloveniji ter iskanje skupnih rešitev;
- pomoč in svetovanje tistim knjižnicam, ki bodo domoznansko dejavnost šele pričele uvajati v svoje delo;
- sodelovanje sekcije v Delovni skupini za domoznanstvo pri Centru za razvoj knjižnic – sodelovanje pri vsebinski obdelavi domoznanskega gradiva in priprava geslovnika – nadaljevanje naloge iz leta 2006;
- priprava (enodnevnega) strokovnega srečanja Sekcije za domoznanstvo;
- sodelovanje pri pripravi programa simpozija v organizaciji Osrednje knjižnice Celje in OOK o desetletnem razvoju domoznanske dejavnosti v Sloveniji;
- izdelava zloženke Domoznanska dejavnost v Sloveniji;
- promocija domoznanske dejavnosti v Sloveniji na spletni strani ZBDS in v medijih.

Sekcijo za domoznanstvo vodi **mag. Vlasta Stavbar**, Univerzitetna knjižnica Maribor.

• Sekcija študentov bibliotekarstva

V okviru **osnovne dejavnosti** je sekcija pregledala svoje poslanstvo in cilje in jih poskušala oblikovati še bolj aktualno in pregledno (**Priloga 1**). Sekcija si je v okviru osnovne dejavnosti tudi pridobila pisarniški material, ki je nujno potreben za normalno delovanje, zlasti za reproduciranje promocijskega gradiva (zgibanke, plakati ipd.) in urejanje dokumentacije sekcije. Predsednica sekcije se je redno udeleževala sej predsedstva ZBDS.

Na področju **izobraževalne dejavnosti** je sekcija organizirala več vodenih ogledov knjižnic, skrbela pa je tudi za promocijo posvetovanj in omogočila študentom cenovno ugodno udeležbo ter aktivno sodelovanje.

V okviru izobraževalne dejavnosti je bila organizirana že tradicionalna strokovna ekskurzija. Med 27. in 29. aprilom si je tako 40 študentov bibliotekarstva pod strokovnim vodstvom ogledalo 5 zanimivih knjižnic: Bibliothek St. Peter, Bibliotheca Mozartiana, International Youth Library, Bayerische Staatsbibliothek in Münchner Stadtbibliothek. Knjižnicam so študenti v znak hvaležnosti za strokovno vodenje podarili nekaj sponzorskih daril, ki so jih pridobili od NUK, Mladinske knjige, Filozofske fakultete in Slovenske turistične organizacije. S tem so želeli tudi širše promovirati Slovenijo in jih povabiti na obisk in ogled slovenskih knjižnic. Organizacijo ekskurzije vidi sekcija kot najboljši način, da študenti spoznajo različne bibliotekarske prakse, kar dolgoročno vpliva tudi na dvig strokovne usposobljenosti bodočih bibliotekarjev. Članek o ekskurziji je bil objavljen v aprilski številki Knjižničarskih novic.

V začetku oktobra (11. in 12.10.) je sekcija za študente prvega letnika bibliotekarstva pripravila organiziran strokovni ogled NUK. Petdesetim študentom so zaposleni razkazali Informacijski center za bibliotekarstvo, jih seznanili z uporabo knjižnice (kje se vpišejo, kako rezervirajo sedež v čitalnici, kako naročijo knjigo, kje je časopisna čitalnica) in jim predstavili dve posebni zbirki NUK (rokopisno in EU). Sekcija meni, da je tak organiziran ogled NUK na začetku študija zelo pomemben, saj za večino študentov pomeni prvi stik z ustanovo, ki jo bodo v času svojega študija veliko obiskovali in uporabljali.

1. decembra 2006 je sekcija organizirala enodnevno strokovno ekskurzijo v Maribor, katere se je udeležilo kar 56 študentov bibliotekarstva. Na ekskurziji so si študenti pod vodstvom zaposlenih ogledali Univerzitetno knjižnico Maribor, Mariborsko knjižnico (enoto Rotovž) in Institut informacijskih znanost Maribor. Z organiziranjem ekskurzije je sekcija želela študentom predstaviti slovenske ustanove s področja bibliotekarstva, saj o njih veliko slišijo na predavanjih, a jih večina še nikoli ni obiskala.

V okviru izobraževalne dejavnosti je sekcija sodelovala tudi na strokovnih posvetovanjih, ki so se odvijala v letu 2006.

30. julija je 11 študentov pomagalo na 14. srečanju potujočih knjižnic "Potujoče knjižnice za prihodnost", ki sta ga organizirali Sekcija za potujoče knjižnice in KOŽ. Študenti so bili zadolženi za varstvo bibliobusov iz vse Slovenije, mimoidočim in organiziranim skupinam otrok pa so predstavili delo in pomen potujočih knjižnic. Študenti so se ob tem tudi sami bolje seznanili z delom potujočih knjižnic in postavitevjo gradiva v njih ter si ogledali vse slovenske bibliobuse.

V mesecu septembru se je 5 študentk udeležilo strokovnega posvetovanja Sekcije za splošne knjižnice z naslovom "Iz tradicionalne v hibridno knjižnico: tehnologija ni dovolj", ki je potekalo v Kranjski Gori 25. in 26. septembra 2006. Študentke so pomagale organizatorjem pri nekaterih opravilih, predvsem pa so se lahko seznanile s trenutnim dogajanjem na področju hibridnih knjižnic in z vprašanji, ki se pojavljajo ob uvajanju hibridnih knjižnic.

Med 19. in 21. oktobrom pa je v Radencih potekal 2. kongres šolskih knjižničarjev Slovenije z naslovom "Sodobno poslovanje šolskih knjižnic", ki se ga je udeležilo osem študentk: od tega so tri pomagale pri sami organizaciji in izvedbi kongresa, tri pa so se predstavile s plakatom. Tridnevni kongres je prvič ponudil študentom, da so se lahko preizkusili v pripravi in predstavitvi plakatov. Študenti so se v treh dneh lahko udeležili zelo zanimivih

delavnic (inventura, nabava, postavitve spletne strani) in predavanj, ki so jim prikazala delo v šolskih knjižnicah tudi na bolj praktičen način.

Sekcija meni, da udeleževanje študentov na simpozijih veliko pripomore k boljšemu poznavanju in razumevanju aktualnih tematik v knjižničarstvu, kar lahko potem tudi prenesejo v svoje študijske obveznosti. Posvetovanja so tudi dobra priložnost, kjer študenti navežejo stike z bodočimi delodajalci in ob sodelovanju pri izvedbi pridobivajo organizacijske spretnosti. Sekcija zato kot svojo pomembno nalogo vidi obveščanje študentov o posvetovanjih, promoviranje udeleževanja posvetovanj in omogočanje ugodne nastanitve.

V okviru programskega sklopa **mednarodno sodelovanje** se je skupina 25 študentov skupaj z dr. Južničem v Tallinnu udeležila mednarodnega simpozija BOBCATSSS, ki je pod naslovom »Information, Innovation, Responsibility: Information Professional in the Network Society« potekal med 30.1. in 1.2.2006. BOBCATSSS je mednarodni simpozij študentov bibliotekarstva, ki omogoča študentom iz različnih delov Evrope, da enkrat na leto predstavijo svoje plakate in prispevke, ki jih pripravijo na razpisano temo. Študenti se tako urijo v strokovnem pisanju, predstavljanju novih idej in rešitev in hkrati spoznavajo svoje stanovske kolege z drugih univerz. Na simpoziju je bil predstavljen en prispevek, pri katerem je poleg dr. Južniča in mag. Pečlina sodeloval tudi študent Tilen Mandelj. Vsi študenti so se redno udeleževali predavanj in delavnic, s čimer so lahko pridobili novo znanje in se seznanili z različnimi bibliotekarskimi praksami. Sekcija je organizirala promocijo, prevoz in prenočišče za udeležence simpozija. Iz sredstev ZBDS je bilo plačanih pet kotizacij študentom, ki so včlanjeni v ZBDS. Ostale kotizacije je pokrila oddelka za bibliotekarstvo. V drugi polovici leta 2006 so se študentje že začeli pripravljati na BOBCATSSS 2007, ki bo v Pragi.

Sekcija študentov bibliotekarstva je 24. in 25.3.2006 v sodelovanju z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo ter ob finančni podpori ŠOFF in oddelka organizirala izmenjavo študentov Ljubljana-Osijek. Izmenjava že tradicionalno poteka dva dni, pri čimer se gostitelj izmenjuje: eno leto so gostitelji slovenski študenti, naslednje leto pa študenti iz Osijeka. V letu 2006 so bili gostitelji slovenski študenti. V Ljubljano je pripotovalo 20 hrvaških študentov in 2 profesorja, od slovenskih študentov pa jih je 15 aktivno sodelovalo pri organizaciji in izvedbi izmenjave. Gosti so bili sprejeti na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, kjer so po pozdravnih nagovorih imeli predavanja tudi profesorji obeh oddelkov. Sekcija je pripravila vodene ogleds NUK in Knjižnice Bežigrad ter organizirala vodeni ogled po Ljubljani in družabni večer. Obisk študentov bibliotekarstva iz Osijeka je bil namenjen predvsem medsebojnemu spoznavanju in druženju, neformalnemu izmenjavanju izkušenj, mnenj in idej, gostje pa so spoznali tudi oddelka za bibliotekarstvo, sekcijo študentov (za promocijo je pripravila predstavitev in letake v angleščini) in dve knjižnici.

V okviru **promocijske dejavnosti** je sekcija tudi v letu 2006 izvedla vrsto akcij in projektov. V januarju je objavila svoj logotip, s katerim je želela postati bolj prepoznavna med študenti in organizacijami, s katerimi sodeluje (**Priloga 2**). Logotip je tekom leta začela uporabljati na vseh svojih dopisih, prošnjah in zgibankah. V mesecu januarju je sekcija predstavila novo zgibanko o sekciji in kazalke. Promocijsko gradivo je uporabila za promocijo sekcije in ZBDS ob vpisovanju študentov v področna društva, na informativnem dnevu ter na pozdravu brucev.

V dneh od 10. do 12.1.2006 je sekcija na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo predstavljala ZBDS, področna društva in Sekcijo študentov bibliotekarstva ter študente spodbujala k včlanitvi. Novost je bila, da študenti z včlanitvijo v področno društvo niso avtomatično postali tudi člani sekcije, ampak se je moral vsak, ki je želel postati član sekcije, vanjo tudi vpisati. Tak sistem je sekcija uvedla predvsem zaradi lažjega vodenja evidence članov. V treh dneh se je v sekcijo včlanilo 86 študentov, med njimi je bilo največ študentov 1. in 2. letnika, sledili pa so jim študenti 3. letnika in absolventi. Do decembra si je sekcija skupno pridobila 98 članov.

Februarja je sekcija na informativnih dnevih predstavila študij bibliotekarstva in prikazala dejavnosti, s katerimi se študenti bibliotekarstva ukvarjajo izven predavalnic. Za to priložnost je pripravila obsežne powerpoint predstavitve in zgibanke z osnovnimi podatki o dejavnostih študentov. Po predstavitvah je sekcija povabila zainteresirane, naj se s kakršnimikoli vprašanji obrnejo na njen e-poštni naslov. Sekcija je tako prejela 5 pisem, na katera je tudi obširno odgovorila. Promocija študija bibliotekarstva je ena izmed nalog sekcije, saj večja prepoznavnost ter dobra podoba študija in profesije pomagata bodočim študentom pri njihovi odločitvi. Sekcija se trudi, da bi se na študij vpisovalo čim več takih, ki jih ta študij resnično zanima, kar bi posledično dvignilo tudi nivo študija in bodočih kadrov.

Novo študijsko leto je sekcija začela s sprejemom za bruce, ki ga je pripravila 4.10.2006 ob podelitvi indeksov na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo. Predstavljeno je bilo delovanje sekcije in njene akcije, bruci so bili povabljeni k vpisu in aktivnemu sodelovanju v sekciji, izdelan je bil tudi »Priročnik za bruce«, ki je bil kot promocijsko gradivo razdeljen med študente prvega letnika.

V začetku novembra je sekcijo kontaktirala tudi novinarka z Radia Nova, ki je pripravljala tematsko oddajo o knjižničarstvu in je želela za sogovornika študenta bibliotekarstva. Po posvetu se je sekcija odločila, da bo najprimernejši za nalogo Aleš Klemen, ki je podiplomski študent bibliotekarstva, hkrati pa ima tudi že nekaj delovnih izkušenj. V pogovoru, ki je trajal nekaj več kot deset minut, je Aleš Klemen poslušalcem zelo dobro predstavil študij bibliotekarstva in samo delo knjižničarjev.

Največji projekt na področju promocije, ki je potekal kar nekaj mesecev, pa je bila prenova spletne strani študentov bibliotekarstva. Sekcija je stran oblikovno prenovila, tako da je bolj pregledna in bolj modno oblikovana, ogledati pa si jo je mogoče na URL-ju: <http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/studentске strani/bibliotekarstvo/> (Priloga 3). Na splet je bila postavljena 13.11. in je od takrat redno dopolnjevana z aktualnimi vsebinami. Na spletni strani lahko študenti objavljajo svoje seminarske naloge, zapiske in diplomske naloge, si preberejo aktualne novice, borzo dela ali pa si pogledajo galerijo slik, ki prikazuje dejavnosti študentov. Stran je oblikovana tudi z mislijo na postavitev angleške in nemške različice, ki ju bo sekcija pripravila v naslednjih mesecih.

Na področju **publicistične dejavnosti** je sekcija skrbela za pripravo časopisa Štubidu. Dvojna številka revije Štubidu je bila izdana v mesecu decembru 2006.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

V letu 2007 se bo Sekcija študentov bibliotekarstva v okviru **osnovne dejavnosti** redno sestajala ter sodelovala na sejah predsedstva ZBDS.

V okviru **izobraževalne dejavnosti** načrtuje izvedbo strokovne ekskurzije študentov bibliotekarstva v tujino – Leipzig in Berlin (23.3.- 25.3.2007). Namen ekskurzije je obiskati knjižni sejem v Leipzigu ter spoznati tamkajšnji oddelek za študij bibliotekarstva in založništva. Ob pomoči dr. Kovača se je sekcija že povezala s študentom iz Leipziga, saj bo ekskurzija hkrati tudi izmenjava študentov. Sekcija bo skupaj s študenti iz Leipziga pripravila program ekskurzije, ki bo poleg ogleda knjižnega sejma in oddelka vseboval tudi vodene ogledne knjižnic. Tudi v Berlinu si bodo udeleženci ogledali nekaj največjih knjižnic. Organizacija strokovnih ekskurzij se zdi sekciji zelo pomembna, saj želi, da študenti spoznavajo tudi tuje prakse, kar lahko dolgoročno vpliva na dvig strokovne usposobljenosti bodočih bibliotekarjev. Strokovne ekskurzije so sicer organizirane tudi s strani področnih društev, vendar se jih študenti navadno ne morejo udeležiti, saj potekajo na višku študijskih obveznosti.

V mesecu oktobru 2007 bo sekcija organizirala strokovni ogled NUK in CTK za študente prvega letnika. Študenti se bodo na tak način seznanili s knjižnicama, ki ju bodo uporabljali v času študija.

V okviru **mednarodnega sodelovanja** se nameravajo predstavniki sekcije udeležiti simpozija BOBCATSSS 2007 v Pragi (29.1.- 1.2.2007). Na simpozij bo odpotovalo 19 študentov, študenti bodo na simpoziju aktivno sodelovali s prispevkom in plakatom. Marijana Abe, Ines Bombač, Nina Hočevar in Sara Koncilija bodo pod mentorstvom dr. Primoža Južniča predstavile plakat z naslovom: »Advertising of inquiry and reference service Ask the librarian«, študentke Maja Blažič, Tanja Merčun, Barbara Plestenjak in Neja Mlakar pa bodo pod mentorstvom dr. Primoža Južniča in dr. Jožeta Urbanije nastopile s predavanjem: »Library logo: an effective way of marketing or an UUO - unknown useless object«.

V letu 2007 se bo sekcija pripravljala tudi že na BOBCATSSS 2008, ki bo v januarju 2008 potekal v Zadru. Študenti se morajo namreč na simpozij prijaviti v novembru 2007, kotizacije pa je potrebno plačati do konca decembra 2007. BOBCATSSS 2008 bo organiziran tudi s strani hrvaških kolegov iz Osijeka, s katerimi sekcija že tradicionalno organizira izmenjavo študentov. Slovenski študenti bi morali v aprilu 2007 vrniti obisk, vendar so se po pogovoru s hrvaškimi kolegi odločili, da združijo BOBCATSSS v Zadru z izmenjavo Ljubljana-Osijek.

V sklop mednarodnega sodelovanja bo spadala tudi ekskurzija v Leipzig, saj se bo sekcija povezala s tamkajšnjimi študenti bibliotekarstva.

Sekcija študentov bibliotekarstva načrtuje tudi aktivno **promocijsko dejavnost**, in sicer predstavljanje dejavnosti ZBDS in sekcije, redno izdajanje časopisa Štubidu, izdelavo angleške in nemške različice spletne strani in izdelavo različnih promocijskih gradiv. V letu 2006 se je opazno povečal vpis študentov v ZBDS, kar gre pripisati ravno večji promocijski dejavnosti. Prav tako se je povečala prepoznavnost sekcije in ZBDS, nujno pa bo predstavljanje in promocijo še razširiti, da bi pritegnili širšo strokovno in ostale javnosti.

V začetku januarja 2007 (9.1.-11.1.2007) bo potekal organiziran vpis v ZBDS in včlanjevanje v sekcijo. Februarja bo sekcija sodelovala na informativnih dnevih na oddelku za bibliotekarstvo, kjer bo pomagala pri promociji študija bibliotekarstva in bibliotekarske stroke. V začetku oktobra 2007 bo organiziran sprejem novih študentov bibliotekarstva. Brucem bo predstavljen študij bibliotekarstva, ZBDS in dejavnost sekcije.

Sekcija bo promovirala tudi Posvetovanje ZBDS, ki bo v oktobru potekalo na Bledu.

V letu 2007 bo sekcija praznovala 10-letnico svoje ustanovitve, ob tej priložnosti bo oktobra izdala posebno tematsko številko Štubiduja in promocijske nalepke.

Sekcijo študentov bibliotekarstva vodi **Tanja Merčun**, študentka Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.

- **Sekcija za splošne knjižnice**

Poročilo o delu v letu 2006

V IO sekcije so delovale: Nadja Božič Mislej (Knjižnica Srečka Kosovela, Sežana), Breda Karun (NUK), Petra Kovič (Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto), Ksenija Medved (Knjižnica Grosuplje), Ana Pernat (Mariborska knjižnica), Breda Podbrežnik Vukmir, predsednica (Matična knjižnica Kamnik), Martina Rozman Salobir (Osrednja knjižnica Celje), Andreja Štorman (Matična knjižnica Kamnik) in Maja Vunšek (Osrednja knjižnica Kranj). V letu 2006 je imela sekcija štiri seje, enkrat se je posebej sestal programski odbor za posvetovanje v Kranjski Gori.

- **Posvetovanje o geslenju leposlovja**

V sodelovanju s Pionirsko knjižnico, NUK in Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo je sekcija pripravila enodnevni posvet o geslenju leposlovja. Odziv je bil velik, saj se je posveta udeležilo več kot 100 udeležencev. Med drugimi so svoje poglede na vprašanje geslenja predstavili: Tatjana Kovač, NUK; dr. Alenka Šaupperl, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo; Mateja Ločniškar Fidler, Bežigradska knjižnica in Breda Podbrežnik Vukmir, Matična knjižnica Kamnik. Predstavljena je bila tudi problematika bralcev dislektikov.

- **Oblikovanje predloga za medsebojno sodelovanje med Zvezo splošnih knjižnic in Sekcijo pri ZBDS**

Breda Podbrežnik je kot predsednica sekcije na posvetovanju Zveze splošnih knjižnic marca leta 2006 v Lendavi predstavila predlog za sodelovanje na naslednjih področjih:

- usklajevanje letnih načrtov za izobraževanje: Zveza splošnih knjižnic se loteva pravnih, formalnih, finančnih in managerskih tem, ki so primerne za direktorje; sekcija pa se loteva strokovnih tem. Oboji naj bi se med seboj pravočasno dogovarjali in usklajeno načrtovali izobraževalne teme;
 - sodelovanje pri portalu slovenskih splošnih knjižnic: obveščanje, medsebojno komuniciranje med knjižnicami in knjižničarji.
- **Organizacija in izvedba mednarodnega posvetovanja »Iz tradicionalne v hibridno knjižnico: tehnologija ni dovolj«**

Sekcija za splošne knjižnice v skladu z dogovorom v ZBDS organizira redna posvetovanja vsako drugo leto. Naslov letošnjega posvetovanja, ki je potekalo 25. in 26. septembra v Kranjski Gori, je bil »Iz tradicionalne v hibridno knjižnico – tehnologija ni dovolj«. Z izbrano temo je Sekcija za splošne knjižnice želela spodbuditi razmislek o različnih vidikih uravnoteženega razvoja tradicionalnih in elektronskih storitev v sodobnih splošnih knjižnicah. Poglavitni tematski sklopi, ki smo jih skušali zajeti, so bili vizije, vodenje in načrtovanje, trženje, vrednotenje storitev, prostor hibridne knjižnice ter izobraževanje knjižničarjev za nove izzive – redno in permanentno. Diskusija na okrogli mizi je prinesla nekaj koristnih predlogov o tem, kaj je potrebno prioritarno postoriti na področju izobraževanja, in kako spodbuditi prenos znanja in dobre prakse med knjižnicami, ki jih bo Sekcija za splošne knjižnice uvrstila v načrt dela za leto 2007. V spremljevalnem delu programa je bilo predstavljenih nekaj naprednih e-storitev v knjižničnem okolju: Moja knjižnica (IZUM), dLib.si (NUK) in Kamra (OOK). K sodelovanju so bili povabljeni predavatelji iz knjižničnega in poslovnega okolja, iz Slovenije in tujine. Organizirano je bilo simultano prevajanje.

S 143 prijavljenimi slušatelji, predavatelji in vabljenimi gosti je letošnje posvetovanje zabeležilo rekordno udeležbo. Poleg slovenskih splošnih knjižničarjev so se posvetovanja udeležili tudi posamezni delavci iz muzejev in arhivov, imeli pa smo tudi goste iz Srbije in Hrvaške. Udeležence posvetovanja so poleg predsednice sekcije za splošne knjižnice Brede Vukmir Podbrežnik pozdravili še predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije dr. Melita Ambrožič, predsednik Zveze splošnih knjižnic Marjan Gujtman in predstavnica Ministrstva za kulturo mag. Jelka Gazvoda. Ministrstvo za kulturo je v okviru sofinanciranja dejavnosti ZBDS finančno podprlo organizacijo posvetovanja. V organizacijskem odboru posvetovanja so sodelovale Martina Rozman Salobir, Maja Vunšek, Ana Pernat in Andreja Štorman, v programskem odboru pa Breda Karun, Breda Podbrežnik Vukmir in Nadja Mislej Božič. Za PR in sporočila za medije je skrbela Ksenija Medved.

Ugotavljamo, da so se posvetovanja Sekcije za splošne knjižnice dobro uveljavila, kar kaže rastoča udeležba, in da pomembno prispevajo k spoznavanju razvojnih trendov v razvitem knjižničarskem svetu in širjenju dobre prakse med slovenskimi knjižnicami. Poročilo o posvetovanju je pripravila Martina Rozman Salobir.

V okviru posvetovanja je potekala tudi **okrogla miza** z naslovom: Tradicionalno, elektronsko, digitalno ... Smo v sozvočju? Okroglo mizo je vodila Barbara Kovač (Mariborska knjižnica), sodelovali pa sta Alenka Waltl Prodnik (Knjižnica Ksaverja Meška, Slovenj Gradec) in Roža Kek (Knjižnica Grosuplje).

Na okrogli mizi so bili oblikovani naslednji zaključki:

- hibridna knjižnica zahteva od strokovnega kadra nova tehnološka in managerska znanja. Zato so potrebne nove izobraževalne vsebine, ki jih predlagamo NUK - Bibliotekarskemu izobraževalnemu centru, Zvezi splošnih knjižnic in OOK, ki prav tako izvajajo določene oblike izobraževanja;
- sekcija bo razmislila o vsebini novih potrebnih izobraževanj s področja managerskega vodenja, nove IKT in uporabe različnih baz podatkov, na katere smo naročeni;

- pokazala se je potreba po spletni strani slovenskih splošnih knjižnic, ki bi služila obveščanju in medsebojni komunikaciji med knjižnicami.

- **Dan slovenskih splošnih knjižnic**

V okviru priprave Dneva splošnih knjižnic so potekale naslednje aktivnosti: izbira teme, vsebine, opredelitev ciljev in namena dogodka, načrtovanje in izbira promocijskih gradiv, načrtovanje medijskega obveščanja, načrtovanje medsebojnega obveščanja in načrtovanje osrednjega prazničnega dne v Osrednji knjižnici v Celju.

Tema dogodka je bila »Zgodbe mojega mesta«. Tema je bila posvečena domoznanski dejavnosti in promociji domoznanskega gradiva, predvsem pa kulturni in naravni dediščini, povezavi s kulturnimi institucijami v lokalnem okolju in ljudem, ki kulturo ustvarjajo. Namen dogodka je bil promocija širom po Sloveniji, knjižnice so organizirale posebne prireditve na temo domoznanskega gradiva. Kot promocijska gradiva je bil izdelan logotip in drugo likovno gradivo, plakati, kazalke, logotip in feliks kartice. S posebnim obvestilom so bili povabljeni mediji k poročanju, priloženo je bilo tudi promocijsko gradivo. Odzvala sta se predvsem radio in televizija, kjer je bil predstavljen Dan knjižnic. Veliko je bilo poročanja v lokalnih časopisih. Posebna oglasa sta bila objavljena v Bukli in Književnih listih. Potekalo je tudi medsebojno obveščanje med sodelujočimi knjižnicami: prvo elektronsko povabilo konec maja, drugo na začetku septembra, sledilo je še vabilo na osrednje praznovanje v novembru.

Osrednji dogodek je bil organiziran v Mestnem kinu Metropol Celje, kjer je potekalo skupno srečanje in bila organizirana novinarska konferenca. Udeležence so pozdravili predstavniki Osrednje knjižnice Celje in Mestne občine Celje, osrednjo temo Knjižnice in zgodbe njihovih krajev je predstavila Breda Podbrežnik Vukmir, predsednica sekcije, regijski portal Kamra – spletni informacijski sistem slovenskega domoznanstva pa Breda Karun, koordinatorka osrednjih območnih knjižnic (Center za razvoj knjižničarstva pri NUK). Programe prireditev, ki se bodo odvijale po knjižnicah v počastitev 20. novembra, je predstavila Breda Podbrežnik Vukmir. Sledil je ogled filma Aufbiks!. Gre za dokumentarno-igrani film režiserja Mirana Zupaniča o odnosih med celjskimi Nemci in Slovenci ob koncu 19. in na začetku 20. stoletja. Film se vsebinsko naslanja na knjigo celjskega zgodovinarja Janeza Cvirna z naslovom Kri v luft! Čreve na plot!, ki je raziskoval dogajanje na Celjskem na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Po vodenem ogledu Celja je bila v avli v 2. nadstropju Osrednje knjižnice Celje otvoritev razstave »Od »čitavnice« do svetovnega spleta – ob 100-letnici javnega knjižničarstva v Celju«.

- **Sodelovanje pri razpravi o problematiki splošnega knjižničarstva na Nacionalnem svetu za knjižničarstvo**

Nacionalni svet je v novembru organiziral razpravo o problematiki splošnega knjižničarstva v Sloveniji. Sekcija je sodelovala s pripravo gradiva in razpravo na seji Sveta. Opozorili smo na naslednje teme: zbiranje nacionalne knjižnične statistike in uporabnost statističnih meritev, financiranje osrednjih območnih knjižnic, organizacija knjižničarstva ter geslenje leposlovja.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

- **Enodnevno posvetovanje Knjižničarji spodbujamo branje**

Posvetovanje bo namenjeno prikazu dobre prakse slovenskih splošnih knjižnic s poudarkom na projektih in dejavnostih, s katerimi knjižnice spodbujajo branje, še posebej posebnih ciljnih skupin: mladostniki, starejši, dislektiki in druge osebe s posebnimi potrebami. Pozornost nameravamo posvetiti tudi postavitvi gradiva, predvsem za najstnike, in vprašanju, kako postavitve gradiva poveča njegovo dostopnost in s tem zanimanje za branje. V letu 2005 je bilo takšno posvetovanje že izvedeno, bilo je veliko prijavljenih predstavitev in tudi veliko

slušateljev. Zaradi odmevnosti posvetovanja nameravamo z organizacijo tovrstne ioblike izobraževanja nadaljevati tudi v letu 2007.

- **Dan slovenskih splošnih knjižic (20. november 2007)**

Osrednja tema prireditve bo »Otrokove pravice«. Sekcija bo v sodelovanju z Zvezo splošnih knjižnic pripravila promocijska gradiva, organizirala medijsko podporo na vseslovenski ravni in povezala splošne knjižnice v organizaciji prireditev na temo otrokovih pravic. Namen dogodka je povezovanje splošnih knjižnic, promocija gradiva in storitev ter opozarjanje javnosti na pomen knjižnic pri bralni pismenosti. Skupni nastop bo hkrati tudi promocija slovenskega splošnega knjižničarstva. Ciljna publika bodo v letu 2007 predvsem najstniki in otroci.

- **Sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic**

Sodelovanje z Zvezo načrtuje sekcija na dveh področjih:

- usklajevanje izobraževalnih vsebin in dajanje pobud Zvezi za organizacijo izobraževalnih vsebin, ki jih potrebujejo strokovni delavci v splošnih knjižnicah;
- sodelovanje pri oblikovanju portala slovenskih splošnih knjižnic, ki bi služil tudi komunikaciji med knjižničarji s forumi za medsebojno izmenjavo strokovnih izkušenj in dobre prakse.

- **Vključevanje v aktualne strokovne razprave in pobude**

Glede na aktualne dogodke se bo Sekcija vključevala v strokovne razprave, pobude in dogodke.

Sekcijo za splošne knjižnice vodi **Breda Podbrežnik Vukmir**, Matična knjižnica Kamnik.

- **Sekcija za visokošolske knjižnice**

Poročilo o delu v letu 2006

Osnovna dejavnost sekcije za visokošolske knjižnice je bila tudi v letu 2006 proučevanje in razreševanje strokovnih vprašanj skupnega pomena, obravnavanje tekočih problemov, ki se nanašajo na visokošolske knjižnice, sprejemanje ustreznih sklepov, seznanjanje članov z aktualnimi novostmi in izmenjava izkušenj. Največ aktivnosti sekcije je bilo usmerjeno v organizacijo posvetovanja, kjer so v okviru programskega in organizacijskega odbora aktivno sodelovali tako člani IO, kot tudi drugi člani sekcije. Nadaljevala so se prizadevanja za ureditev položaja bibliotekarja na slovenskih univerzah, ki mu pripada po pravnih aktih. IO sekcije je na prvem sestanku obravnaval poročilo in program dela sekcije, program posvetovanja in aktivnosti v zvezi z organizacijo posvetovanja ter prizadevanja za ureditev položaja knjižnic in knjižničarjev na slovenskih univerzah in samostojnih zavodih po izvedeni delavnici "Status, položaj in perspektive visokošolskih in specialnih knjižničarjev", ki je potekala oktobra 2005. V decembru se je IO sestal drugič in sprejel program dela v letu 2007.

Člani IO so bili aktivni tudi v številnih drugih telesih na univerzah (Knjižnični svet UL idr.), v smislu podpore učinkovitemu delu in razvoju visokošolskih knjižnic, zadostnemu financiranju knjižnic za sodoben razvoj knjižničnih informacijskih sistemov, potrebnih za ustrezno informacijsko podporo univerzam, ustrezno sistemizacijo delovnih mest, stimulatивно napredovanje na delovnem mestu ter oblikovanje normativov in standardov za visokošolske knjižnice.

V okviru programskega sklopa **izobraževanje** je sekcija organizirala in izvedla drugo skupno posvetovanje visokošolskih in specialnih knjižnic z mednarodno udeležbo na temo »Informacijska pismenost med teorijo in prakso: vloga visokošolskih in specialnih knjižnic« (19. oktobra 2006, Ljubljana, dvorana TR3). Skupaj z aktivnimi udeleženci se je

posvetovanja udeležilo več kot 170 ljudi, med njimi dve eminentni tuji gostji za področje informacijskega opismenjevanja, ugledni domači strokovnjaki - avtorji prispevkov in udeleženci okrogle mize, kolegi iz visokošolskih knjižnic sosednje Hrvaške in Bosne in Hercegovine ter številni kolegi iz visokošolskih oziroma specialnih knjižnic iz celotne Slovenije. Posterje, ki so bili razstavljeni v preddverju dvorane, pa so si, poleg naštetih, ogledali tudi študenti drugega in tretjega letnika Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.

Po glasbenem uvodu, ki sta ga izvedli mladi violinistki - učenki Glasbene šole Moste-Polje iz Ljubljane, sta zbrane najprej nagovorila slavnostna govornika prorektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Peter Maček in Marica Žvar, predstavnica Agencije za raziskovalno dejavnost RS. Sledili so pozdravni nagovori predsednice ZBDS dr. Melite Ambrožič in predsednic sekcij za visokošolske in specialne knjižnice mag. Karmen Stopar in Zlatke Rabzelj. Program je povezovala Smilja Pejanovič, predsednica Društva bibliotekarjev Ljubljana.

Posvetovanje je potekalo po naslednjih vsebinskih sklopih: informacijsko opismenjevanje v svetu, vključevanje knjižnic v proces informacijskega opismenjevanja v Sloveniji, programi in evalvacija večšin informacijskega opismenjevanja, okrogla miza: Informacijsko opismenjevanje kot del prenovljenih študijskih programov in vključevanje knjižnic v ta proces, posterska sekcija.

V okviru prvega vsebinskega sklopa so informacijsko opismenjevanje v svetu predstavile mag. Zdravka Pejova in tuji gostji Sheila Webber iz Oddelka za informacijske študije Univerze Sheffield, sicer avtorica zanimivega bloga za informacijsko pismenost, in Kaisa Sinikara, direktorica Oddelka za informatiko in knjižničarstvo Univerze v Helsinkih. Gostji sta predstavili informacijsko opismenjevanje na univerzah v Veliki Britaniji in na Finskem. Zlasti na Finskem se bibliotekarji že aktivno in formalno vključujejo v študijske programe in opismenjujejo študente. Tekom dneva se je skupaj zvrstilo 9 zanimivih predstavitev referatov, ki so informacijsko opismenjevanje v tujini in pri nas odstrli s praktičnega in teoretičnega vidika. Predstavila sta se tudi dva sponzorja (Ovid in Swets) s poučnimi prispevki o spletnem iskanju virov in združevalnem iskalniku.

V okviru posterske sekcije se je predstavilo 8 posterjev, ki so si jih udeleženci posvetovanja lahko ogledali v preddverju dvorane. Kasneje smo razstavo posterjev postavili še v Plečnikovem hodniku v NUK, kjer so bili na ogled tudi širši javnosti.

V popoldanskem delu posvetovanja so svoje poglede na temo "Informacijsko opismenjevanje kot del prenovljenih študijskih programov in vključevanje knjižnic v ta proces" predstavili vabljeni gostje okrogle mize: dr. Margareta Vrtačnik, predsednica komisije za prenavo študija na dodiplomski stopnji Univerze v Ljubljani, dr. Silva Novljan, svetovalka za splošne knjižnice pri Centru za razvoj knjižnic NUK in članica Komisije za razvoj pismenosti (pri Andragoškem centru), ki je bila ustanovljena s strani Ministrstva za šolstvo in šport, maja 2004, dr. Alenka Šauperl, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, dr. Franc Viktor Nekrep, Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete, avtor bloga LiLoLe (Life Long Learning), Andrej Flogie, v.d. direktorja Direktorata za informacijsko družbo MVZT, dr. Primož Južnič, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, mag. Zdravka Pejova in Kristina Hacin Ludvik iz Banke Slovenija. Vprašanja so bila že predhodno zbrana ter urejena po tematiki, hkrati pa je bilo omogočeno vsem prisotnim, da zastavijo dodatna vprašanja. Razvila se je živahna in konstruktivna razprava. Celoten potek okrogle mize je bil sneman, na podlagi razprave pa bodo pripravljene sklepi in smernice za nadaljnje delo.

Poleg Ministrstva za kulturo (v okviru sofinanciranja programa ZBDS) sta dogodek finančno podprla še dva tuja in trije domači sponzorji, materialne prispevke pa smo prejeli še od desetih domačih in enega tujega sponzorja.

Sekcija po posvetovanju nadaljuje z aktivnostmi, ki se nanašajo na informacijsko pismenost. Delovna skupina sekcije je do konca leta 2006, v okviru širšega projekta Zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja pri odraslih in izobraževanje ter usposabljanje osipnikov, za Andragoški center Slovenije izdelala dokument z naslovom *Izhodišča za uveljavljanje informacijske pismenosti na univerzah v Sloveniji* (Priloga 10). Dokument želi vzpodbuditi sistematično strokovno in znanstveno podprto razvijanje informacijske pismenosti v slovenskih visokošolskih programih. Pričakujemo, da bo dobra strokovna podlaga za pripravo osnutka Programa informacijske pismenosti na univerzitetnem študiju, ki ga nameravamo pripraviti v letu 2007.

Na področju **mednarodne dejavnosti** se je predsednica sekcije mag. Karmen Stopar udeležila mednarodne konference 8th International Bielefeld Conference: Academic Library and Information Services: New Paradigms for the Digital Age (Bielefeld, Nemčija, 7.-9. februar 2006), dr. Meliti Ambrožič pa je udeležbo omogočil NUK. Gre za v akademskem okolju uveljavljeno mednarodno konferenco, ki jo vsaki dve leti organizira Univerzitetna knjižnica iz Bielefelda in na kateri sodelujejo priznani strokovnjaki iz Evrope in ZDA. Udeleženci konference sta poskrbeli za prenos novo pridobljenega znanja in informacij v prakso, vtise s konference in z obiska Univerzitetne knjižnice Bielefeld sta predstavili v okviru izobraževalnega programa NUK - Predstavitev novosti v knjižničarstvu, 14. junija 2006 v NUK. Obsežno poročilo o vtisih s konference pa je objavljeno na spletnih straneh ZBDS in v Knjižničarskih novicah (Priloga 5).

V okviru **promocijske dejavnosti** je bila prenovljena in sproti dopolnjevana spletna stran sekcije, ki tekoče informira člane o delu sekcije in novostih. Za potrebe obveščanja o posvetovanju visokošolskih in specialnih knjižnic je prostor na strežniku brezplačno zagotovila Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Največ aktivnosti v okviru **publicistične dejavnosti** je bilo posvečenih izdaji zbornika posvetovanja specialnih in visokošolskih knjižnic »Informacijska pismenost med teorijo in prakso: vloga visokošolskih in specialnih knjižnic«. Pripravljena je bila tudi elektronska različica zbornika, ki je dostopna prek portala e-publikacij ZBDS. Za objavo v Knjižničarskih novicah je bilo pripravljeno poročilo s posvetovanja, skupaj s sklepi in smernicami za prihodnje delo.

V začetku leta 2006 je bilo v Knjižničarskih novicah in na spletni strani ZBDS objavljeno poročilo o delavnici »Status, položaj in perspektive visokošolskih in specialnih knjižnic« (30. september 2005). Na istih mestih pa tudi poročilo o vtisih z mednarodne konference visokošolskih knjižnic v Bielefeldu.

Sekcija se je s pripombami odzvala na strateški dokument Univerze v Ljubljani (Strategija Univerze 2006-2009) in na osnutek Resolucije o Nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije 2006-2010. Poslane pripombe na Resolucijo, ki jih je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo zbiralo do konca maja, so se nanašale na zagotavljanje in spremljanje kakovosti v knjižnicah, informacijsko opismenjevanje in infrastrukturne pogoje.

V okviru **ostalih akcij** sekcije je bila uspešno realizirana strokovna ekskurzija v Rim in Vatikansko knjižnico (25. - 28. maj 2006), ki jo je Sekcija za visokošolske knjižnice izpeljala skupaj s Sekcijo za specialne knjižnice.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

Osnovna dejavnost sekcije bo še naprej namenjena obravnavi tekočih problemov, ki se nanašajo na visokošolske knjižnice, sprejemanju ustreznih sklepov, seznanjanju članov z aktualnimi novostmi in spremembami ter izmenjava izkušenj. Sekcija za visokošolske knjižnice si bo še naprej prizadevala za izboljševanje položaja in vloge visokošolskih knjižnic in knjižničarjev na visokošolskih zavodih. Tudi v letu 2007 načrtuje sekcija dva sestanka izvršnega odbora in usklajevanje akcij preko elektronske pošte.

V letu 2007 bo ena od prednostnih nalog sekcije bolj interaktivno vključevanje visokošolskih knjižnic v izobraževalni proces in usposabljanje študentov za učinkovito uporabo informacij. Zato sekcija načrtuje izvedbo projekta: »**Program informacijske pismenosti na slovenskih univerzah**« (Priloga 10). Po posvetovanju o informacijskem opismenjevanju, izvedenem v letu 2006, je sekcija nadaljevala z aktivnostmi, ki se nanašajo na informacijsko opismenjevanje. Pri Komisiji za pismenost, ki je v okviru Andragoškega centra Slovenije pripravila Nacionalno strategijo pismenosti Slovenije, je v okviru projekta pripravila dokument *Izhodišča za uveljavljanje informacijske pismenosti na univerzah v Sloveniji*. Izhodišča bodo strokovna podlaga za pripravo Programa informacijske pismenosti na univerzitetnem študiju, ki ga namerava sekcija pripraviti do konca leta 2008. Pri pripravi programa bo sodelovala s Komisijo za razvoj knjižničnega sistema Univerze v Ljubljani, ki je ustrezne aktivnosti vključila v načrt UL 2007-2008.

V okviru **izobraževalne dejavnosti** bo sekcija aktivno vključena tudi pri pripravi strokovnega posvetovanja ZBDS 2007 na Bledu, še zlasti pri vsebinskih sklopih, ki se nanašajo na informacijsko pismenost in kakovost poslovanja knjižnic.

V okviru **mednarodnega sodelovanja** načrtuje sekcija udeležbo predstavnika na eni od mednarodnih konferenc, npr. Libraries in the digital age (LIDA 2007), Dubrovnik, 28. maj – 2. junij 2007. Gre za uveljavljeno mednarodno konferenco, ki poteka vsako leto in kjer sodelujejo priznani strokovnjaki iz Evrope in ZDA. Posvetovanje bo vsebinsko razdeljeno na dva sklopa. V prvem delu bo poudarek na uporabnikih digitalne knjižnice, v drugem pa bo v ospredju ekonomski vidik (stroški, nabava virov, konzorciji itd.). Ker so slovenske visokošolske knjižnice del evropskega visokošolskega prostora, bodo nova spoznanja in izkušnje s tega področja v pomoč pri uspešnem načrtovanju dela in pri delu z uporabniki. Za nadaljnje aktivnosti sekcije, pridobivanje in prenos novih znanj v prakso bi bila koristna udeležba predstavnika sekcije na eni izmed večjih mednarodnih konferenc, kot sta npr. konferenci IFLA (19. – 23. avgust 2007, Durban, J. Afrika) ali Ameriškega združenja znanstvenih knjižnic (ACRL) (29.3.-1.4.2007, Baltimore, ZDA).

V okviru programskega sklopa **promocije**, si bo sekcija še naprej prizadevala ažurno objavljati informacije o delu sekcije in novostih, še zlasti v okviru spletne strani ZBDS. Spletna stran je ogledalo dela sekcije, zato je pomembno, da tekoče posreduje informacije o delu sekcije, novice ter druge zanimivosti. Za komunikacijo s knjižnicami v EU pa bo potreben tudi prevod v angleščino. V letu 2007 zato načrtuje pripravo angleške strani sekcije.

Na področju **publicistične dejavnosti** bo sekcija sodelovala pri pripravi elektronske različice zbornika prvega posvetovanja visokošolskih knjižnic leta 2000, ki bo objavljena na portalu publikacij ZBDS.

Sekcijo za visokošolske knjižnice vodi **mag. Karmen Stopar**, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

- **Sekcija za šolske knjižnice**

Poročilo o delu v letu 2006

Izvršni odbor sekcije se v letu 2006 ni sestajal, akcije sekcije so potekale projektno, za njihovo uresničevanje pa so skrbele delovne skupine, ki so se sestajale ob načrtovanih projektih. Članice sekcije so aktivnosti koordinirale prek elektronske pošte, aktivno so delovale v študijskih in mentorskih skupinah in poskušale med člane področnih društev bibliotekarjev vključiti čimveč šolskih knjižničarjev. S predsednico Društva šolskih knjižničarjev Slovenije Natašo Kuštrin Tušek je potekalo sodelovanje pri koordinaciji posameznih skupnih aktivnosti, prav tako tudi z Majdo Steinbuch, svetovalko za knjižnično dejavnost pri ZRSS. V okviru sprejetega delovnega načrta so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- Ivanka Učakar in Alja Bratuša sta se udeležili **18. proletne šole šolskih knjižničarja**, ki je potekala od 29. marca do 1. aprila 2006 v Šibeniku. Na posvetovanju sta predstavili dva referata, ki sta se nanašala na osrednjo temo posvetovanja šolskih knjižničarjev – »vseživljenjsko učenje in šolska knjižnica«. V prvem z naslovom Vseživljenjsko učenje, informacijska pismenost in šolska knjižnica je Alja Bratuša na plenarnem delu uvodoma spregovorila o spremenjenih pogledih na učenje in znanje ter o vlogi knjižnice pri informacijskem opismenjevanju kot temelju za vseživljenjsko učenje. V zaključku je predstavila ugotovitve akcijske raziskave, ki sta jo s kolegico Tatjano Krajnc Barič izvedli v preteklem šolskem letu in v kateri sva opazovali proces informacijskega opismenjevanja (izdelave seminarske naloge) pri učencih 8. razreda devetletne šole. *Ivanka Učakar* je naslednji dan v tematskem sklopu »mednarodne izkušnje« predstavila referat Slovenski knjižni kviz. Hrvaškemu kolegom je predstavila zgodovino in potek vseslovenske akcije, predvsem z vidika spodbujanja branja in informacijskega opismenjevanja. Opozorila je na dva vidika povezanosti vseživljenjskega učenja in Slovenskega knjižnega kviza: odrasli (knjižničarji, učitelji, novinarji, študenti) že uresničujejo načela, saj ob njem zavestno pridobivajo nove veščine, mladim pa zbuja radovednost, raziskovalnega duha, ob tem jih tudi opismenjuje, kar je naložba za prihodnost. Vse tri udeleženke (poleg omenjenih tudi Majda Steinbuch, ZRSS) so aktivno sodelovale tudi v različnih delavnicah hrvaških kolegov, še posebej zanimive so bile raziskave študentov z oddelka za informacijske znanosti na zagrebški univerzi, ki so potekale pod vodstvom dr. Jadranke Lasić Lazić.
- Od 29. maja do 4. junija 2006 se je Maja Miklič udeležila mednarodne **konference LIDA** v Dubrovniku in na Mljetu (Priloga 6). Letošnji temi sta bili CULTURAL, SOCIAL AND INSTITUTIONAL EFFECTS AND PLACE OF DIGITAL LIBRARIES (kulturni, socialni ter institucionalni vplivi tej položaj digitalnih knjižnic) in BUILDING A DIGITAL LIBRARY FOR CHILDREN AND YOUNG ADULTS (oz. gradnja digitalne knjižnice za otroke in mladostnike). Na konferenci je Maja Miklič tudi aktivno sodelovala s predstavitvijo plakata o spletnih straneh slovenskih osnovnošolskih knjižnic (pod mentorstvom dr. Maje Žumer). Vsi prispevki (v obliki članka, prosojnic ali povzetka) so bili vključeni tudi v zbornik konference.
- Načrtovani **seminar** "Inventura v šolski knjižnici" ni bil izveden zaradi prezasedenosti predsednice Sekcije z drugimi obveznostmi.
- V sodelovanju z Društvom šolskih knjižničarjev Slovenije je bila organizirana **okrogla miza "Problematika šolskih knjižnic in knjižničarjev v Sloveniji"**, ki je bila v veliki predavalnici Srednje zdravstvene šole, 31. maja 2006. Organizirana je bila na pobudo velikega števila šolskih knjižničarjev, ki se zadnja leta srečujejo pri opravljanju svojega dela z različnimi težavami. Na okroglo mizo so bili povabljeni predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport, Zavoda RS za šolstvo, Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost, Centra za razvoj knjižnic pri Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, IZUM, SVIZ, Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo Filozofske fakultete in ZBDS, ki so se vabilu odzvali, prav tako tudi približno 70 knjižničarjev.
- Okrogla miza je bila organizirana tudi na **2. kongresu šolskih knjižničarjev Slovenije**, ki je potekal od 19. do 21. oktobra 2006 v Radencih in na katerem je Alja Bratuša aktivno sodelovala kot moderatorka in soorganizatorka. Z Natašo Kuštrin Tušek bosta na podlagi izhodišč za okroglo mizo, ki sta jih pripravili skupaj z Majdo Steinbuch in Polono Lah Skrget, in zaključkov, ki so bili sprejeti na kongresu, pripravili gradivo za delovno skupino za šolske knjižnice pri Ministrstvu šolstvo in šport. Dotikajo se predvsem problematike, ki se nanaša na zaposlovanje strokovno neusposobljenega kadra v knjižnicah osnovnih šol, kadrovske normative, informatizacijo šolskih knjižnic, strokovne standarde za šolske knjižnice in na ustrežnejše zagotavljanje sredstev za pridobivanje knjižničnega gradiva.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

V okviru **osnovne dejavnosti** bo sekcija sledila aktualnostim na področju vzgoje in izobraževanja ter šolskega knjižničarstva, promovirala šolsko knjižničarstvo, se po potrebi vključevala v pomembne razprave o šolskem knjižničarstvu, pripravljala stališča ob delovnih gradivih različnih dokumentov in krepila ugled šolskega knjižničarstva in šolskih knjižničarjev.

Na osnovi zaključkov okrogle mize »Aktualna problematika šolskih knjižničarjev in knjižnic v Sloveniji« in drugega kongresa šolskih knjižničarjev Slovenije bo sekcija z Društvom šolskih knjižničarjev Slovenije pripravila gradivo za delovno komisijo za šolske knjižnice, ki deluje na Ministrstvu za šolstvo in šport. Gradivo bo delovni skupini podrobno predstavilo problematiko kadrovanja v šolskih knjižnicah (strokovno neusposobljen kader, kadrovski normativi), problematiko informatizacije šolskih knjižnic in postopnega vključevanja šolskih knjižnic v polnopravno članstvo COBISS, strokovne standarde za šolske knjižnice in možnosti za ustrežnejše zagotavljanje sredstev za pridobivanje knjižničnega gradiva.

Na področju **izobraževalne dejavnosti** bo sekcija sodelovala z Društvom šolskih knjižničarjev Slovenije pri organizaciji dveh seminarjev. Prvi bo namenjen "Inventuri v šolski knjižnici" (prva polovica 2007), vsebina drugega bo prilagojena trenutno aktualnim temam (druga polovica 2007).

Promocijska dejavnost sekcije bo usmerjena na mednarodni dan šolskih knjižnic (22. oktober 2007). Na pobudo mednarodnega združenja šolskih knjižničarjev (IASL) namreč vsak četrty ponedeljek v oktobru učenci in šolski knjižničarji po vsem svetu praznujejo mednarodni dan šolskih knjižnic. V letošnjem letu bo mednarodni dogodek organiziran že devetič. Z njim želimo tudi slovenski šolski knjižničarji javnosti prikazati delo šolskih knjižnic in izpostaviti pomen šolskih knjižnic pri izobraževanju in vzgoji učencev in dijakov. Sekcija bo sodelovala z Društvom šolskih knjižničarjev Slovenije pri pripravi programa in promocijskega gradiva ter izvedbi akcije na vseslovenski ravni. Dogodek je namenjen promociji slovenskega šolskega knjižničarstva, ciljna publika pa so uporabniki šolskih knjižnic, torej učenci, dijaki (posredno tudi njihovi starši), učitelji in zaposleni na šolah.

Na področju **publicistične dejavnosti** bo Sekcija sodelovala z Društvom šolskih knjižničarjev Slovenije pri pripravi publikacije o zgodovini slovenskih šolskih knjižnic.

Na področju **mednarodne dejavnosti** načrtuje sekcija udeležbo predstavnika na 19. proljetni školi šolskih knjižničarjev (Šibenik, 18. - 21.4.2007). Poletna šola hrvaških šolskih knjižničarjev bo leta 2007 potekala že devetnajstič. Osrednji temi bosta predvidoma Šolska knjižnica in informacijska pismenost ter Spodbujanje branja. Sodelovanje na poletni šoli hrvaških šolskih knjižničarjev poleg izobraževalnega dela predstavlja tudi ohranjanje stikov s hrvaškimi kolegi in v veliki meri tudi izmenjavo izkušenj, tako pri opravljanju bibliopedagoškega kot strokovnega dela v šolski knjižnici. Sekcija si bo prizadevala zagotoviti tudi udeležbo na konferenci Libraries in the Digital Age (LIDA 2007, Dubrovnik in Mljet, 28. maj – 2. junij 2007).

Kot vsako leto bo konferenca razdeljena na dva sorodna programska sklopa: Uporabniki in uporaba digitalnih knjižnic in Ekonomija in digitalne knjižnice. Z udeležbo svojega predstavnika na konferenci LIDA želi sekcija za šolske knjižnice sodelovati pri izmenjavi izkušenj na pomembnem področju dostopanja do virov, ki jih omogočata svetovni splet in internet. V to kompleksno komunikacijsko verigo so vključene tudi šolske knjižnice, ki imajo ključno vlogo. Le-ta zahteva od knjižničarjev nenehno spopolnjevanje njihovega strokovnega znanja in kompetenc.

Sekcijo za šolske knjižničarje vodi **Alja Bratuša**, šolska knjižnica Osnovne šole Polzela.

- **Sekcija za potujoče knjižnice**

Poročilo za leto 2006

Sekcija za potujoče knjižnice združuje 12 potujočih knjižnic (Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Ajdovščina, Ptuj, Murska Sobota, Koper, Novo Mesto, Postojna, Tolmin, Tržič in Domžale-Kamnik) in matične knjižnice, ki oskrbujejo uporabnike s premičnimi zbirkami. V okviru Sekcije za potujoče knjižnice deluje tudi Stepišnikov sklad.

V letu 2006 je sekcija izpolnila vse načrtovane aktivnosti:

- dva sestanka članov sekcije in en neformalen sestanek vseh potujočih knjižničarjev;
- izdelava statističnega pregleda delovanja potujočih knjižnic;
- organizacija 14. srečanja potujočih knjižnic v Ljubljani (30.6.- 1.7.2006); poročilo je dostopno na naslovu: http://www.zbds-zveza.si/porocilo_srecanje_potujoce_2006.asp (Priloga 7). Pri izvedbi festivala potujočih knjižnic je sekcija sodelovala s Sekcijo študentov bibliotekarstva in s partnerji iz gospodarstva;
- izbor »Najlepšega slovenskega bibliobusa 2006«. Naziv je pripadel bibliobusu iz Maribora;
- promocija potujočega knjižničarstva v medijih (dnevno časopisje, TV Slovenija, Pop TV, lokalni tiskani in radijski in televizijski mediji);
- tisk dveh številčk časopisa za potujoče knjižničarstvo »Potujoče novice«, ki je dostopen tudi na naslovu: http://www.zbds-zveza.si/dokumenti/potujoce_novice1.pdf;
- tisk promocijskih izdelkov (majice, vabila itd.);
- pošiljanje prijavnice in pridobivanje starih in novih članov za Stepišnikov sklad, izpeljava razpisa za sredstva Stepišnikovega sklada ter obveščanje članov Stepišnikovega sklada o delovanju sklada, porabi sredstev, zahvala za članstvo itd.;
- redno dopolnjevanje spletne strani ZBDS/Sekcija za potujoče knjižnice in ZBDS/Stepišnikov sklad;
- udeležba na posvetovanju in proslavi ob 30. obletnici hrvaške bibliobusne službe v Zagrebu (7. decembra 2006).

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

- dva sestanka članov sekcije;
- tisk časopisa »Potujoče novice« in objava elektronske različice na spletni strani ZBDS (dve številki);
- organizacija strokovne ekskurzije na Madžarsko (2 ali 3 dni, 1. - 3.6.2007);
- naročilo na časopis Service Point (časopis za potujoče knjižničarstvo);
- obisk in sestanek predsednice sekcije v knjižnici Brežice (dogovor za 15. srečanje potujočih knjižnic);
- pridobivanje novih članov za Stepišnikov sklad;
- izdelava zgodovinskega pregleda delovanja sekcije za zbornik ob 60. obletnici ZBDS;
- sodelovanje pri organizaciji in izvedbi posvetovanja ZBDS 2007.

Sekcijo za potujoče knjižnice vodi **Barbara Cesar**, Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana.

• Sekcija za specialne knjižnice

Poročilo za leto 2006

V okviru **osnovne dejavnosti** sekcije je bilo največ aktivnosti usmerjenih v organizacijo 2. skupnega posvetovanja specialnih in visokošolskih knjižnic, kjer so v okviru programskega in organizacijskega odbora dejavno sodelovali člani IO in drugi člani sekcije. Člani IO so bili aktivni v Upravnem odboru IZUM in drugih telesih, kjer so skrbeli za podporo učinkovitemu delu in razvoju specialnih knjižnic. Člani sekcije so bili preko elektronskih distribucijskih list seznanjeni z novostmi na področju specialnega knjižničarstva.

Sekcija je organizirala **strokovno ekskurzijo** v Rim, kjer so si udeleženci lahko ogledali Vatikansko knjižnico, italijansko parlamentarno knjižnico in Visokošolsko prenovljeno, posodobljeno knjižnico Selezijanske univerze.

V okviru programskega sklopa **izobraževanje** je sekcija skupaj s Sekcijo za visokošolske knjižnice organizirala delavnico z mednarodno udeležbo »Informacijska pismenost med teorijo in prakso: vloga visokošolskih in specialnih knjižnic« (Ljubljana, 19. oktober 2006). Posvetovanje je natančneje predstavljeno v okviru poročila Sekcije za visokošolske knjižnice. V okviru priprav na posvetovanje je imel organizacijski odbor dva delovna sestanka, sicer so komunikacije potekale po telefonu in e-pošti. Komunikacije s programskim odborom so ves čas potekale v elektronski obliki. Pripravljena je bila celostna podoba srečanja, promocijska gradiva in pridobljeni sponzorji.

V okviru **publicistične dejavnosti** je Sekcija sodelovala pri pripravi zbornika posvetovanja visokošolskih in specialnih knjižnic. V Knjižničarskih novicah je bilo objavljeno izčrpno, z informacijami še obogateno poročilo (14 str.) s strokovne ekskurzije v Rimu, ki sta ga sestavili Kristina Hacin-Ludvik in Mojca Kotar.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

Sekcija za specialne knjižnice bo v letu 2007 nadaljevala prizadevanja za izboljševanje položaja in vloge specialnih knjižnic v okviru ustanov, kjer delujejo. **Osnovna dejavnost** sekcije bo namenjena obravnavi tekočih problemov, ki se nanašajo na specialne knjižnice, sprejemanju ustreznih sklepov, seznanjanju članov z aktualnimi novostmi in spremembami ter izmenjavi izkušenj. V letu 2007 načrtuje tri sestanke izvršnega odbora.

V okviru priprav na posvetovanje je bil v letu 2006 181 specialnim knjižnicam poslan vprašalnik o stanju izobraževanja v specialnih knjižnic, katerega **primerjalna analiza** s stanjem izpred štirih let naj bi bila predstavljena na okrogli mizi. Načrtujemo, da bo Andreja Može v letu 2007 pripravila pisni prispevek, ki bo objavljen v strokovni knjižničarski publikaciji.

Na področju **izobraževanja** bo sekcija posvetila skrb mednarodnemu sodelovanju z državami Evropske unije in s sosednjo Hrvaško. V ta namen načrtuje organizacijo enodnevnega seminarja o podatkovnih zbirkah EU, ki jih pri svojem delu potrebujejo specialne knjižnice javne uprave. Dogodek bo potekal v Evropskem centru na Dalmatinovi ulici.

V okviru vseživljenjskega izobraževanja knjižničarjev bo sekcija organizirala strokovno ekskurzijo, na kateri bodo specialni knjižničarji obiskali nekaj specialnih knjižnic v eni od evropskih držav. Omogočila bo seznanitev z organiziranostjo in strokovnim delom specialnih knjižnic, predvsem na inštitutih, muzejih in v državni upravi. S tem bodo slovenski specialni knjižničarji razširjali svoja strokovna obzorja. Po ekskurziji bo o tem pripravljeno poročilo, ki bo objavljeno tudi v knjižničarskem strokovnem glasilu.

Sekcija bo za knjižničarje organizirala ogled Centra za usposabljanje SV v Vipavi, kjer se bodo lahko spoznali z življenjem in delom v Centru, njegovo knjižnico, izbrano vojaško opremo itd.

Pripravila bo predloge tem za posvetovanje specialnih knjižnic, ki poteka vsake dve leti, in bo naslednje zopet v letu 2008.

Sekcija se bo trudila, da bo pogosteje dopolnjevala spletne strani ZBDS z informacijami o delu sekcije in aktualnimi novicami.

Sekcijo za specialne knjižnice vodi **Zlatka Rabzelj**, MORS – Knjižnično-informacijski center.

- **Delovna skupina za medknjižnično izposajo**

Poročilo o delu v letu 2006

Delovno skupino sestavljajo Tatjana Klarer Kramer (Osrednja knjižnica Celje), Valerija Žagar (NUK), Cvetka Krojs (UKM), Vida Močnik (CTK), Polona Lah Skerget (Šolski center PET, Ljubljana), Petruša Miholič (Inštitut za varovanje zdravja, Ljubljana), Tatjana Martinčič (Knjižnica Bežigrad) in Lea Kresnik (Mariborska knjižnica).

Naloga delovne skupine je bila, da analizira stanje na področju medknjižnične izposoje doma in v tujini, razmisli o povezovanju in obveščanju sodelujočih v medknjižnični izposoji in uskladi postopke medknjižnične izposoje v Sloveniji. Delovna skupina se je od prvega sestanka (septembra 2004) do novembra 2006 sestala sedemkrat, v letu 2006 trikrat, članice pa so delo pogostokrat usklajevale po elektronski pošti in telefonu. V letu 2006 naj bi skupina analizirala možnosti za zmanjševanje stroškov medknjižnične izposoje v Sloveniji in pripravila predlog besedila za slovenski pravilnik za medknjižnično izposajo. Zaradi velikih razlik med knjižnicami (različni financerji, različni delovni, kadrovski, finančni pogoji...), skupina še ni pripravila končnega besedila pravilnika o medknjižnični izposoji, ampak osnutek priporočil za delo v slovenski medknjižnični izposoji (Priloga 4), ki ga je decembra 2006 objavila na spletni strani ZBDS in pozvala zainteresirane knjižničarje, da v času razprave o besedilu posredujejo svoje predloge in pripombe. Osnutek besedila vsebuje opis pravnih podlag medknjižnične izposoje, opredeljuje medknjižnično izposajo in njen namen, predlaga organizacijo informacij o medknjižnični izposoji v knjižnicah in znotraj slovenskega imenika knjižnic COLIB, naniza delovna priporočila knjižnicam izposojevalkam in knjižnicam dobaviteljicam, opiše organizacijo mednarodne medknjižnične izposoje v Sloveniji in priporoča časovne in cenovne okvire medknjižničnih storitev. Skupina meni, da je osnutek dobra osnova za širšo knjižničarsko razpravo (znotraj področnih društev oz. med knjižničarji), saj do dobrih končnih rešitev in boljše prakse lahko pridemo le z vključevanjem širše knjižničarske javnosti.

Delo skupine in osnutek priporočil sta bila predstavljena z referatom Tatjane Klarer Kramer in Polone Lah Skerget na Kongresu šolskih knjižničarjev (Radenci, 21. oktober) in v reviji Šolska knjižnica (let. 16, št. 3/4, str. 152-160).

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

Skupina ne načrtuje nadaljnjih sestankov, predvideva pa sodelovanje pri izvedbi razprave o medknjižnični izposoji in na njeni osnovi pripravo končnega teksta priporočil ZBDS za medknjižnično izposajo, ki bodo predstavljena na posvetovanju ZBDS.

Delovno skupino za medknjižnično izposajo vodi **Tatjana Klarer Kramer**, Osrednja knjižnica Celje.

• Komisija za permanentno izobraževanje in razvoj kariere

Poročilo o delu v letu 2006

V komisiji so delovale: Mojca Dolgan-Petrič (NUK), Violetta Bottazzo (Ministrstvo za finance RS, Davčna uprava RS), Nataša Godec (Osrednja družboslovna knjižnica J. Goričarja), Sandra Kurnik Zupanič (Univerzitetna knjižnica Maribor), Eva Pohar Sušnik (NUK), Vesna Trobec (Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana) in Zdenka Verlič (Osnovna šola Ketteja in Murna, Ljubljana).

V letu 2006 komisija ni uresničila zastavljenega načrta v celoti, tj. tisk IFLA smernic za knjižnične storitve za osebe z disleksijo (smernice so bile prevedene v slovenščino, vendar pa do konca leta ni uspelo končati strokovnega pregleda teksta) in ankete o plačah in napredovanju zaposlenih v slovenskih knjižnicah (spletna anketa v mesecu maju ni bila pripravljena). Izvedena so bila tri predavanja na povabilo območnih bibliotekarskih društev in delavnica o knjižničnih storitvah za uporabnike s posebnimi potrebami v organizaciji Bibliotekarskega izobraževalnega centra NUK:

- 19. december 2005: predavanje »Knjižnice kot učeče se organizacije«, UKM, Maribor (predavateljica M. Dolgan-Petrič);

- 23. februar 2006: predavanje »Disleksija in knjižnične storitve za uporabnike z disleksijo«, Osrednja knjižnica Celje (predavateljici M. Dolgan-Petrič in mag. Milena Košak-Babuder);
- 21. november 2006: predavanje »Disleksija in knjižnične storitve za uporabnike z disleksijo«, Galerija Kašča, Škofja Loka, v organizaciji Društva bibliotekarjev Gorenjske (predavateljici M. Dolgan-Petrič in mag. Milena Košak-Babuder);
- 5. oktobra 2006 je bila v NUK izvedena celodnevna delavnica "Delo z uporabniki s posebnimi potrebami", ki se je je udeležilo 18 knjižničark iz splošnih knjižnic (predavateljice M. Dolgan-Petrič, mag. Milena Košak-Babuder, J. Zupančič);
- Komisija je sodelovala tudi pri pripravi programa delavnice "Delo z uporabniki s posebnimi potrebami" za program izobraževanja Bibliotekarskega izobraževalnega centra NUK v letu 2007, kjer bo poudarek na delu s slepimi in slabovidnimi osebami v sodelovanju z Zvezo slepih in slabovidnih Slovenije.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

Predsednica komisije M. Dolgan-Petrič je izrazila željo, da prepusti funkcijo predsednice drugi članici zaradi študijskih obveznosti. Zato mora predsedstvo ZBDS na prvi seji v letu 2007 imenovati novega predsednika komisije.

V letu 2007 načrtuje komisija naslednje aktivnosti:

- dva delovna sestanka komisije;
- objava elektronske publikacije IFLA smernice za knjižnične storitve za osebe z disleksijo in izid tiskane različice publikacije;
- ponovna izvedba ankete o plačah in napredovanju zaposlenih v slovenskih knjižnicah;
- redno dopolnjevanje spletne strani komisije v okviru spletnega mesta ZBDS.

Komisijo za izobraževanje in razvoj kariere vodi **Mojca Dolgan-Petrič**, NUK.

• Komisija za terminologijo

Poročilo o delu v letu 2006

Komisija za terminologijo pri ZBDS deluje kot del širše Bibliotekarske terminološke komisije, ki je bila ustanovljena leta 1987. Projekt priprave slovenskega razlagalnega **bibliotekarskega terminološkega slovarja** je iz preteklih let nadaljevala komisija, ki je delovala leta 2006 v sestavi: Ivan Kanič (CEK), Zvonka Leder (SAZU, upokojena), Majda Ujčič (FF, upokojena), mag. Polona Vilar (FF), dr. Branko Berčič (FF, upokojen, dopisni član). Programske rešitve za spletno verzijo slovarja je pripravljala dr. Primož Jakopin.

Komisija je imela v poročevalskem obdobju skupaj 29 rednih delovnih sej na katerih je usklajevala gradiva posameznih sodelavcev, pripravljala redakcijo geselskih člankov in usklajevala celotno gradivo slovarja. Razlage za nova gesla so pripravljali sodelavci individualno kot gradivo za seje, prav tako je nastajala spletna verzija slovarja s programskimi in strukturnimi dopolnitvami.

Delo komisije je temeljilo na strokovnih izhodiščih za pripravo slovenskega razlagalnega terminološkega slovarja, postavljenih in preverjenih v preteklih letih, ter rezultatih izpisovanja 291 slovenskih strokovnih besedil na okrog 6.570 straneh, dostopnih članom komisije v računalniški podatkovni zbirki 10.300 ekscerptov na cederomu in svetovnem spletu ter v tiskanem Abecedariju bibliotekarskih terminov, ki zajema okrog 16.580 enot. Nadaljevala se je predvsem pomenska analiza gesel z usklajevanjem razlag, tako da obsega doslej pripravljeno slovarsko gradivo več kot 5.800 slovarskih enot.

Že obstoječa testna spletna verzija slovarja je bila dopolnjena in predvsem programsko dodelana, pri čemer je zahteve projektne skupine vgrajeval in dopolnjeval zunanji sodelavec, avtor programe NEVA dr. Primož Jakopin. Posodobitev in razvoj spletne verzije sta potekala

v sklopu sofinanciranja Javnega razpisa MK za (so)financiranje projektov, ki so namenjeni predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika v letu 2006 (JPR13-UPRS-2006).

Delovanje komisije je bilo prvenstveno usmerjeno v pripravo novih razlag za slovenski bibliotekarski terminološki slovar in usklajevanje ter korekture že pripravljenega slovarskega gradiva zaradi priprave čistopisa v obsegu A – Š in je obsegalo predvsem naslednja področja:

- selekcija gesel po alfabetariju za črke R-Š in redakcija nekaterih manjkajočih gesel z oblikovanjem razlag, pomensko analizo in vzpostavitvijo pomenskih zvez,
- individualna priprava izbranih 770 novih razlag,
- prva redakcija, selekcija in pomenska analiza 720 gesel,
- druga redakcija nekaterih izbranih geselskih člankov in geselskih gnezd,
- akcentuiranje, določanje končnic in kvalifikatorjev 650 gesel,
- selekcija gesel po alfabetariju za črke T – Ž kot izhodišče za pripravo razlag v letu 2007,
- sistemske rešitve in poenotenja v posameznih tematskih sklopih (npr. kratice in krajšave, abecedna ureditev slovarja),
- vnos in računalniška obdelava novega slovarskega gradiva (634 gesel),
- priprava tekočih in kumulativnih delovnih gradiv in izpisov posameznih tematskih sklopov članom komisije,
- priprava tiskane verzije Delovnega gradiva IX za Bibliotekarski terminološki slovar s 5.837 gesli,
- nova zasnova in izdelava slovarske spletne strani s podpornimi besedili in povezavami,
- priprava dodatnih specifikacij za enostavnejše in učinkovitejše iskanje po spletnem sklovarju
- vgradnja dodatnih zahtev v programsko orodje NEVA, testiranje in popravki programskih rešitev,
- namestitvev najnovejše verzije slovarskega programskega orodja na spletni strežnik in ažurirane vsebine slovarja s 5.837 gesli (redakcija slovarja s stanjem 31.8.2006).

Komisija se je strokovno povezovala tudi z drugimi sorodnimi delovnimi skupinami v Sloveniji in v tujini ter predstavljala svoje delo v objavah:

- opravila je strokovno redakcijo izbranih bibliotekarskih izrazov za drugi del gradiva za Oxfordski slovar,
- člani komisije sodelujejo v mednarodnem projektu priprave večjezičnega terminološkega slovarja za področje bibliotekarstva in tudi vodijo njegovo delo,
- člani komisije sodelujejo s slovaropisno skupino Slovenskega društva Informatika pri pripravi spletnega slovarja I.slovar,
- objavljane izbranih terminoloških tem v Terminološkem kotičku strokovne revije Knjižnica,
- predstavitev terminološkega dela in slovarja na Humboldt-Universität v Berlinu s predavanjem *Termini und terminologische Begriffe als Beispiele fachlicher Entwicklung* (Institut für Bibliotheks- und Informationswissenschaft der HU, 20. junija 2006),
- vzdrževanje in dopolnjevanje spletne strani Bibliotekarske terminološke komisije.

Samostojna **spletna stran** Bibliotekarske terminološke komisije je dostopna na naslovu: <http://www2.arnes.si/~ljnuk4/btk/zbds.html>. **Opis slovarja in metodologije:** <http://www2.arnes.si/~ljnuk4/btk-slo.html>

Cilji projekta MK (»Javno dostopni spletni slovar slovenske bibliotekarske terminologije«) so v tej fazi priprave slovarja v celoti doseženi s postavitvijo prenovljene in dopolnjene verzije spletnega slovarja na strežniku Narodne in univerzitetne knjižnice na naslovu <http://infosvr.nuk.uni-lj.si/janez/bts/test/slovar.html>. Novembra 2006 je Narodna in univerzitetna knjižnica ob prenovi spletnih strežnikov komisiji odpovedala gostoljubje in namestitvev slovarskih gradiv na strežnikih NUK, zato so bila gradiva predstavljena na strežnik Centralne ekonomske knjižnice <http://www.cek.ef.uni-lj.si/terminologija/>.

Delovanje Komisije za terminologijo je bilo v preteklosti do leta 2001 financirano predvsem s strani Ministrstva za kulturo v okviru projektov Narodne in univerzitetne knjižnice, Ministrstva

za šolstvo, znanost in šport, delno tudi Zavoda za odprto družbo in nekaj manjših sponzorjev. V letih 2002-2005 je projektno financiranje v okviru Narodne in univerzitetne knjižnice v celoti prenehalo. Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je delovanje komisije finančno podprla leta 2005, v letu 2005 je delovanje komisije z nabavo ustrezne računalniške opreme podprla tudi Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani. Leta 2006 je v okviru ZBDS sofinanciralo posodobitev spletne verzije slovarja Ministrstvo za kulturo v sklopu Javnega razpisa MK za (so)financiranje projektov, ki so namenjeni predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika v letu 2006 (JPR13-UPRS-2006) v višini 100.000 SIT, prav tako je ZBDS iz rednih sredstev finančno podprl publiciranje spletne različice slovarja (delovno gradivo IX.). Delo članov komisije v obsegu 1.049 ur je bilo v obdobju januar – december 2006 v celoti opravljeno zunaj delovnega časa oziroma na domu.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007

Komisija za terminologijo pri ZBDS bo delovala v letu 2007 do skupščine ZBDS v okviru širše Bibliotekarske terminološke komisije v naslednji predvideni sestavi: Ivan Kanič (CEK, predsednik komisije), Zvonka Leder (SAZU, upokojena), Majda Ujčič (FF, upokojena), mag. Polona Vilar (FF), dr. Branko Berčič (FF, upokojen, dopisni član).

Delo komisije bo temeljilo na strokovnih izhodiščih za pripravo slovenskega razlagalnega terminološkega slovarja, postavljenih in preverjenih v preteklih letih, ter rezultatih izpisovanja slovenskih strokovnih besedil, dostopnih članom komisije v računalniški podatkovni zbirki ekscerptov na cederomu in svetovnem spletu ter v tiskanem in elektronskem Abecedariju bibliotekarskih terminov, prav tako dostopnem članom komisije na spletu. Nadaljevala se bo predvsem pomenska analiza gesel z usklajevanjem razlag v predvidenem obsegu okrog 400 gesel za črke U – Ž v prvi polovici leta, nato pa usklajevanje in končna redakcija celotnega slovarskega korpusa, ki bo obsegal predvidoma okrog 6.300 gesel. Celotno gradivo bo ažurirano tudi v spletni verziji slovarja, ki je že nameščena na strežniku Centralne ekonomske knjižnice (<http://www.cek.ef.uni-lj.si/terminologija/>).

Komisija bo na gradivih iz preteklih let nadaljevala projekt priprave slovenskega razlagalnega **bibliotekarskega terminološkega slovarja** z izborom novih gesel v obsegu črk U-Ž, njihovim vrednotenjem, pomensko analizo in pripravo razlag. V letu 2007 bo imela predvidoma 30 rednih delovnih sej, na katerih bo usklajevala gradiva posameznih sodelavcev, pripravljala redakcijo geselskih člankov in usklajevala celotno gradivo slovarja. Razlage za nova gesla bodo pripravljali sodelavci individualno doma kot gradivo za seje. Za leto 2007 je ocenjeno strokovno delo v obsegu okrog 1.200 ur. Komisija načrtuje zaključno redakcijo celotnega slovarskega gradiva konec leta 2007, tako da bi slovar v tiskani in v elektronski obliki lahko izšel v prvi polovici leta 2008. Komisija lahko pripravi dokončno urejeno in oblikovano predlogo za tisk, elektronsko verzijo bodo v celoti pripravili in namestili na strežnik člani komisije.

Delovanje komisije bo prvenstveno usmerjeno v pripravo novih razlag za slovenski bibliotekarski terminološki slovar v obsegu črk U-Ž in usklajevanje ter korekture celotnega že pripravljenega slovarskega gradiva zaradi priprave čistopisa v obsegu A-Ž in bo obsegalo predvsem naslednja področja:

- selekcija gesel po alfabetariju za črke U-Ž in redakcija nekaterih manjkajočih gesel z oblikovanjem razlag, pomensko analizo in vzpostavitvijo pomenskih zvez med gesli,
- individualna priprava izbranih novih razlag za okrog 400 gesel,
- prva redakcija, selekcija in pomenska analiza okrog 400 gesel,
- druga redakcija nekaterih izbranih geselskih člankov in geselskih gnezd,
- akcentuiranje, določanje končnic in kvalifikatorjev 400 gesel,
- sistemske rešitve in poenotenja v posameznih tematskih sklopih,
- vnos in računalniška obdelava novega slovarskega gradiva,
- priprava tekočih in kumulativnih delovnih gradiv in izpisov posameznih tematskih sklopov članom komisije,
- zaključno usklajevanje in redakcija celotnega slovarskega korpusa okrog 6.300 gesel,

- priprava spremnih besedil za izid slovarja (opis slovarja, navodila za uporabo, uporabljena literatura ipd.),
- dogovori s potencialnimi založniki, saj še ni jasno, kdo bo slovar založil in izdal,
- dogovori s tiskarjem in priprava korekturnega izpisa,
- zadnje korekturno branje (ki se bo nadaljevalo in končalo leta 2008)

Delovna gradiva bodo sodelavcem komisije za interno uporabo dostopna tudi v spletni obliki, kot jim je to omogočeno že od leta 2001.

Komisija se bo strokovno povezovala tudi z drugimi sorodnimi delovnimi skupinami v Sloveniji in v tujini ter predstavljala svoje delo v objavah:

- dva člana komisije bosta sodelovala v redakcijski skupini terminološke komisije Slovenskega društva Informatika pri pripravi tiskanega in spletnega terminološkega slovarja informatike (Islovar),
- objavljane izbranih terminoloških tem v Terminološkem kotičku strokovne revije Knjižnica,
- terminološko svetovanje in presoja ob tekočih strokovnih vprašanjih, npr. pri prevodih strokovne literature,
- sodelovanje pri končni redakciji in izdaji tiskane in elektronske verzije slovensko-angleškega slovarja bibliotekarske terminologije,
- vodenje mednarodnega projekta Multilingual dictionary of library terminology,
- nadaljevala se bo priprava šestnajstjezičnega slovarja bibliotekarske terminologije, predvsem zaključna redakcija že pripravljenih jezikov in nadaljevanje priprave gradiva tam, kjer so še bolj na začetku,
- dopolnjevanje delovne verzije elektronske verzije slovarja na internetu,
- zaključna redakcija in izdaja angleško-nemškega slovarja v tiskani in elektronski obliki (pri založbi BibSpider v Berlinu).

Komisija si bo še naprej prizadevala za pridobitev najnujnejše **finančne podpore** za dokončanje slovenskega bibliotekarskega terminološkega slovarja iz različnih virov, zasledovala bo tudi možnosti za prijave na domače in mednarodne razpise. Treba pa bo zagotoviti tudi založnika in sredstva za izdajo slovarja v letu 2008.

Komisijo za terminologijo pri ZBDS vodi **Ivan Kanič**, Centralna ekonomska knjižnica.

• Komisija za Čopove diplome in priznanja

Komisija za Čopove diplome in priznanja je v letu 2006 začela delo v novi sestavi, njene članice so: mag. Anamarija Rožić (CMK, MF UL), Fanika Krajnc Vrečko (Teološka knjižnica, Maribor), Ana Lamut (Osrednja knjižnica Mozirje), Irena Sapač (UKM, upokojena) in Maja Vunšek (Osrednja knjižnica Kranj).

Komisija se je v letu **2006** sestala dvakrat. Sprejela je sklep, da razpisa za Čopove nagrade in priznanja ne bo v letu 2006, ampak v 2007, ko bo skupno posvetovanje ZBDS. Podelitve nagrad naj ostanejo vezane na posvetovanje ZBDS in naj potekajo bienalno. V obrazložitvi je navedla, da se po pravilniku o podeljevanju Čopovih diplom in priznanj ta praviloma podeljujejo na zasedanjih skupščine ZBDS, izjemoma pa tudi ob drugih priložnostih. Zaradi ohranitve ugleda in podpore v širši strokovni javnosti je velikega pomena, da ostane podelitev nagrad vezana na skupno posvetovanje ZBDS. Sklep komisije o podelitvi nagrad je bil objavljen na spletnih straneh ZBDS, v Knjižničarskih novicah in v reviji Knjižnica. Obveščeni so bili tudi vsi predsedniki društev in sekcij.

Analiza prejemnikov nagrad v letih 2000-2005, objavljenih na spletnih straneh ZBDS, je pokazala naslednjo razdelitev Čopovih diplom: 60% splošnim knjižnicam, 17% visokošolskim in šolskim ter 3% specialnim knjižnicam. Čopova priznanja pa so bila podeljena: 72% splošnim knjižnicam, 18% visokošolskim in 9% šolskim knjižnicam. Komisija je menila, da je pomembna večja promocija nagrad tudi med drugimi tipi knjižnic, in ne le splošnimi, ter učinkovito obveščanje.

Komisija je pripravljala predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o podeljevanju Čopovih nagrad in priznanj, ki bo zaključen v začetku leta 2007. V besedilu pravilnika je poudarila merila za nagrajevanje odličnosti, strokovnosti in profesionalnosti. Za večji ugled nagrad v javnosti je pomembno, da se poleg imen nagrajencev objavi tudi kratka obrazložitev v knjižničnih glasilih in na spletni strani ZBDS.

V letu **2007** komisija načrtuje dva delovna sestanka. V začetku leta bo predvidoma sprejela predlog za spremembo Pravilnika o podeljevanju Čopovih nagrad in diplom, ki bo nato posredovan v javno razpravo članicam ZBDS. Nov pravilnik bo sprejet na skupščini ZBDS oktobra 2007. Komisija bo pripravila in objavila razpis za podelitev Čopovih diplom in priznanj in si z dobrim obveščanjem prizadevala pridobiti čim več kakovostnih vlog iz različnih tipov knjižnic. Izpeljala bo postopek izbire nagrajencev in objavila imena dobitnikov s kratko obrazložitvijo v knjižničarskih glasilih in na spletni strani ZBDS. Komisija si bo prizadevala za javno promocijo Čopovih nagrad v medijih in strokovnih krogih.

Komisijo za Čopove diplome in priznanja vodi **mag. Anamarija Rožič**, Centralna medicinska knjižnica.

1.3. Delovanje skladov

- **Upravni odbor Kalanovega sklada**

Upravni odbor Kalanovega sklada je imel v letu **2006** eno redno in eno dopisno elektronsko sejo. Na sejah je obravnaval dopolnila in spremembe Pravilnika Kalanovega sklada, ki naj bi bile sprejete na skupščini ZBDS oktobra 2007 in pripravil razpis za nagrade sklada za obdobje 2005-2007, ki je bil objavljen oktobra 2006. V letu **2007** načrtuje dve redni seji, na katerih bo opravil izbor nagrajencev sklada in pripravil nov pravilnik sklada za razpravo in sprejem na skupščini.

Dejavnost sklada se financira iz članarin knjižnic in posameznikov in je zato vsako leto pomembna akcija pridobivanja članov sklada. ZBDS je v letu 2006 poslal knjižnicam in posameznikom povabilo za včlanitev oz. plačilo članarine in zahvale za sodelovanje v skladu v letu 2005. V začetku leta 2007 bo pripravljen seznam članov sklada in objavljen v okviru spletne strani ZBDS.

Upravi odbor Kalanovega sklada vodi **dr. Maja Žumer**, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, FF UL.

- **Odbor Stepišnikovega sklada**

V letu **2006** sta Sekcija za potujoče knjižnice in odbor Stepišnikovega sklada objavila razpis za porabo sredstev Stepišnikovega sklada. Razpis je bil objavljen na spletni strani ZBDS in v Knjižničarskih novicah. V predpisanem roku je odbor prejel eno prošnjo in tako namenil 1.040,00 EUR (250.000 SIT) za sofinanciranje Srečanja potujočih knjižnic v Ljubljani.

ZBDS je v letu 2006 na podlagi prispelih izjav o članstvu izdala za 396,40 EUR (95.000 SIT) računov. To je dvakrat večja vsota kot smo jo člani Stepišnikovega sklada zbrali leto poprej. V decembru 2006 smo vsem članom Stepišnikovega sklada poslali zahvalo za sodelovanje ter poročilo o delovanju sklada, zbranih finančnih sredstvih in njihovi porabi.

Glede na izražene želje ter potrebe bo Odbor Stepišnikovega sklada tudi v letu **2007** pripravil razpis za financiranje ali sofinanciranje dejavnosti s področja potujočega knjižničarstva (višina razpisanih sredstev ostaja enaka kot v letu 2006). Odbor si bo tudi prizadeval povečati število članov.

Članarina ostaja v letu 2007 nespremenjena (4,17 EUR za individualne člane in 20,86 EUR za ustanove oz. knjižnice).

Na skupščini ZBDS, ki bo 22. oktobra 2007 na Bledu, bomo pripravili in predlagali nekatere spremembe statuta Stepišnikovega sklada. Spremembe so nujne zaradi lažjega delovanja sklada.

Odbor Stepišnikovega sklada vodi **Mojca Gomboc**, Mariborska knjižnica, Maribor.

2. Organizacija izobraževalnih vsebin

V letu **2006** so bile organizirane in izvedene naslednje izobraževalne oblike:

- strokovno srečanje potujočih knjižnic (Sekcija za potujoče knjižnice);
- posvetovanje visokošolskih in specialnih knjižnic (Sekcija za visokošolske knjižnice, Sekcija za specialne knjižnice);
- Dan slovenskih splošnih knjižnic (Sekcija za splošne knjižnice);
- sodelovanje pri pripravi in izvedbi posvetovanja šolskih knjižničarjev (Sekcija za šolske knjižnice);
- posvet o geslenju domoznanskega gradiva (Sekcija za domoznanstvo);
- posvet o geslenju leposlovja (Sekcija za splošne knjižnice);
- strokovno posvetovanje splošnih knjižnic (Sekcija za splošne knjižnice);
- predstavitev konference IFLA v Seulu in konference visokošolskih knjižnic v Bielefeldu (v sodelovanju z Bibliotekarskim izobraževalnim centrom NUK);
- različna strokovna predavanja.

Prioritete 2007:

- organizacija strokovnega posvetovanja ZBDS 2007;
- organizacija enodnevnega posveta splošnih knjižničarjev o knjižnicah in spodbujanju branja (Sekcija za splošne knjižnice);
- organizacija seminarja o bazah podatkov EU (Sekcija za specialne knjižnice).

3. Mednarodna dejavnost in udeležba na mednarodnih konferencah

V letu **2006** je potekala mednarodna dejavnost na naslednjih področjih:

- sodelovanje z IFLO - posredovanje mnenj o gradivih, smernicah, delo v sekcijah ipd.; plačilo članarine;
- sodelovanje z EBLIDO;
- predstavnica Sekcije za šolske knjižnice Maja Miklič se je udeležila mednarodne konference "Libraries in the Digital Age", Dubrovnik, 29. maj – 3. junij 2006; poročilo je dostopno na naslovu: <http://www.zbds-zveza.si/dokumenti/LIDA-2006-porocilo.doc> (Priloga 6);
- predstavnici Sekcije za šolske knjižnice Alja Bratuša in Ivanka Učakar sta se udeležili "Proljetne škole školskih knjižničarjev" v Šibeniku; poročilo je dostopno na naslovu: http://www.zbds-zveza.si/18poletna_sola.asp;
- predstavnici ZBDS Eva Kodrič-Dačić in Melita Ambrožič (udeležbo ji je financirala Agencija za raziskovalno dejavnost RS) sta se udeležili konference IFLA v Seulu;
- predstavniki Sekcije študentov bibliotekarstva so se udeležili konference BOBCATSS v Talinu, 30. januar – 2. februar 2006, kjer so predstavili referat;
- predstavnici ZBDS Melita Ambrožič in Mojca Šavnik sta se udeležili strokovnega posvetovanja hrvaškega knjižničarskega združenja na Plitvicah, 27.-30. september 2006; poročilo je dostopno na naslovu: <http://www.zbds-zveza.si/dokumenti/Plitvice2006.doc> (Priloga 9).;
- predstavnici ZBDS Karmen Stopar in Melita Ambrožič sta se udeležili mednarodne konference visokošolskih knjižnic v Bielefeldu, 7. – 9. februar 2006; poročilo je dostopno na naslovu: <http://www.zbds-zveza.si/dokumenti/BIELEFELD2006.doc> (Priloga 5);
- predstavnik ZBDS Stanislav Bahor se je udeležil kongresa avstrijskih knjižničarjev; poročilo je dostopno na naslovu: <http://www.zbds-zveza.si/kongres-avstrija.asp> (Priloga 8);

- sodelovanje je potekalo z bibliotekarskimi združenji Hrvaške, Madžarske, Avstrije, Italije, Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije in Črne Gore;
- s Hrvaškim knjižničarskim društvom se je nadaljevala izmenjava strokovnih publikacij.

Prioritete 2007:

- sodelovanje in aktivno delovanje v IFLA in EBLIDA, sodelovanje s strokovnimi združenji v sosednjih državah in izmenjava izkušenj;
- udeležba na tujih strokovnih srečanjih: LIDA, Proljetna škola knjižničarjev, IFLA, BOBCATSSS in posvetovanja društev sosednjih držav;
- izmenjava strokovnih publikacij s tujimi združenji.

4. Promocijska dejavnost

V letu **2006** je bil program promocijske dejavnosti v celoti uresničen, in sicer:

- izdana je bila promocijska zgibanka o ZBDS in zgibanka ter promocijsko gradivo za Sekcijo študentov bibliotekarstva;
- spletna stran ZBDS (<http://www.zbds-zveza.si/zbds.asp>) je bila redno dopolnjevana, do decembra 2006 je obsegala 1.150 datotek; redno je deloval tudi uredniški odbor spletne strani;
- uspešno je bil izpeljan Dan slovenskih splošnih knjižnic;
- publicirana so bila promocijska gradiva za Dan splošnih knjižnic in srečnje potujočih knjižnic;
- izdelane so bile mape za Čopove diplome in priznanja za leto 2007;
- uspešno je bila izvedena akcija promocije združenja in področnih društev med študenti bibliotekarstva, poročilo je dostopno na naslovu: http://www.zbds-zveza.si/studenti_2006_akcija_clani.asp

Prioritete 2007:

- priprava promocijskega gradiva za posvetovanje ZBDS 2007;
- podelitev Čopovih diplom in priznanj;
- podelitev nagrad Kalanovega sklada;
- sodelovanje z Zvezo splošnih knjižnic pri pripravi promocijske akcije Dan slovenskih splošnih knjižnic;
- sodelovanje z Društvom šolskih knjižničarjev pri pripravi promocijske akcije Dan slovenskih šolskih knjižnic;
- priprava promocijskih gradiv za nove člane bibliotekarskih društev;
- redno dopolnjevanje spletnega mesta ZBDS (dejavnost sekcij in komisij, portal publikacij ZBDS, predstavitev strokovnih srečanj, koristne povezave itd.);
- dopolnitev spletnih strani v angleškem jeziku;
- skrb za medijsko pokrivanje aktivnosti ZBDS.

5. Izdajanje strokovnih publikacij

V letu **2006** je ZBDS na področju publicistične dejavnosti realiziral naslednje aktivnosti:

- izdaja revije Knjižnica v tiskani in elektronski obliki;
- izdana je bila zgibanka Sekcije študentov bibliotekarstva in predstavitveni letak za bruce;
- za tisk je bil pripravljen prevod IFLA smernic za delo z uporabniki z disleksijo (in oddan v strokovno recenzijo strokovnjakom s področja disleksije), smernice bodo objavljene v letu 2007;
- v prevod so bile dane IFLA smernice za delo z uporabniki s posebnimi potrebami – smernice za lažje berljivo gradivo, smernice bodo strokovno recenzirane in objavljene v letu 2007;
- dograjena je bila programska podpora (portal) za dostop do elektronskih publikacij ZBDS (portal razvijajo sodelavci CTK);
- izdan je bil zbornik posvetovanja visokošolskih in specialnih knjižnic 2006 v nakladi 250 izvodov;

- pripravljeni in objavljeni sta bili e-različici zbornika posvetovanja visokošolskih knjižnic leta 2002 in 2004 ter zbornika posvetovanja 2006;
- objavljena je bila e-različica zbornika posvetovanja ZBDS 2005;
- izdani sta bili dve številki časopisa potujočih knjižnic (tiskana in e-različica);
- izdana je bila dvojna številka časopisa študentov bibliotekarstva – ŠTUBIDU (sofinanciranje izdaje).

Prioritete 2007:

- izdajanje revije Knjižnica v tiskani in elektronski obliki (izšle bodo štiri številke revije; v primeru pridobitve dodatnih sredstev še dodatna – jubilejna številka);
- izdaja tiskane oblike zbornika posvetovanja ZBDS 2007 (zbornik bo vseboval prispevke s posvetovanja, predvideni obseg bo 200 strani);
- priprava e-zbornika posvetovanja ZBDS 2007 (na spletni strani bo objavljen konec leta 2007);
- izdaja jubilejnega zbornika ob 60-letnici ZBDS v tiskani in elektronski obliki (zbornik bo vseboval predstavitev delovanja strokovnega združenja od nastanka dalje, posamezna področna društva, spominske prispevke nekaterih starejših članov, podatke o dosedanjih predsednikih in nagrajencih, bibliografijo publikacij ZBDS; predvideni obseg bo 100 strani);
- podpora izdajanju študentskega časopisa Štubidu (dve številki);
- priprava in izdaja tiskane in elektronske oblike IFLA smernic za delo z uporabniki z disleksijo (obseg 30 strani) in smernic za delo z uporabniki s posebnimi potrebami – smernice za lažje berljivo gradivo (obseg 40 strani);
- dopolnjevanje portala publikacij ZBDS z digitalizacijo neknjižnega gradiva (zgibanke, plakati, knjižne kazalke ipd.), predvidoma za posvetovanji ZBDS 2003 in 2001;
- organiziranje ponudbe tiskanih publikacij ZBDS prek spletne strani ZBDS (popis zalog, skeniranje naslovnice, priprava e-naročilnic);
- digitalizacija zbornika posvetovanja visokošolskih in specialnih knjižnic (2000) in zbornika posvetovanja ZBDS 2003, priprava e-publikacij in zagotovitev dostopnosti prek portala publikacij ZBDS.

Revija Knjižnica

V letu 2005 so bili za mandat 2005-2007 imenovani novi organi revije:

- uredniški svet: Mojca Dolgan-Petrič (predsednica), mag. Jerneja Ferlež, Aljoša Grilc, mag. Renata Šolar, Nataša Kuštrin Tušek,
- uredniški odbor revije: dr. Irena Sapač, dr. Primož Južnič, dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, mag. Polona Vilar, mag. Stanislav Bahor,
- glavna in odgovorna urednica: dr. Eva Kodrič-Dačić.

Uredništvo v novi zasedbi je bilo imenovano v drugi polovici leta 2005. Nova urednica je začela z urejanjem 3. številke 49. letnika.

Uredništvo revije je v letu 2006 delovalo za uresničevanje dolgoročnih ciljev, ki si jih je postavilo že prejšnje uredništvo:

- nenehna skrb za kakovost revije (prispevkov);
- povečanje števila sodelujočih avtorjev, zlasti s sorodnih znanstvenih področij;
- razširitev vsebinskega področja prispevkov (informacijska znanost, knjigarstvo, sorodne znanosti);
- izboljšanje promocije in marketinga revije in posledično višanje lastnega prihodka (priprava promocijskih gradiv – zgibanka, koledar ipd.; pridobivanje sponzorjev; reklamiranje v publikacijah s področja bibliotekarstva in sorodnih znanosti);
- izdajati letno eno mednarodno številko (evropski projekt);
- oblikovati mednarodni uredniški odbor;
- javnosti zagotoviti dostop do baze polnih besedil člankov celotnega korpusa do sedaj izdanih letnikov v elektronski obliki.

Prav tako smo uresničevali kratkoročne cilje:

- dosledno izvajati recenzijski postopek za vse strokovne in znanstvene prispevke in poskrbeti za večjo usklajenost recenzentov glede upoštevanja kriterijev za ocenjevanje in razvrščanje prispevkov;
- dosledno upoštevati standarde glede znanstvene opreme in podobe revije ter posameznih prispevkov, skrbeti za ažurno dostavljanje avtorskih izvodov;
- redni obseg revije naj bo namenjen v prvi vrsti strokovnim in znanstvenim prispevkom, referatov se praviloma ne objavlja;
- v reviji mora biti najmanj 65% prostora namenjenega znanstvenim prispevkom;
- uredništvo si bo prizadevalo aktivno iskati »nove« avtorje prispevkov, tudi izven Slovenije, skrbeti je potrebno za enakomerno pokritost strokovnega področja;
- na spletni strani revije oblikovati elektronsko evalvacijsko anketo za ugotavljanje kakovosti revije, izvajanja letnih analiz zbranih podatkov;
- začeti projekt digitalizacije starejših letnikov revije in njihove dostopnosti prek interneta kot digitalne baze člankov v celotnem besedilu;
- e-Knjžnica mora praviloma ostati brezplačna, ohranja se tudi tiskana različica, ki izide 3 mesece pred elektronsko.

Uresničitev programa in ciljev za leto 2006:

1. V skladu z načrtom so bile v letu 2006 pripravljene in natisnjene 3 številke revije (ena dvojna, ena enojna), četrta številka pa je v pripravi. Revija je v letu 2006 skušala izpolniti načrte glede rednega izhajanja (maj, oktober, december), vendar je zaradi pomanjkanja kvalitetnih člankov prihajalo do zamika. Dvojna številka je izšla v juliju, 3. številka v decembru, 4. številka pa bo izšla v februarju 2007.
2. Naklada revije 1.500 izvodov je ostala enaka tudi v letu 2006, saj je število naročnikov 1.345.
3. Pri oblikovanju revije so bili upoštevani vsi priporočeni standardi in uresničeni skoraj vsi načrti glede vsebine revije. Vsebinsko je 50. letnik Knjižnice prinašal prispevke s področja:
 - strokovne terminologije (sopomenke in protipomenke);
 - objavljene so bile bibliografije (bibliografija slovenskih bibliografij);
 - zgodovine knjižnic in njihovih fondov (razvoj avtomatizacije, Turjaška knjižnica, signete 16. stoletja);
 - storitev, ki jih omogočajo sodobni mediji (uvajanje samopostrežne izposoje v knjižnicah);
 - vebometrije;
 - vrednotenja sistemov dostopnih prek spleta;
 - oblikovanje fondov knjižnic (fizikalne knjige v Turjaški knjižnici)
 - vsebinske obdelave (vsebinski opis leposlovja v NUK, opredelitev kriterijev kakovosti in zahtevnosti leposlovja, postavitve in oprema monografskih publikacij v mladinskih oddelkih splošnih knjižnic);
 - založništva in knjigotrštva (reformne in slovenska knjiga, tiskane in elektronske oblike znanstvenih in strokovnih publikacij s področja tehnike v Sloveniji, povezave med knjižnično in knjigotrško dejavnostjo);
 - predstavitev projektov (Metropolitanska knjižnica in valvasoriana, razvoj storitve oddaljenega dostopa do informacijskih virov v NUK);
 - biografije knjižničarskih delavcev;
 - referat s posvetovanja ZBDS 2005;
 - objave ZBDS;
 - recenzenti 49. letnika.
4. Eden izmed razlogov za zaostanke pri izhajanju letnika 50 je bilo veliko število zavrženih člankov. V letu 2006 je bilo zavrženih kar 10 člankov. Le dva od njih sta bila vsebinsko neustrezna, ostali pa so bili zavrženi v recenzijem postopku: eden zato, ker je bil že

objavljen drugje, eden zaradi popolnoma negativne recenzije, v šestih primerih pa avtorji niso hoteli upoštevati pripomb recenzentov in urednice. V treh primerih so bili članki v recenziji dvakrat.

5. »E-Knjžnica« uspešno deluje, revija je ažurno (z določenim dogovorjenim časovnim zamikom po tiskani verziji) dostopna na spletnem naslovu: <http://revija-knjznica.zbds-zveza.si/>. Narejena je tudi povezava prispevkov z bazo COBIB oziroma sistemom COBISS. Za e-revijo po pogodbi z ZBDS skrbi Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani. Z urednikom spletne izdaje je bilo dogovorjeno, da so izvlečki člankov najnovejše številke takoj dostopni v okviru elektronske različice. Zato je bilo njihovo objavljanje v okviru kazala revije ukinjeno.
6. Postopek distribucije revije je urejen, za razpošiljanje revije skrbi tiskarna Biro M. Uredništvo skrbi za ažuriranje baze podatkov o naročnikih. Težave nastanejo le v primeru, če območno društvo ne skrbi za redno evidenco članstva oziroma o spremembah ne obvesti pravočasno uredništva revije. V letu 2006 je imela revija Knjižnica 1.345 naročnikov.
7. Promocija revije je bila v letu 2006 slaba. Ker revija nima profesionalnih kadrov, niti jih nima ZBDS, je žal nemogoče izvajati še več aktivnosti za pridobivanje novih naročnikov.
8. V letu 2006 (Tabela 1) je bilo skupaj objavljenih 37 prispevkov (leto prej 45), od tega 16 znanstvenih in 12 strokovnih ter 9 drugih prispevkov v skupnem obsegu 41,84 AP: znanstveni 29,55 AP (70,62 %), strokovni 10,78 AP (25,76%) in ostali prispevki 1,59 AP (3,62 %). Skupaj je prispevke objavilo 35 različnih avtorjev (preteklo leto 44). V soavtorstvu je bilo napisanih 8 znanstvenih in strokovnih člankov (leto prej 7), pri ostalih prispevkih je bil avtor en sam. 4 avtorji so v tem letniku objavili po dva prispevka¹.

Tabela 1: Statistika revije Knjižnica 50 (2006)

leto in številka	št. prispevkov skupaj	št. znan. prisp.	znanstveni prisp. v ap	št. strok. prispevkov	strokovni prisp. v ap	ostali prisp.	ostalo v ap	število ap skupaj
2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006
1-2	15	7	13,28	5	3,99	3	0,51	17,78
3	9	4	6,59	2	3,12	3	0,49	10,20
4	13	5	9,68	5	3,67	3	0,51	13,86
letnik 50	37	16	29,55	12	10,78	9	1,51	41,84

Tabela 2: Statistika revije Knjižnica 44(2000) – 49(2005)

letnik in leto	št. prispevkov skupaj	št. znan. prispevkov	znanstveni v ap.	št. strokovnih prispevkov	strokovni v ap.	ostali prisp.	ostalo v ap	število ap skupaj
44(2000)	30	19		11				43,09
45(2001)	28	16		12				37,26
46(2002)	38	20		18				49,85
47(2003)	30	19	30,43	11	10,50	3	1,65	42,58
48(2004)	42	20	33,10	9	9,04	13	8,33	50,56
49(2005)	45	18	31,95	19	15,28	8	1,75	48,99
50(2006)	37	16	29,55	12	10,78	9	1,51	41,84

9. Obseg 50 letnika je za zdaj manjši od načrtovanega (45 AP) in je znašal 41,84 AP, kar je manj kot leto prej (letnik 49: 48,99 AP). Med objavljenimi članki je bilo (29,55 AP) prostora namenjenega znanstvenim člankom, razmerje med znanstvenimi in strokovnimi članki je zato ustrezalo zahtevam znanstvene revije (to je 30 AP znanstvenih člankov).

¹ Ker četrta številka 50. letnika Knjižnice še ni izšla, so izračuni le približni, podatki so zapisani v kurzivi.

10. Delo uredništva je bilo v letu 2006 usklajeno z zahtevami ministrstev, ki revijo sofinancirata (Ministrstvo za kulturo, ARRS): upoštevani so bili ustrezni standardi, spremljanje prispevkov, recenzijski postopek, delo z avtorji in delo z recenzenti, Strokovnjaki, ki so bili zaproseni za sodelovanje kot recenzenti, so svoje delo opravljali brez finančnega nadomestila, revija Knjižnica jim je le izdala potrdilo o opravljanju recenzentskega dela.
11. V skladu s pogodbo o sofinanciranju revije z ARRS, smo elektronsko verzijo številke (pdf.) pošiljali NUK.
12. **Finančna sredstva** za pripravo in izdajanje revije so se v letu 2006 zmanjšala. Revija je bila sicer sofinancirana s strani Ministrstva za kulturo (3.254.000,00 SIT) in ARRS (237.600,00 SIT), vendar je bil finančni prispevek ARRS bistveno manjši od načrtovanega. Zaradi novih pogojev, ki jih morajo izpolnjevati društva, ki hočejo kandidirati na razpis za znanstvene publikacije pri ARRS (status društva v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti), smo lahko kandidirali le na razpisu za poljudnoznanstvene publikacije, kjer je na voljo bistveno manj sredstev. Del sredstev pridobiva od naročnikov. Naročnina je v letu 2006 znašala: 2.200 SIT/ 9,18 EUR za individualne naročnike člane ZBDS; 7.810 SIT/32,59 EUR za individualne naročnike nečlane; 1.700 SIT/7,09 EUR za upokoјence; 8.500 SIT/35,47 EUR za institucije; 68 EUR za naročnike iz tujine. Honorarji za članke in urejanje revije so že pet let nespremenjeni in so na ravni decembra 2000. V letu 2006 so znašali bruto: 1 AP 54.588 SIT, nad 1 AP dolžine 18.200 SIT, prevod v angleščino 1 AP 91.040 SIT, lektoriranje slovenščine 1 AP 6.130 SIT, lektoriranje angleščine 1 AP 25.536 SIT, uredniški honorar št. AP x 0,15 x 54.588 SIT, bibl. obdelava članka 1.305 SIT, UDK 1 čl. 1.035 SIT, ključne besede 1 čl. 500 SIT, poročilo o delu Knjižnice 40.000 SIT in vloga za financiranje Knjižnice 50.000 SIT. V letu 2006 smo poskušali zmanjšati tudi druge stroške, povezane z izdajanjem revije, predvsem tiste, ki so povezani z računovodskimi storitvami. V tem letu smo uspeli definirati vsaj obseg računovodskih storitev in pridobiti predračun za izvajanje teh del (vključno z izstavljanjem računov) od zunanjega računovodskega servisa ALMA d.o.o.
13. Pridobivanje lastnih finančnih sredstev je v primeru Knjižnice težko, saj ZBDS nima zaposlenih profesionalnih kadrov, ki bi se lahko ukvarjali s promocijo in trženjem revije, poleg tega gre za precej ozko strokovno področje in je že sedanje število naročnikov (prek 1.300) oziroma naklada (1.500 izvodov) visoko za slovenski prostor. Interes za oglaševanje v Knjižnici je sicer pokazal EBSCO. Poslali smo mu cenik oglaševanja, vendar do dogovora še ni prišlo.
14. V letu 2006 smo dobili tudi ponudbo EBSCO za vključitev elektronske verzije Knjižnice v podatkovne zbirke. Urednica je predstavila to problematiko na seji uredniškega odbora. Odbor je bil mnenja, da je potrebno pridobiti še dodatne informacije glede pogodbenih določil, sicer pa je pristojen za sprejemanje teh odločitev svet revije, ki pa do konca leta 2006 še ni sprejel odločitve.
15. Da bi obeležili pol stoletja izhajanje revije, se je uredniški odbor odločil, da bo v letu 2007 poskušal izdati 5., posebno številko 50. letnika Knjižnice, ki bi predstavila pomembne slovenske bibliotekarje.
16. Urednica je pridobila osnutek nove grafične podobe revije za 51. letnik. Uredniški odbor je sklenil, da je treba pridobiti več predlogov in aktivnosti za izvedbo se bodo nadaljevale v letu 2007.

V letu 2007 bodo za nemoteno izhajanje revije skrbeli organi, ki so bili leta 2005 imenovani za mandatno obdobje 2005-2007. Uredništvo revije se bo tudi v letu 2007 zavzemalo za uresničevanje dolgoročnih in kratkoročnih ciljev, ki si jih je postavilo že prejšnje uredništvo.

V letu 2007 praznuje Knjižnica 50 let obstoja, zato načrtuje:

- izdajo posebne, 5. številke 50. letnika, ki bo predstavila slovenske bibliotekarje: *Biografski leksikon slovenskega bibliotekarstva*,
- izdajo 51. letnika revije (45 AP, 4 številke – 1 dvojna in dve enojni),
- oblikovanje nove grafične podobe Knjižnice.

6. Ponudba informacijskih storitev za knjižnice: zagotavljanje dostopnosti podatkovnih zbirk EBSCOhost

V letu 2006 je zagotavljanje storitev servisa EBSCO potekalo v okviru konzorcija COSEC (informacije o aktivnostih konzorcija so dostopne na spletni strani: <http://www.nuk.uni-lj.si/cosec/cosec.html>), katerega član je ZBDS od leta 2003. Uporabniki slovenskih splošnih, visokošolskih, šolskih in specialnih knjižnic ter nacionalne knjižnice so imeli neomejen dostop iz prostorov knjižnic do dvanajstih podatkovnih zbirk servisa EBSCO. Servis omogoča tudi oddaljen dostop od koderkoli na podlagi omejenih gesel ali PROXY strežnika. Zbirke so v letu 2006 vsebovale že **15.122 časopisov v celotnem besedilu** z naslednjih področij: družboslovje, humanistika, izobraževanje, računalništvo, strojništvo, fizika, kemija, lingvistika, umetnost, literatura, medicina, zdravstvo, farmacija, ekonomija, poslovne vede in splošne reference referenčne informacije. Z letom 2006 so vse slovenske knjižnice dobile dostop še do zbirke s področja bibliotekarstva in informacijskih znanosti: **Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA)**. Nadgradnja vsebine z novo specializirano podatkovno zbirko brez dodatnega finančnega plačila, je dokaz odličnega večletnega sodelovanja izvajalca informacijske storitve in založnika. Vsako leto bogatejši in bolj raznolik servis pa tako uspešno dopolnjuje ponudbo v slovenskih knjižnicah, zlasti v knjižnicah, ki nimajo veliko tuje literature.

Posebej je treba omeniti statistiko uporabe vira, saj je bilo v poročevalskem obdobju zabeleženo največje število iskanj in prijav do sedaj. Skupaj so uporabniki knjižnic opravili 438.685 iskanj, kar predstavlja v povprečju **36.557 iskanj na mesec**. To pomeni, da so uporabniki opravili kar 198.685 iskanj več kot je bilo načrtovano za poročevalsko obdobje. Skupno pa je na EBSCOhost platformo vstopilo 98.957 uporabnikov, tudi največ do sedaj (Tabela 3). Glede na tip knjižnice pa statistični podatki kažejo, da se je uporaba najbolj drastično povečala v nekaterih osrednjih območnih knjižnicah. Podatki kažejo, da se uporaba vira iz leta v leto povečuje in posredno govori o tem, da se izvedena promocija v preteklih letih in skupno iskanje izboljšav servisa že bogato obrestujeta. Tako dobra statistika uporabe potrjuje pravilnost in učinkovitost preteklih in sedanjih aktivnosti, ki so namenjene boljšemu zagotavljanju dostopnosti servisa EBSCOhost.

Tabela 3: Število vstopnih prijav na servis EBSCOhost po letih

leto	2002	2003	2004	2005	2006
št. prijav	26.642	35.398	90.026	87.977	98.957

Leto 2006 je bilo namenjeno tudi dogovarjanju z založnikom o novem triletnem dostopu (2007-2009), vključno s cenovnim razrezom. Na osnovi izredno visoke uporabe vira je založnik dolgo časa vztrajal na 130% povišanju cen, a je na koncu uspelo izposlovati letno povišanje le v višini 11%.

Tako kot vsako leto smo tudi v letu 2006 z **distribucijo CD-ROM-ov in DVD-jev** s preteklimi vsebinami EBSCOhost knjižnicam zagotovili možnost samostojnega arhiviranja vsebin ali dodatnega dostopa do zbirk brez internetne povezave. Pošiljka je v tem času v slovenske knjižnice prišla dvakrat: v začetku decembra 2005 in konec marca 2006. Tako kot vedno so se tudi tokrat postopki carinjenja zapletli, zato je bila potrebna dodatna angažiranost DHL, koordinatorice in založnika, da smo tako kot ponavadi arhive pridobili v Slovenijo brez dodatnega plačila. V sodelovanju z agregatorjem smo enaindvajsetim knjižnicam zagotovili **podporo pri uporabi zbirk in modula Admin ter oblikovanju lastnega portala** za dostop do vsebin EBSCOhost.

Za uspešno zagotavljanje dostopnosti informacijske storitve EBSCOhost si še vedno prizadeva tudi mednarodni konzorcij eIFL.net. Temelj njihove namere predstavlja **izdelava izvedenskih mnenj o informacijskih potrebah in željah slovenskih knjižnic in njihovih uporabnikov s strani nacionalnih koordinatorjev**. Tako je koordinatorica za slovensko področje (mag. Karmen Štular Sotošek) pripravila dve izvedenski mnenji in ju posredovala Svetu eIFL.neta z namenom boljšega zadovoljevanja potreb slovenskih uporabnikov v času triletna pogodbe z agregatorjem.

Med pomembne aktivnosti v tem poročevalskem odboju sodi tudi **pridobivanje proračunskih sredstev za zagotavljanje nacionalne licence**. Sredstva smo pridobili od Ministrstva za kulturo in ARRS.

Na področju **promocije in širjenja informacij** o servisu EBSCOhost je poleg izobraževanj in organizacije posebnih dogodkov potekala tudi promocija novosti na spletnih straneh COSEC in distribucijskih listah slovenskih knjižnic.

Načrtovane aktivnosti v letu 2007:

- zagotavljanje dostopa do informacijskih virov ponudnika EBSCOhost (elektronski dostop prek interneta, CD-ROM-a, DVD-ja) za vse vrste knjižnic;
- dostopno bo 12 podatkovnih zbirk s področij družboslovja, humanistike, izobraževanja, računalništva, strojništva, fizike, kemije, lingvistike, umetnosti, literature, medicine, zdravstva, farmacije, komunikologije in množičnih medijev, ekonomije, poslovnih ved, bibliotekarstva, informacijskih znanosti in splošnih referenčnih informacij;
- organizirano bo izobraževanje za uporabo servisa, neposredni stiki z uporabniki in svetovanje, dopolnjevanje spletne strani, obveščanje po distribucijski listi, priprava promocijskega gradiva in promocija servisa.

II. DEJAVNOST PODROČNIH BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV V LETU 2006 IN NAČRTI ZA 2007

• DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV CELJE

Društvo je imelo 19. januarja **2006** volilni občni zbor. Februarja je soorganiziralo delavnico »Knjižnične storitve za uporabnike z disleksijo«, aprila pa je organiziralo izlet članov v Bratislavo, Trenčín, rudnik soli Wieliczka in Krakow. Junija smo se člani spet srečali na tradicionalnem letnem srečanju, ki so ga pripravili kolegi iz Velenja. Oktobra smo medse povabili pravljíčarko Anjo Štefan, ki je za knjižničarke-pravljíčarke pripravila triurno delavnico. Ožje vodstvo je člane redno obveščalo o vseh pomembnih knjižničarskih dogodkih, še posebej pa smo veseli, da smo septembra lahko vsem posredovali seznam literature in virov za tekmovanja v znanju na osnovnih in srednjih šolah v šol. letu 2006/07.

Sredi leta 2006, ko smo novi seznam članstva odposlali ZBDS, je društvo štelo 179 članov (19 študentov, 11 upokojencev - od teh 1 častna članica, 149 zaposlenih članov).

Obveščanje članov in IO je vse leto teklo po elektronski pošti, za manjšino članov in v omejenem obsegu tudi po klasični poti. Pomembnejša vabila in obvestila smo objavili še na spletni strani društva (npr. Seznam literature in virov za šolska tekmovanja 2006/2007). Vprašanja in prošnje predsedstva ZBDS smo sproti pošiljali članicam izvršnega odbora.

Predsednica društva je aktivno delovala v predsedstvu ZBDS, ki je imelo dve redni in dve korespondenčni seji. Glavne teme so bile priprave na posvetovanje 2007, jubilejno leto 2007 (petdeseti letnik revije Knjižnica in šestdeseta obletnica delovanja združenja) in reorganizacija zveze oziroma sprememba njenega statuta. V letu 2006 so se odvila

posvetovanja Sekcije za splošne knjižnice, Sekcije za visokošolske in specialne knjižnice in Sekcije za potujoče knjižnice, predsedstvo je razmišljalo o posebni delovni skupini za izdelavo strategije in ciljev promocijske dejavnosti in pridobivanja sponzorskih sredstev, promocijo včlanjevanja študentov v področna društva in poenotenje članskih ugodnosti. Predsedstvo je v letu 2006 želelo finančno poslovanja zveze prenesti na zunanjega ponudnika, vendar zaradi nesklepčnosti namen ni uspel. Poleg zbornika posvetovanja 2007 zveza načrtuje izdajo spominskega zbornika, o možnih smereh reorganizacije pa je za mnenje prosila tudi vsa področna društva.

Predsednica DBC je v letu 2006 vodila Delovno skupino ZBDS za medknjižnično izposojlo, ki je imela od svoje ustanovitve sedem sestankov. Končni izdelek, ki je v razpravi na straneh zveze kot »Osnuček priporočil ZBDS za delo v slovenski medknjižnični izposoji«, bo v »javni razpravi« do začetka marca 2007, predstavljen pa je bil tudi na Kongresu šolskih knjižničarjev v Radencih in objavljen v reviji Šolska knjižnica.

Zaradi novega Zakona o društvih smo Upravni enoti Celje posredovali dopolnjene podatke o zastopniku društva.

V letu **2007** načrtuje društvo naslednje aktivnosti:

- aktivno sodelovanje pri pripravi in izvedbi posvetovanja ZBDS 2007 in pri pripravah vsebin jubilejnega zbornika ZBDS (sodelovanje s prispevki, predstavitev smernic za medbibliotečno izposojlo ipd.);
- organizacija strokovne ekskurzije članov DBC (april 2007);
- organizacija letnega srečanja članov (Šmarje pri Jelšah);
- organizacija strokovnih srečanj po predlogu IO in prisotnih članov občnega zbora. Za strokovna srečanja smo prejeli dva pisna predloga. Velenjski knjižničarji predlagajo, da bi organizirali še eno predavanje na temo disleksije, ker menijo, da je med uporabniki knjižnic veliko (prikritih) dislektikov. Predavanje bi bilo zanimivo za vse člane DBC. Predlagali so tudi že predavateljico – defektologinjo iz Velenja. Laški knjižničarji pa so sporočili, da želijo povabiti avtorice gradiva »Slovenske splošne knjižnice danes: stanje, problemi, razvojni trendi«, ki je bilo obravnavano v Nacionalnem svetu – to bi zanimalo predvsem knjižničarje iz splošnih knjižnic.
- S prejšnjega programa društva še nismo izvedli predavanja ali posvet o poslovnih korespondenci in arhiviranju poslovnih dokumentov v knjižnicah - zaradi odpovedi zunanjih predavateljev je ponovno v pripravi.
- Društvo mora naročiti nov žig, saj je poimenovanje na obstoječem Društvo bibliotekarjev v Celju.
- Društvo mora izdelati pravilnik o varovanju osebnih podatkov.
- Možne bodo določene spremembe statuta.

Društvo bibliotekarjev Celje vodi **Tatjana Klarer-Kramer**, Osrednja knjižnica Celje. Več o dejavnosti društva je dostopno na spletni strani: <http://sikce.ce.sik.si/dbc/>.

• DRUŠTVO KNJIŽNIČARJEV DOLENJSKE

Društvo je imelo sejo rednega občnega zbora 14. aprila **2006** v prostorih Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. Predsednica DKD-ja, Slavka Kristan je podala vsebinsko poročilo o delovanju društva in novostih na ZBDS za leto 2005 in predstavila plan oziroma delovni načrt DKD-ja za leto 2006. Predstavljeno je bilo poročilo o finančnem poslovanju DKD-ja v preteklem letu in sprejeta višina članarine za leto 2006. Vsi prisotni so se strinjali za dvig članarine za leto 2006 (za zaposlene 5.000 SIT in za študente ter upokoјence 3.500 SIT). V letu 2006 je imel DKD **61 članov**. V članarino so bili vštetih naslednji stroški :

- prispevek za delovanje ZBDS in naročnina revije Knjižnica (3.500 SIT za zaposlene in 2.500 SIT za upokoјence ter študente);
- za delovanje DKD (1.500 SIT za zaposlene in 1.000 SIT za upokoјence ter študente).

DKD je poleg občnega zbora izvedel tudi strokovno predavanje – predstavitev primerov dobre prakse, kjer so člani društva predstavili svoje delo in tudi knjižnice:

- SK Brežice: predstavila je projekt »Kristijanov nahrbtnik«. Pripravila je tudi mini Bolonjsko razstavo;
- na kratko je bil predstavljen projekt »Disleksija v Knjižnici Mirana Jarca«. Več informacij je dostopnih na naslovu: www.nm.sik.si /ponujamo vam/svetovanje bralcem z disleksijo;
- SK Novo mesto: predstavila je dokument »Poslanstvo in vizija osrednjih območnih knjižnic«;
- SK Novo mesto: posredovala je informacije o intranetu.

11. septembra 2006 je DKD uspešno realiziral strokovno ekskurzijo, ogled Osrednje knjižnice dr. Franceta Sušnika na Ravnah na Koroškem in Knjižnice Ksaverja Meška v Slovenj Gradcu. Ogedali smo si tudi cerkev Sv. Jurija. Poleg članov DKD (za člane je bila strokovna ekskurzija brezplačna) so se izleta udeležili tudi drugi knjižnični delavci – nečlani.

DKD se je v letu 2006 prijavil na dva različna občinska razpisa za finančna sredstva in na razpisu pridobil 60.000 SIT.

V letu **2007** društvo načrtuje naslednje aktivnosti:

- na rednem občnem zboru bodo izvedene volitve za naslednje mandatno obdobje 2007-2009;
- določitev članarine in ugodnosti članstva DKD (prejemanje revije Knjižnica, popust pri plačilu na seminarjih in posvetovanjih, ki jih organizira ZBDS;)
- akcija za pridobivanje novih članov;
- vzpodbujanje članov, da s svojim delom in aktivnostjo čim več prispevajo k razvoju in prepoznavnosti stroke;
- organizacija strokovne ekskurzije (ogledi knjižnic);
- organizacija strokovnih srečanj (primeri »dobre prakse«) in spoznavanje razmer in problemov drugih knjižnic;
- pridobivanje medijske podpore;
- posodabljanje in skrb za spletno stran DKD;
- predlaganje članov društva za priznanja (Čopove diplome in priznanja, nagrade Kalanovega sklada), ki jih podeljuje ZBDS;
- zbiranje predlogov in nominiranje članov DKD za člane predsedstva in delovnih teles ZBDS;
- podelitev naziva častnega člana društva članom, ki imajo izredne zasluge za uspešno delo društva ali za razvoj območnega knjižničarstva.
- skrb za stalno strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje članov in spremljanje razvoja knjižničarske stroke doma in v svetu;
- sodelovanje z drugimi kulturnimi ustanovami na Dolenjskem (muzej, arhivi...);
- skrb za spoštovanje etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev (pri vsakdanjem delu knjižničarjev).

Društvo knjižničarjev Dolenjske vodi **Slavka Kristan** iz Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto. Več o dejavnosti društva je dostopno na spletni strani: http://www.nm.sik.si/splosne_informacije/dkd/

• DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV GORENJSKE

DBG vodi **Tatjana Šmid** iz Knjižnice Ivana Tavčarja, Škofja Loka. Informacije o društvu so dostopne na naslovu: http://www.zbds-zveza.si/drustvo_gorenjska.asp. Društvo poročila in načrta dela ni posredovalo.

• DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV KOROŠKE

Društvo bibliotekarjev Koroške regije sodi po številu članov med manjša društva v Sloveniji. Njegova dejavnost je pogojena s skromnimi finančnimi sredstvi.

V letu **2006** se je izteklo mandatno obdobje 2002/2006. Na našem rednem občnem zboru, 23. 2. 2006, smo izvolili nove predstavnike v organih društva za obdobje 2006/2010. Dotokratno predsednico društva Vlasto Zaberčnik je zamenjala Simona Vončina.

Pridobivali in vodili smo evidenco članov. V letu 2006 se je v društvo včlanilo pet novih članic. Tako je bilo v letu 2006 v DBK včlanjenih **49 članov**.

Člane društva smo redno obveščali o dejavnosti ZBDS prek e-pošte. Nekateri naši člani pa delujejo tudi v sekcijah in komisijah pri ZBDS.

Podatke o našem društvu objavljamo na spletni strani Koroške osrednje knjižnice (www.rav.sik.si). DBK se na novi spletni strani knjižnice zaenkrat še najde pod Aktualno/Povezave. Po priporočilu predsednice ZBDS bo urednica spletne strani poskrbela, da bo ikona društva dostopna že na vstopni spletni strani.

V začetku meseca junija smo se člani društva odpravili na strokovno ekskurzijo v Koper in del slovenske Istre. Ogledali smo si Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja v Kopru ter več mestnih znamenitosti. Sledil je še ogled taborske cerkvice sv. Trojice v Hrastovljah ter gradu Socerb.

Člani društva so se udeležili posvetovanja Sekcije za splošne knjižnice, 25. in 26. septembra 2006 v Kranjski gori z naslovom »Iz tradicionalne v hibridno knjižnico: tehnologija ni dovolj«.

Člani DBK bomo razpravljali in potrdili naš program dela za **2007** na rednem letnem občnem zboru v začetku leta 2007. Program bo vključeval naslednje aktivnosti:

- pridobivanje in evidenca članov;
- udeležba in sodelovanje v predsedstvu, komisijah in sekcijah pri ZBDS;
- organizacija strokovnega predavanja za člane društva;
- organizacija strokovne ekskurzije - glede na dosedanje želje in predloge naših članov se bomo odpravili na Gorenjsko;
- udeležba na strokovnem posvetovanju ZBDS;
- sprememba statuta DBK v skladu z novim Zakonom o društvih;
- pridobivanje sredstev za delovanje društva (javni razpisi);
- obveščanje članov DBK o delu društva in ZBDS;
- obveščanje javnosti o našem delu:
 - urejanje spletne strani,
 - predstavitev društva na manjši razstavi (ob jubileju).
- sodelovanje z drugimi ustanovami, knjižnicami in društvi.

Društvo bibliotekarjev Koroške vodi **Simona Vončina** iz Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. Več o dejavnosti društva je dostopno na spletni strani: <http://www.rav.sik.si/aktualno/dbk>

• DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV LJUBLJANA

Društvo bibliotekarjev Ljubljana vodi **Smiljana Pejanovič** iz Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani. Več o dejavnosti društva je dostopno na spletni strani: <http://www.dbl-drustvo.si/>. Društvo poročila in načrta dela ni posredovalo.

• DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV MARIBOR

V letu **2006** je imelo Društvo bibliotekarjev Maribor **75 članov** (69 zaposlenih, 4 upokojence, 2 častna člana in 2 druga člana). Glede na strukturo zaposlenih članov so 3 člani iz knjižnic osnovnih šol, 5 iz knjižnic srednjih šol, 39 članov iz fakultetnih knjižnic in Univerzitetne knjižnice Maribor, 20 članov iz splošnih knjižnic, 1 član iz specialnih knjižnic, 1 član iz Zavoda za šolstvo in 4 upokojenci. Število članov se je v primerjavi s preteklim letom zmanjšalo.

Delo društva je potekalo po sprejetem načrtu dela preko rednih sej izvršnega in nadzornega odbora ter občnega zbora in sprotnega obveščanja članov. Na štirih sejah smo obravnavali delo društva in Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, pripravljali strokovna predavanja in ekskurzije.

Organizirali smo **predavanja**:

- Breda Karun: *Dejavnost osrednjih območnih knjižnic*

Tema predavanja se je navezovala na delovanje OOK v Sloveniji. Uvodoma je predavateljica predstavila vseh 10 regij s pripadajočimi občinami, ki jih pokrivajo posamezne OOK. Navedla je temeljne razloge, ki so pripeljali do potrebe po regijskem združevanju v preteklosti, in izpostavila usmeritve ter koncept regijskega delovanja knjižnic danes. Seznanila nas je z nekaterimi primeri regionalnih knjižničnih sistemov v Evropi (Nizozemska, Velika Britanija, Finska, Danska, Litva itd.) in jih primerjala s sistemom, ki se je izoblikoval pri nas. Funkcija osrednjih območnih knjižnic je vezana oz. je v domeni splošnih knjižnic. Organizirana je na osnovi opravljanja štirih osrednjih nalog: 1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, 2. Strokovna pomoč knjižnicam na območju, 3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva, 4. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja. Koordinacija nalog OOK je vodena s strani NUK in t. i. TIM-a OOK, ki ga sestavljajo direktorji in regijski koordinatorji posameznih OOK. Na predavanju smo bili seznanjeni z dosedanjimi dosežki v razvoju na omenjenem področju delovanja slovenskih splošnih knjižnic. Predstavljena sta bila dva osnovna dokumenta, vizija in poslanstvo OOK ter cilji OOK, ki sta bila oblikovana na strokovni delavnici v Ribnem pri Bledu (2005). Predavateljica je navzoče seznanila še s projekti, ki potekajo v okviru OOK, z dejavnostmi delovne skupine za domoznanstvo, ki sodeluje pri koordinaciji v okviru nalog OOK ter z aktualnimi problemi, s katerimi se knjižnice srečujejo pri opravljanju območnih funkcij.

- Fanika Krajnc-Vrečko: *Uspešno sodelovanje Teološke knjižnice Maribor v mednarodnem projektu CULTURE 2000*

Junija 2006 je bila v Rimu v Kapitolinskem muzeju predstavitev zaključka projekta "HyperRecords" v okviru mednarodnega projekta CULTURE 2000. Kot ena izmed treh članic je v projektu sodelovala tudi Teološka knjižnica Maribor, in sicer je v okviru sistema HyperRecords pripravila digitalizacijo Biblične arheološke zbirke, ki jo je v letih 1987-1990 knjižnici priskrbel akademik prof. dr. Jože Krašovec. Zbirka predstavlja učno zbirko biblične arheologije na Teološki fakulteti Ljubljana, Enota Maribor, projekt pa je knjižnica prijavila prek Nadškofije Maribor, ta je sodelovala kot sofinancer. V sklopu projekta je knjižnica s pomočjo zunanjih sodelavcev Aleksandre Nestorovič in Andreja Preložnika zbirko v celoti digitalizirala in izdelala katalog v elektronski obliki, ki bo sestavni del kataloga vseh treh partnerjev, dostopen na spletu. Sodelovanje Teološke knjižnice Maribor v tem mednarodnem projektu je prineslo dragocene izkušnje, ki kažejo na bodočnost dela v izobraževalnih in kulturnih ustanovah. Gre za pomembno povezovanje z mednarodnimi institucijami, ki so nas pripravljene sprejeti kot enakovredne partnerje.

- Simona Resman: *Šteje tisto, česar se naučiš, potem ko že vse veš!*

Znanja, ki so si jih pridobili knjižničarji skozi redno šolanje in delovne izkušnje, ne zadoščajo več za opravljanje poklica. Knjižnice so tako že dolgo permanentno učeče se ustanove. Izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev ne more biti naključno in neorganizirano. Program izobraževanja in usposabljanja v knjižnici (v strokovni literaturi Professional Development Programme) je ključni dokument knjižnice. Narejen je na podlagi poznavanja ravni strokovne usposobljenosti knjižničarjev in prepoznavanja znanj, ki jih v knjižnici primanjkuje. Program mora biti naravnano tako, da upošteva potrebe celotne knjižnice in vsakega posameznega knjižničarja. Vodja izobraževanja in usposabljanja v knjižnici se pri oblikovanju in izvajanju programa znajde pred številnimi vprašanji: katere so tiste prave metode, znanja, vrednote, da bo njegov tim knjižničarjev uspešen in zmagovit. Vsaka ustanova želi povečati svojo privlačnost in ustvarjalnost, pri tem pa izkorišča svoje

posebnosti, prednosti in vire. Uspešen program izobraževanja in usposabljanja knjižničarjev lahko povsem spremeni bodoči profil knjižnice.

Organizirali smo **strokovne ekskurzije**:

- *Potovanje po starih poteh civilizacije – Egipt*, 28. oktober do 4. november 2006. V program je bil vključen ogled Aleksandrijske knjižnice. Odziv članov DBM je bil velik in strokovna ekskurzija je bila uspešno realizirana.
- Obiska *22. slovenskega knjižnega sejma* v Ljubljani zaradi premajhnega števila prijav nismo realizirali.

Velik poudarek smo v letu 2006 namenili pridobivanju novih članov, kajti članstvo že nekaj let vztrajno usiha. DBM je sodeloval v akciji Sekcije študentov bibliotekarstva pri včlanjevanju študentov bibliotekarstva v regionalna društva. Na osnovne in srednje šole smo naslovili predstavitveni dopis Društva bibliotekarjev Maribor, z namenom seznaniti šolske knjižničarje z dejavnostjo društva.

V letu **2007** bo društvo nadaljevalo z delom, ki je že utečeno:

- izvedli bomo občni zbor, načrtujemo redne seje izvršnega in nadzornega odbora ter po potrebi članske sestanke;
- redno bomo sodelovali z ZBDS in ZKD, ter obravnavali problematiko knjižnic na območju našega društva;
- za člane bomo pripravili strokovna predavanja in po potrebi okrogle mize o aktualnih problemih v stroki;
- organizirali bomo strokovne ekskurzije in obiske knjižnih sejmov:
 - v Ljubljani - slovenski knjižni sejem,
 - ogled knjižnega sejma v Leipzigu, ter druge strokovne ekskurzije, ogled razstav in novih knjižnic v Sloveniji in tujini.
- člani društva bodo aktivno sodelovali v posameznih sekcijah in komisijah ter na strokovnih posvetovanjih,
- sodelovali bomo pri aktivnostih v zvezi z reorganizacijo delovanja ZBDS in pripravi novega statuta zveze,
- v reviji Knjižnica in Knjižničarskih novicah bomo objavljali strokovne prispevke, prizadevali si bomo pridobiti čim več članov iz vseh vrst knjižnic na našem območju,
- za člane bomo organizirali razne ugodnosti in popuste v knjigarnah,
- društvo bo o svojem delu vodilo dokumentacijo, jo arhiviralo in poslovalo v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi,
- o delovanju bo obveščalo svoje člane, ZBDS in ZKD ter sredstva javnega obveščanja,
- obnovili in aktualizirali bomo domačo stran društva.

Iz zastavljenega programa za leto 2006 nismo uresničili napovedanih predavanj iz tematsko opredeljenega sklopa »predstavitev e-virov«, zato bomo to organizirali v letu 2007.

Društvo bibliotekarjev Maribor vodi **Dunja Legat** iz Univerzitetne knjižnice Maribor.

• **DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV POMURJA**

V letu **2006** je imelo društvo dve seji upravnega odbora in občni zbor (31.3.2006), na katerem so bili potrjeni organi društva. 14. - 15.10.2006 je bila organizirana strokovna ekskurzija v Budimpešto, kjer so si udeleženci ogledali knjižnice in znamenitosti mesta. Pridobljenih je bilo nekaj novih članov in donatorjev društva. S predložitvijo članske izkaznice ZBDS so zagotovljeni popusti pri nakupu knjig v Pomurski založbi in založbi Franc-Franc.

V letu **2007** bo poskušalo društvo organizirati čim več izobraževalnih oblik, tako načrtuje že v januarju strokovno predavanje mag. Franca Kuzmiča o samostanskih knjižnicah. Izveden bo

občni zbor društva in organizirana strokovna ekskurzija v Sarajevo. Potekala bo akcija za pridobitev novih članov ter sponzorska in donatorska sredstva. Ugodnosti pri nakupu literature bo društvo poskušalo urediti tudi za člane ZBDS zunaj Pomurja. V načrtu je tudi tesnejše povezovanje z drugimi področnimi društvi in organizacija skupnih srečanj ter izobraževanj.

Društvo vodi **Metka Sraka** iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota. Več o dejavnosti društva je dostopno na spletni strani: http://www.ms.sik.si/dbp/index_dbp.htm

• DRUŠTVO BIBLIOTEKARJEV PRIMORSKE

Društvo je imelo v letu 2006 eno korespondenčno in dve redni seji izvršnega odbora. Organiziralo je delavnico o veščini pripovedovanja pravljic, strokovno ekskurzijo in strokovno predavanje. Pripravilo je letno srečanje članov z občnim zborom in strokovnim predavanjem. Nekateri člani so redno delovali tudi v sekcijah in komisijah ZBDS in se udeleževali sestankov.

Korespondenčna seja je bila v februarju, dogovorili smo se o prispevku, ki ga društvo plača članom udeležencem strokovne ekskurzije. Ena seja IO DBP je bila v marcu. Sprejeti je bil program aktivnosti za leto 2006 in program strokovne ekskurzije. Sprejet je bil sklep, da bo občni zbor v juniju v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki. Predlaga se tudi povišanje članarine za leto 2007.

Druga seja je bila v maju. Člani so potrdili finančno poročilo za leto 2005. Podano je bilo poročilo o pravljčni delavnici in strokovni ekskurziji ter o pripravah na letno srečanje in občni zbor.

V aprilu so se nekateri člani udeležili delavnice o veščini pripovedovanja pravljic »Povej mi še eno!«. Jožica Štendler je poročala o izvedbi Pravljčne delavnice, ki je bila 13. aprila 2006 v knjižnici v Kobaridu. Na delavnici je bilo 23 udeležencev. Delavnica je bila zelo uspešna, čeprav so organizatorji pričakovali večjo udeležbo šolskih knjižničarjev. Maja Logar, vodja Službe za mlade bralce v Mariborski knjižnici, je udeleženkam delavnice predstavila aktivnosti in dejavnosti, ki jih v Mariborski knjižnici izvajajo za otroke in mladino. Mariborska knjižnica je največja slovenska splošna knjižnica, s kar 17 podružnicami. Organizirano imajo posebno službo, ki se ukvarja samo z dejavnostmi za mlade. Ob pripovedovanju Liljane Klemenčič, vodje mladinskega oddelka ptujske knjižnice, smo izvedele veliko koristnih nasvetov, kako izpeljati uro pravljic oz. kako otroke spodbuditi k branju. Največ zanimanja so vzbudile pravljice z jogo, ki jih v ptujski knjižnici izvajajo že več let. Zdenka Gajser v Mariboru vsako leto organizira pravljčni dan s pravljčno šolo, ki se naslednji dan konča s pripovedovalskim festivalom, na katerem se predstavijo najbolj znani slovenski pripovedovalci pravljic in zgodb.

V mesecu aprilu so se člani udeležili strokovne ekskurzije v Berlin. Na poti v Berlin so se ustavili v Nürnbergu, kjer so si ogledali mestno knjižnico – Stadtbibliothek Nürnberg, ki spada med najstarejše knjižnice v nemško govorečem prostoru. V Berlinu so si ogledali poleg samega mesta in njegovih znamenitosti Državno knjižnico – Staatsbibliothek, kjer se nahaja bogata zbirka knjig iz 17. stoletja in Altebibliothek, ki se nahaja v lepi baročni palači. Nato jih je pot vodila do Potsdama, kjer so si ogledali grad Sanssouci iz 18. stoletja (in knjižnico v tem gradu, ki obsega 2.100 knjig Friedricha Velikega) in v Dresden.

V juniju smo imeli letno srečanje članov in občni zbor, tokrat v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki. Na občnem zboru društva je bilo podano finančno poročilo, program društva, poročali smo o dejavnostih ZBDS. Organizirali smo predavanje in sprehod po Barju. Ogledali smo si Cankarjevo hišo in vrhniško splošno knjižnico.

Novembra smo organizirali predavanje s področja odnosov med ljudmi oz. komunikacije »Zavzetost za delo ali že poklicna izgorelost«, ki ga je izvedel doc. dr. Dušane Findeisen.

Govorilo je o tem, kako biti predan delu, pa vendar ohraniti zdravje. To je po definiciji Svetovne zdravstvene organizacije *ravnotežje, ne samo fizično, ampak tudi socialno in psihološko*. Predavanje smo izvedli v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper.

Število članov v društvu se v zadnjih nekaj letih bistveno ne spreminja, tako, da vsako leto nekaj članov izstopi (iz različnih razlogov, npr. upokojitve), nekaj pa se jih na novo vpiše. V letu 2006 smo imeli v DBP **204 člane** društva.

V letu **2007** bo društvo imelo seje IO in ostalih organov društva v skladu s statutom DBP, v sodelovanju z IZUM bo organiziralo izobraževanje COBISS3 v Kopru, organizirano bo letno srečanje članov z občnim zborom društva ter volitvami v organe društva ter strokovna ekskurzija na Koroško.

Društvo vodi **Laura Chersicola** iz Osrednje knjižnice Srečka Vilharja, Koper. Več o dejavnosti društva je dostopno na spletni strani: <http://www.kp.sik.si/dbp.html>

Priloga 1: Poslanstvo in cilji sekcije študentov bibliotekarstva

POSLANSTVO IN CILJI

Sekcija študentov bibliotekarstva je stalno delovno delo Zveze bibliotekarskih društev Slovenije in je bila ustanovljena z namenom povezovanja in spoznavanja študentov Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo s stroko.

Za uresničevanje poslanstva si je Sekcija študentov bibliotekarstva zadala naslednje cilje:

- povezovanje študentov bibliotekarstva znotraj Slovenije in sodelovanje s študenti bibliotekarstva iz drugih držav,
- pridobivanje dodatnih znanj in izkušenj, ki jih ne moremo pridobiti v okviru samega študija,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi strokovnih posvetovanj,
- sodelovanje pri izvajanju programskih nalog ZBDS in področnih društev,
- motiviranje študentov bibliotekarstva k vpisu v društva bibliotekarjev po Sloveniji,
- sodelovanje pri izdajanju časopisa ŠTUBIDU in drugih publikacij.

DEJAVNOST

Sekcija študentov bibliotekarstva za izpolnjevanje zastavljenih ciljev organizira in izvaja naslednje dejavnosti:

• Promocija ZBDS in njenih dejavnosti

Sekcija študentov bibliotekarstva je bila ustanovljena tudi z namenom obveščanja študentov o dogajanju v stroki. Tako Sekcija promovira ZBDS in njene dejavnosti ter omogoča svojim članom, da se udeležujejo strokovnih posvetovanj in drugih izobraževalnih oblik, ki jih organizirajo ZBDS in področna bibliotekarska društva ter na njih tudi aktivno sodelujejo. Študenti se lahko na tak način dodatno izobražujejo in spoznavajo aktualne tematike, hkrati pa pridejo v stik tudi z bodočimi delodajalci.

V mesecu januarju Sekcija organizira vpis v področna društva bibliotekarjev. Tri dni z letaki in propagandnim materialom predstavlja študentom ZBDS in področna društva ter jim hkrati omogoča, da se vpišejo v katerokoli od društev bibliotekarjev. S tem približamo ZBDS študentom, jih seznanimo z vsem, kar jim nudi in omogoča.

Med pomembne naloge Sekcije štejemo tudi sprejem brucev na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, saj jim že prvi dan študija ponudimo pomoč pri študiju, hkrati pa jim predstavimo ZBDS, vse dejavnosti Sekcije študentov bibliotekarstva in jih povabimo k včlanitvi in aktivnemu sodelovanju v Sekciji.

• Strokovne ekskurzije v tujino

Ker se študentje ne moremo udeležiti izletov, ki so organizirani s strani področnih društev (ponavadi potekajo na višku študijskih obveznosti), Sekcija vsako leto organizira strokovno ekskurzijo v tujino, kjer si študenti ogledajo več najbolj priznanih in znanih knjižnic pod strokovnim vodstvom. Na tak način študenti spoznavajo različne bibliotekarske prakse, kar dolgoročno vpliva tudi na dvig strokovne usposobljenosti bodočih bibliotekarjev.

• Strokovni obiski slovenskih knjižnic

Sekcija za posamezne letnike organizira tudi strokovne obiske slovenskih knjižnic, kjer spoznajo njihovo delovanje in posebnosti ter na tak način pridobivajo dodatna znanja iz prakse. S tem jim tudi približamo izbrane knjižnice z namenom, da jih bodo začeli uporabljati tudi samostojno.

• Mednarodna izmenjava študentov

Sekcija študentov bibliotekarstva z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo organizira izmenjavo slovenskih študentov bibliotekarstva s študenti informacijske znanosti iz Osijeka. Izmenjava poteka dva dni, pri čimer se gostitelj izmenjuje: eno leto smo gostitelji slovenski študenti, naslednje leto pa študenti iz Osijeka. Izmenjava študentov je namenjena predvsem medsebojnemu spoznavanju in druženju, neformalni izmenjavi izkušenj, mnenj, idej in spoznavanju študijev. Ob srečanju pa profesorji obeh držav pripravijo tudi nekaj predavanj za študente.

• Udeležba študentov na mednarodnih posvetovanjih BOBCATSSS in LIDA

Z organizacijo odhoda na BOBCATSSS in konferenco LIDA Sekcija promovira dogodke s področja bibliotekarstva v tujini in omogoča študentom bibliotekarstva, da se lažje udeležijo srečanj na

mednarodni ravni. Tam se spoznavajo s študenti in strokovnjaki s področja bibliotekarstva, informacijske znanosti in knjigarstva iz drugih evropskih držav in se tako poskušajo integrirati v stroko na mednarodni ravni. Hkrati pa jim udeležba omogoča aktivno sodelovanje s prispevkom ali pa jih vzpodbudi, da se tudi sami naslednje leto predstavijo s svojim prispevkom. Udeležba naših študentov pa je pomembna tudi zato, ker se študentje na ta način seznanijo z aktualnimi tematikami in problemi iz bibliotekarske stroke ter poznavanje le-teh prenesejo v Slovenijo.

- **Revija ŠTUBIDU**

ZBDS finančno podpira izdajo revije študentov bibliotekarstva Štubidu, saj le-ta obvešča študente o delovanju Sekcije in dogajanju na področju stroke. V reviji so namreč predstavljena poročila Sekcije, kakor tudi prispevki o vseh posvetovanjih, ogledih in ekskurzijah, ki so se jih študenti udeležili s pomočjo Sekcije. Na ta način študenti, ki so se udeležili posameznih dogodkov, prenašajo slišano in videno tudi ostalim študentom.

Več o vsaki izmed dejavnosti Sekcije študentov bibliotekarstva je dostopno na: http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/studentske_strani/bibliotekarstvo

Priloga 2: Logotip Sekcije študentov bibliotekarstva

Priloga 3: Nova podoba spletne strani študentov Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo

univerza v Ljubljani
filozofska fakulteta
oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo

spletna stran študentov bibliotekarstva

sl en ge

aktualno
predstavitev
projekti
posvetovanja
mednarodno
galerija
študijsko gradivo
sekcija šb
povezave

pokrovitelji

AKTUALNO

novice | borza dela | komunikacija | forum

- BRALNI KLUB**
Sreda, 6.12.06, ob 18h pred 528. Beremo: Joseph Conrad - Srce teme. Vabljeni!
- STROKOVNA EKSKURZIJA - MARIBOR**
JE BILA RAZPRODANA! :-)) Udeležilo se je bo kar 56 študentov bibliotekarstva!
- RAZSTAVA "Srednjeveški rokopisi iz Žičke kartuzije (1160 - 1560)"**
V Narodni galeriji bo do 21. januarja 2007 na ogled razstava "Srednjeveški rokopisi iz Žičke kartuzije (1160 - 1560)". Ob razstavi bodo v torek in četrtek potekala tudi predavanja, ki so objavljena na spletni strani Narodne galerije www.ng-slo.si in v dnevnem tisku.
- NOVA PODOBA SPLETNE STRANI**
Spletna stran študentov bibliotekarstva je dobila svojo novo podobo. Kakršnekoli pripombe, vprašanja, študijska gradiva, slike itd. pošljite na spletna@gmail.com. Upamo, da vam je nova podoba všeč in da boste spletno stran pridno uporabljali!
- TEMATSKA ODDAJA O KNJIŽNIČARSTVU NA RADIU NOVA**
V nedeljo, 12.11.2006, je bila na Radiu Nova tematska oddaja o knjižničarstvu. Ob tem so povabili k sodelovanju tudi nas s prošnjo, da bi za sogovornika želeli študenta bibliotekarstva. Aleš Klemen, podiplomski študent, je tako v deset minutnem pogovoru javnosti nekoliko predstavil sam študij bibliotekarstva in naloge sodobnih knjižnic. Ker nismo mogli dobiti posnetka pogovora, objavljamo njegov povzetek:

26-11-2006 | kontakt

Priloga 4.: Osnutek priporočil ZBDS za delo v slovenski medknjižnični izposoji (11.12.2006)

UVOD

Rastoča pričakovanja uporabnikov knjižnic zahtevajo uspešnejše in učinkovitejše delo tudi na področju medknjižnične izposoje. Sodelovanje knjižnic, na katerem temelji medknjižnična izposoja, moramo zato še pospešiti in okrepiti, predvsem pa moramo uravnotežiti in poenotiti osnovne postopke medknjižnične izposoje. Da bi dosegli ta cilj, je delovna skupina pri ZBDS, sestavljena iz predstavnic vseh tipov knjižnic, pripravila osnutek Priporočil ZBDS za delo v slovenski medknjižnični izposoji.

Delovna skupina je izhajala iz Zakona o knjižničarstvu, Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic in priporočil IFLE (International Federation of Library Associations and Institutions).

Priporočila za delo v slovenski medknjižnični izposoji upoštevajo veljavno zakonodajo in mednarodne standarde, ki veljajo za področje medknjižnične izposoje:

- **Zakon o knjižničarstvu** (Ur.l. RS št. 87/2001, 2. in 6. člen) opredeljuje knjižnično dejavnost kot javno službo, ki zajema tudi »sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij«. Določa, da je namen knjižničnih zbirk in virov informacij »zagotavljati posameznikom in skupinam dostopnost in uporabo medknjižnične izposoje«.
- **Uredba o osnovnih storitvah knjižnic** (Ur.l. RS, št. 29/2003) uvršča medknjižnično izposajo med osnovne storitve knjižnic.
- **IFLA Sekcija za posredovanje dokumentov in medknjižnično izposajo** med načeli Sporazuma za medknjižnično izposajo poudarja, da mora vsaka država razviti hiter in učinkovit nacionalni sistem medknjižnične izposoje.

Priporočila natančneje določajo medknjižnično izposajo in njen namen, postavljajo temeljna načela v medknjižnični izposoji, opredeljujejo obveznosti knjižnic v vlogi izposojevalk ali dobaviteljic dokumentov ter ponujajo praktična navodila za uspešnejše delo in poslovanje medknjižnične izposoje.

OPREDELITEV IN NAMEN MEDKNJIŽNIČNE IZPOSJOJE

Temeljni namen medknjižnične izposoje² je zagotavljanje dostopa do vseh dokumentov, ki jih potrebujejo uporabniki knjižnic. Ker nobena knjižnica nima fonda, ki bi lahko zadostil potrebam vseh njenih uporabnikov, medknjižnična izposoja temelji na medsebojnem sodelovanju vseh tipov javnih knjižnic.

Medknjižnična izposoja naj predvsem:

- presega nezadostno ali neustrezno ponudbo posamezne knjižnice;
- poenostavlja in lajša dostop uporabnikov do dokumentov drugih knjižnic oziroma ponudnikov informacijskih virov;
- pospešuje pretok dokumentov za izobraževalne in raziskovalne namene.

TEMELJNA NAČELA MEDKNJIŽNIČNE IZPOSJOJE

1. Pravila in pogoji poslovanja medknjižnične izposoje v posamezni knjižnici morajo biti zapisana in objavljena.
2. Knjižnice vodijo o poslovanju medknjižnične izposoje ustrezno evidenco.
3. Knjižnice si prizadevajo za čim boljše kakovost storitev medknjižnične izposoje. Delo organizirajo tako, da omogočajo:
 - stalnost medknjižnične storitve;
 - hiter pisni odziv na zahtevke uporabnikov ali knjižnic;
 - obravnavo vseh zahtevkov, ne glede na obliko posredovanja (elektronsko posredovanje, standardni obrazec za medknjižnično izposajo - obrazec 1,13, faks, pošta itd.).

² Kot tradicionalno medknjižnično izposajo označujemo niz postopkov, ki omogočajo uporabo originalnih dokumentov (za določen čas) ali kopij (trajno) uporabnikom druge knjižnice.

4. Izposojevalka³ jamči za naročeni dokument od trenutka, ko ga dobaviteljica² odpošlje, do vrnitve dokumenta dobaviteljici. V primeru izgube ali poškodbe dokumenta je izposojevalka odgovorna za povrnitev škode.
5. Knjižnice delujejo po načelu čim bolj učinkovite skupne uporabe dokumentov, lahko pa določijo posebne omejitve izposoje ali rabe dokumentov v skladu s svojim pravilnikom.
6. Za sodelovanje v medknjižnični izposoji si knjižnice ne zaračunavajo članarine.
7. Izposojevalke upoštevajo vsa navodila dobaviteljic.
8. Postopki dela v medknjižnični izposoji morajo biti usklajeni z določili Zakona o avtorski in sorodnih pravicah in Zakona o varstvu osebnih podatkov.

PRAVILNIK O MEDKNJIŽNIČNI IZPOSOJI KNJIŽNICE

Pravilniki posameznih knjižnic natančno opišejo namen in način poslovanja v medknjižnični izposoji knjižnice. Ker je knjižnica lahko v vlogi izposojevalke in v vlogi dobaviteljice, vsebujejo tako informacije za uporabnike, kot informacije za druge knjižnice.

Informacije za uporabnike

Uporabniki knjižnice morajo biti seznanjeni z možnostmi izposoje dokumentov iz drugih knjižnic. Spoznati morajo prednosti in omejitve takšne izposoje.

Pravilnik naj zato vsebuje:

- informacijo o namenu medknjižnične izposoje;
- pregledne podatke o poslovanju, postopkih in pogojih medknjižnične izposoje:
 - komu je storitev na voljo;
 - katere oblike zahtevkov knjižnica sprejema;
 - nabor obveznih in možnih dodatnih podatkov na zahtevkih uporabnikov;
 - opis morebitnih omejitev in pogojev;
 - opozorilo o netržnem namenu medknjižnične izposoje;
 - opozorilo o obveznem spoštovanju avtorske in sorodnih pravic;
 - možnosti posredovanja sprememb ali preklica zahtevka, podaljšanja izposojevalnih rokov, osebnih prevzemov dokumentov pri dobaviteljicah;
- kontaktne podatke medknjižnične izposoje (elektronski naslov, telefonske številke, faks);
- cenik storitev medknjižnične izposoje.

Informacije za knjižnice

Ker je vsaka knjižnica tudi potencialna dobaviteljica, v svojem pravilniku o medknjižnični izposoji določi pogoje, zahteve in omejitve, ki zanimajo izposojevalke. Te potrebujejo naslednje informacije:

- delovni čas in letni urnik vseh enot knjižnice;
- delovni čas in letni urnik medknjižnične izposoje;
- odzivni čas knjižnice⁴ na naročila prostih izvodov iz posamezne enote
- sprejemljive oblike posredovanja naročil
- kontaktne podatke medknjižnične izposoje (odgovorna oseba, telefonska številka, številka faksa, elektronski naslov)
- morebitne posebne pogoje za medknjižnično izposajo:
 - drugačne izposojevalne roke za medknjižnično izposojene dokumente,
 - informacije o tem, kako obravnava zahteve za dokumente, ki se ne izposojajo na dom,
 - omejitve pri medknjižnični izposoji določenih medijev ali vrst dokumentov,
 - različne odzivne čase glede na različne oblike naročil,
- uradno naslavljanje pošte za medknjižnično izposajo,
- cenik storitev medknjižnične izposoje.

³ V nadaljevanju uporabljamo pojem » izposojevalka« za knjižnice, ki dokumente naročajo, in »dobaviteljica« za knjižnice, ki dokumente posodijo iz svojega fonda.

⁴ Odzivni čas knjižnice je čas, v katerem ta odpošlje naročeni dokument. Kadar dobaviteljica prejme naročilo za dokument, ki je na voljo v njeni oddaljeni enoti, je njen odzivni čas običajno daljši.

Za potrebe drugih knjižnic, partneric v medknjižnični izposoji, vsaka knjižnica pravilnik objavi tudi v elektronski obliki. Knjižnica je dolžna v elektronski obliki pravočasno obveščati o vseh spremembah pogojev medknjižnične izposoje. Spremembe ne smejo zajeti storitev medknjižnične izposoje, ki so že v postopku.

Objava informacij o medknjižnični izposoji v imeniku knjižnic - COLIB

Imenik knjižnic je zbirka informacij o delovanju medknjižnične izposoje in povzema določila pravilnikov o medknjižnični izposoji posameznih knjižnic. Knjižnice, ki sodelujejo v sistemu COBISS.SI, te podatke objavijo v zbirki COLIB, kjer iz rubrike »podatki za medknjižnično izposajo« zagotavljajo povezavo na svojo spletno stran. Tu najdemo enovito organizirane, aktualne in pregledno razvrščene vse podatke, ki jih potrebujejo knjižnice kot izposojevalke.

Knjižnice, ki niso v COBISS-u, informacije o svoji medknjižnični izposoji objavijo po enakem vzorcu na svojih spletnih straneh. Na primer:

Posebno obvestilo partnerjem	Sporočamo vam, da smo zaradi...
Naslov za medknjižnične zahteve in informacije	ill@ knjiznica-celje.si +386 3 426 17 17 +386 3 426 17 28 +386 3 426 17 26 faks +386 3 426 17 11
Naslov za pošiljanje po pošti	Osrednja knjižnica Celje Medknjižnična izposoja p. p. 438 3001 Celje
Podatki za izstavitev računov	Osrednja knjižnica Celje Muzejski trg 1 a 3000 Celje Identifikacijska št. za DDV: SI50396714
Odgovorna oseba za medknjižnično izposajo	Tatjana Klarer Kramer Tatjana.Klarer@knjiznica-celje.si 03 426 17 26
Delovni čas in letni urnik medknjižnične izposoje	Od septembra do junija: - od ponedeljka do petka: od 8. do 14. ure. Julij in avgust (poletni delovni čas): - ponedeljek, torek, sredo, petek: od 8. do 14. ure; - četrtek: od 12. do 14. ure. Medknjižnična izposoja ne dela, če je zaprt oddelek za študij.
Delovni čas in letni urnik knjižnice/enot	www.ce.sik.si/oddelki.htm
Sprejem zahtevkov	Sprejemamo pisne, elektronske in on-line zahteve.
Odzivni čas (odpošiljanje dokumentov)	- Takoj realiziramo zahteve, ki jih prejmemo do 13. ure in se nanašajo na proste dokumente oddelka za študij. - V 24 urah odpremimo dokumente, ki se nahajajo v oddelku za odrasle in mladino in oddelku za otroke. - V največ 7 dneh odpošljemo dokumente iz drugih oddelkov.
Načini odpošiljanja in odpošiljanje dokumentov	Po pošti, v nujnih primerih po faksu ali elektronski pošti. Dokumente pošiljamo na naslov izposojevalke ali na njeno prošnjo na naslov končnega uporabnika.
Izposojevalni roki in omejitve	Enako kot pri domači izposoji (glej OPAC).
Zahtevki za dokumente z omejitvami dostopa	Le po posebnem dogovoru z medknjižnično službo.
Možnosti podaljšanj izposojevalnih rokov	Da, 11-krat (če ne gre za zelo iskano gradivo ali obvezno branje). Dokumenti z enomesečnim

	izposojevalnim rokom se podaljšujejo za obdobje 14 dni, ostali za dobo, ki je enaka izposojevalnemu roku.
Cenik medknjižnične izposoje	www.ce.sik.si/cenik.htm
Možnost osebnih prevzemov zahtevanih dokumentov	Da. Brezplačno. Materialne stroške zaračunamo po ceniku.

PRIPOROČILA ZA DELO MEDKNJIŽNIČNE IZPOSOJE

ZAHTEVKI UPORABNIKOV

- Knjižnica naj sprejema vse oblike medknjižničnih zahtevkov, ki jih omogoča njena tehnološka opremljenost, lahko pa določi prednostno obliko posredovanja zahtevkov.
- Knjižnica lahko medknjižnično izposoje pogojuje s članstvom.
- Knjižnica lahko zaradi plačljivosti storitve uporabnikom omeji število hkratnih zahtevkov.
- Knjižnica lahko medknjižnično storitev povezuje s člansko disciplino. Pogoj za naročilo medknjižnične izposoje so lahko na primer plačane obveznosti v domači knjižnici, upoštevanje rokov vrnitve in podobno.
- Vsi zahtevki uporabnikov naj bodo pregledno dokumentirani.
- Zahtevki naj vsebuje:
 - datum naročila;
 - uporabnikove podatke (članski ali drugi, želeni način obveščanja);
 - bibliografske podatke o želenem dokumentu⁵;
 - skrajni rok dobave dokumenta – datum, do katerega naj uporabnik prejme dokument.
- Vsak zahtevki mora vsebovati podpisano izjavo o spoštovanju avtorske in sorodnih pravic in namenu uporabe dokumenta.
- Vsak naročnik medknjižnične izposoje mora biti ob oddaji svojega zahtevka seznanjen s pravilnikom o medknjižnični izposoji in cenikom storitev.

NALOGE IZPOSOJEVALK

Knjižnica zbira, obdeluje in obravnava zahteve uporabnikov na način, kot ga predvideva njen pravilnik o medknjižnični izposoji in navodila Centra za razvoj knjižnic pri NUK za potrebe letne knjižnične statistike.

Izbor dobaviteljice

Izposojevalka izbira dobaviteljico predvsem po naslednjih kriterijih:

- dostopnost zelenega dokumenta;
- razpoložljivost prostih dokumentov na območju;
- pogoji dobaviteljic (preverjanje v imeniku ali na spletnih straneh).

Posredovanje zahtevkov uporabnikov – naročila medknjižnične izposoje

Izposojevalka ima dokumentirane in v ustrezni evidenci razvrščene vse zahteve/ naročila za medknjižnično izposoje.

Vsako naročilo, ki ga izposojevalka posreduje dobaviteljici, mora vsebovati:

- obvezne bibliografske podatke dokumenta, tudi COBISS ID, če je na voljo (glej opombo 4);
- naslov, na katerega naj dobaviteljica pošlje dokument;
- svoje kontaktne podatke (odgovorna oseba, telefon, elektronski naslov);
- davčno številko izposojevalke⁶.

⁵ Obvezni elementi podatkov za monografske publikacije: avtor in naslov monografske publikacije, kraj izdaje, založba, leto izdaje.

Obvezni elementi podatkov za serijske publikacije: naslov serijske publikacije, leto ali letnik, številka in ISSN.

Obvezni elementi podatkov za članke: avtor in naslov članka, naslov serijske publikacije, leto ali letnik, številka in strani v serijski publikaciji.

⁶ Naročilo lahko vsebuje tudi posebne želje (npr. nujna dobava, skrajni rok dobave, prošnja za uporabnikov osebni prevzem dokumenta pri dobaviteljici, prošnja za rezervacijo dokumenta).

Podatkov o končnem uporabniku ne navaja, razen v primerih, ko le-ta prosi za osebni prevzem dokumentov, ali v primeru, ko zaradi prihranka časa dobaviteljico prosi, da dokumente odpošlje neposredno na naslov uporabnika. Tudi v teh primerih izposojevalka prevzame odgovornost za pravočasno vračilo, morebitne poškodbe ali izgubo dokumentov.

Izposojevalka mora poznati predvidene roke dobave in sproti preverjati realizacijo svojih naročil. Ob prošnji za rezervacijo dokumenta si na zahtevek/naročilo zabeleži predvideni rok vrnitve dokumenta pri dobaviteljici. Če naročenega dokumenta ne prejme v predvidenem roku, mora pri izbrani dobaviteljici preveriti razloge za zamudo - v primeru naročila standardne dobave najkasneje peti delovni dan, v primeru prošnje za nujno dobavo pa drugi delovni dan po posredovanju zahtevka. Zaplete z dobavo izposojevalka rešuje tudi s preklici in iskanjem nove dobaviteljice (prenaročanjem).

Preklic naročila

Na uporabnikovo željo je knjižnica dolžna pred ali med postopkom naročanja naročilo pri dobaviteljici preklicati. Preklic je možen vse do izvedbe naročila oziroma do trenutka, ko še niso nastali stroški v zvezi z izvedbo naročila.

Nerealizirana naročila

Ob prekoračitvi skrajnega roka dobave dokumenta, ki ga je navedel uporabnik in ga izposojevalka zabeleži na naročilu, zahtevek in poslano naročilo prenehata veljati. Izposojevalka zabeleži nerealizirano dobavo in o tem obvesti uporabnika, dobaviteljica pa preklic.

Prejem dokumenta, določitev izposojevalnega roka in nadzor nad uporabo dokumenta

Knjižnica ima dokumentirane vse prejeme dokumentov. Podatke o prejetih dokumentih, ki jih je posredovala uporabnikom ali jih hrani v svoji čitalnici, razvršča tako, da ima pregled nad datumi vrnitve. Ob prejemu dokumenta knjižnica najprej preveri, če poslani dokument ustreza naročilu, preveri stanje originalnega dokumenta (npr. podčrtane, manjkajoče strani, poškodbe elektronskega vira...) ali kopij (ustrezna kakovost kopij, obseg strani...) in prejem evidentira z datumom. Zabeleži vse pomembne podatke s spremnega dokumenta – rok vrnitve dobaviteljici, navodila in posebne zahteve dobaviteljice. Uporabnika o prejemu obvesti na dogovorjeni način. Rok izposoje dokumenta uporabniku določi tako, da upošteva tudi čas pošiljanja dokumenta dobaviteljici.

Knjižnica skrbi za pravočasno (pred zahtevanim rokom vrnitve) podaljšanje izposojevalnih rokov in za vračilo dokumenta. Določila o sistemu podaljševanja izposojevalnih rokov in plačevanju stroškov zamudnin in opominov, ki jih knjižnica zapiše v svojem pravilniku o medknjižnični izposoji, je ne odvezujejo odgovornosti, ki jo ima kot posrednik in naročnik dokumenta do dobaviteljice.

Vračilo dokumenta – zaključeni zahtevki / naročila

Knjižnica mora medknjižnično izposojeni dokument poslati dobaviteljici pravočasno in na varen način. Dokument naj bo zavarovan pred poškodbami in poslan kot priporočena pošiljka na naslov dobaviteljice. Izposojevalka mora hraniti dokumentacijo o zaključenih zahtevkih 5 let.

NALOGE DOBAVITELJIC

Knjižnica zbira, obdeluje in obravnava naročila drugih knjižnic na način, kot ga predvideva njen pravilnik o medknjižnični izposoji in navodila Centra za razvoj knjižnic pri NUK za potrebe letne knjižnične statistike.

Prejem naročil in pogoji izposoje

Knjižnica naj ima dokumentirana in razvrščena vsa naročila drugih knjižnic. Dokumente naj izposoja pod enakimi pogoji kot izposoja svojim članom gradivo knjižnice, v primeru določitve drugačnih pogojev pa mora izposojevalko o tem vnaprej obvestiti. V primeru prejema prošnje za rezervacijo dokumenta je dobaviteljica dolžna obvestiti izposojevalko o obstoju rezervacijske liste in predvidenem datumu možne realizacije naročila. Dobaviteljica je dolžna takoj obvestiti izposojevalko, če naročila ne more realizirati.

Odpremljena pošiljka mora nujno vsebovati dokument (dobavnico) z naslednjimi podatki:

- točen naziv in naslov dobaviteljice;
- bibliografske podatke odpredanjenega dokumenta;
- zahtevani rok vrnitve dokumenta.

Vsebuje lahko še podatek o ceni storitve in navaja posebne zahteve (npr. uporaba v čitalnici, posebna pazljivost pri ravnanju...).

Pošiljanje ali posredovanje dokumenta

- Dobaviteljica pošlje dokument kot priporočeno pošiljko, in sicer tako, da je zavarovan pred poškodbami (zaščitne kuverte ali druga primerna oprema). Izjema je lahko odpošiljanje kopij, ki so lahko poslani z navadno pošto.
- V primerih osebnega prevzema dokumenta mora dobaviteljica uporabnika seznaniti z izposojevalnim rokom in izposojevalki posredovati informacijo o zahtevanem roku vrnitve.
- Dobaviteljica lahko izposojevalki zaračuna stroške zamudnine, opominov, poškodb, zahteva nadomestilo v primeru izgube ipd.
- Dobaviteljica mora hraniti dokumentacijo o zaključenih zahtevkih 5 let.

Podaljšanje izposojevalnega roka

Za pravočasno podaljšanje mora poskrbeti izposojevalka tako, da najmanj tri delovne dni pred iztekom izposojevalnega roka pošlje zahtevek za podaljšanje. Dobaviteljica je dolžna takoj, najkasneje pa dan pred zahtevanim datumom vračila, odgovoriti na zahtevek izposojevalke.

MEDNARODNA MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA IN POSREDOVANJE DOKUMENTOV

Slovenska mednarodna medknjižnična izposoja deluje skladno z načeli in navodili mednarodnega knjižničarskega združenja IFLA. Zanesljivost in učinkovitost slovenskega nacionalnega sistema za mednarodno medknjižnično izposajo zagotavlja pet knjižnic:

- Narodna in univerzitetne knjižnica, Ljubljana,
- Univerzitetna knjižnica Maribor, Maribor,
- Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani, Ljubljana,
- Centralna medicinska knjižnica, Ljubljana in
- Centralna ekonomska knjižnica, Ljubljana.

Te knjižnice plačujejo članarino in depozite pri tujih dobaviteljicah in poznajo vse postopke poravnavanja stroškov s tujino, zato sprejemajo vse zahtevke svojih uporabnikov in ostalih slovenskih knjižnic za dokumente, ki jih je potrebno pridobiti iz tujine. Sprejemajo tudi zahtevke tujih knjižnic za dokumente, ki so v fondih slovenskih knjižnic.

Če druga slovenska knjižnica prejme naročilo neposredno iz tuje knjižnice (kot možna dobaviteljica), to naročilo, naročeni dokument, dobavnico in svoj račun posreduje eni od knjižnic za mednarodno medknjižnično izposajo.

Okvirne stroške mednarodne medknjižnične izposoje te knjižnice objavijo v svojem ceniku.

PRILOGA

ČAS IN NAČIN DOBAVE DOKUMENTOV

Vrste storitev na naročilih lahko izposojevalka opremi z oznako nujno ali standardno, kar za čas in način dobave pomeni naslednje:

Vrsta storitve	Maksimalni čas dobave	Način dobave
Nujna dobava	V 24 urah (lahko tudi hitreje – po dogovoru)	Kopije: faks ali e-pošta Izposoja: hitra pošta ali druga ustrezna dostava (osebni prevzem dokumenta)

Standardna dobava	<p>Do 72 ur. Čas teče od sprejema naročila do pošiljanja dokumenta</p> <p>Naročilo, ki ga knjižnica prejme v petek do 15. ure, mora biti realizirano do srede do 15.ure.</p>	<p>Kopije: faks, e-pošta ali pošta</p> <p>Izposoja: pošta ali osebni prevzem dokumenta</p>
--------------------------	---	--

Dobaviteljica, ki ne zmore nuditi medknjižnične izposoje v navedenih rokih, mora o tem obvestiti izposojevalko in prejeti njeno soglasja za kasnejšo dobavo.

PRIPOROČENE CENE ZA DOBAVO DOKUMENTOV IZ LASTNIH FONDОВ V LETU 2007

Vrsta dokumenta	Način dobave	Cena
kopije	po e-pošti	800 sit / 3,34 EUR
kopije	po faksu ali pošti	1000 sit / 4,17 EUR
izposoja knjižničnega dokumenta	po pošti	1000 sit / 4,17 EUR
nujna naročila	po e-pošti, faksu, hitri pošti	dvojna cena
izposoja knjižničnega dokumenta	osebni prevzem	brezplačno

Priporočena cena za kopije velja za do 20 strani dokumenta v črno-beli tehniki. Cena kopij dodatnih strani naj ne bo večja od 20 SIT / 0,08 EUR na stran. Cene za specialne kopije (časovno zahtevnejše kopiranje, barvne kopije) se oblikujejo na podlagi dogovora med izposojevalko in dobaviteljico in v skladu z veljavnim cenikom knjižnice dobaviteljice.

PRIPOROČILA ZA POŠILJANJE DOKUMENTOV

Pošta	Knjižnica lahko s pošto sklene pogodbo za pošiljanje poslovnih paketov. Trenutna cena paketa do 2 kg je 600 SIT / 2,50 EUR.
Hitra pošta	<p>Pogodba s pošto ni potrebna – dogovorimo se po telefonu (telefonska številka 080 1400). Rok prenosa je 2 uri. Trenutna cena za prenos znotraj mesta je za hitro pošiljko do 250 g 696 SIT / 2,90 EUR , za paket do 1 kg pa 876 SIT / 3,66 EUR</p> <p>(poštni strošek je sestavni del višje cene, ki jo obračunavamo za nujno posredovanje dokumenta).</p> <p>Navedena telefonska številka velja po vsej Sloveniji, vendar moramo preveriti na svoji lokalni pošti, do kdaj ta sprejema pošiljke. Dostava je realizirana še isti dan, za oddaljene kraje je dostavni rok 24 ur. Strošek za knjigo, katere teža znaša od 250g - 500g, je trenutno 1596 SIT / 6,66 EUR.</p>

DEFINICIJE POSAMEZNIH IZRAZOV

Dokument: izraz se uporablja za različne vrste knjižničnega gradiva npr. monografije, članke, referate, serijske publikacije, standarde, patente in podobno, zapisanega na različnih nosilcih informacij, ki jih knjižnice posredujejo ali dobavljajo uporabnikom v okviru storitve medknjižnične izposoje.

Zahtev: pisni dokument, ki ga knjižnica prejme od svojega uporabnika ali od druge knjižnice posredovanje oziroma dobavo dokumenta.

Naročilo: pisni dokument, ki ga knjižnica pošlje drugi knjižnici za posredovanje oziroma dobavo dokumenta.

Odzivni čas: čas, v katerem dobaviteljica odpošlje naročeni dokument. Čas dobave dokumenta se računa od dospelja naročila dobaviteljici do takrat, ko ta odpošlje dokument po elektronski poti, pošti, faksu ali kurirju.

Delovni dan: od ponedeljka do petka razen dela prostih dni.

Konec delovnega dne: konec delovnega časa medknjižnične izposoje knjižnice dobaviteljice.

Priporočene cene: vse priporočene cene so brez DDV-ja, ker so osnovne dejavnosti javnih knjižnic kot javnih zavodov, med katere spada tudi medknjižnična izposoja, po mnenju Ministrstva za finance RS (štev. dopisa 426-02-170/1204/ z dne 5.10.2004) oproščene plačila DDV-ja.

V prilogi so predlagane najvišje cene za posredovanje kopij in izposoj dokumentov iz lastne zbirke.

Standardna dobava dokumentov: način dobave dokumentov v primeru, ko izposojevalka na naročilu ne navede vrste storitve in načina dobave.

Priloga 5: Poročilo o udeležbi na mednarodni konferenci univerzitetnih knjižnic

8th International Bielefeld Conference: Academic Library and Information Services: New Paradigms for the Digital Age

(Bielefeld, Nemčija, 7.-9. februar 2006)

• Uvod

V času od 7. do 9. februarja je potekala v Bielefeldu 8. mednarodna konferenca visokošolskih knjižnic (<http://conference.ub.uni-bielefeld.de/>). Gre za uveljavljeno konferenco v akademskem okolju, ki jo vsaki dve leti organizira Univerzitetna knjižnica iz Bielefelda (<http://www.uni-bielefeld.de/>), na njej pa sodelujejo priznani strokovnjaki iz Evrope in ZDA. Letošnja konferenca je gostila referente iz devetih držav, vključno univerzitetne knjižničarje univerze Cornell in Stanford, novosti pa so med ostalimi predstavili tudi predstavniki Google-a in Microsoft-a. Na programu je bila za visokošolske knjižnice zelo aktualna tematika - kako učinkovito organizirati in posodobiti storitve knjižnic v digitalni dobi, ko se srečujejo s hitrimi spremembami v okolju in postajata pomembni platformi internet in svetovni splet oziroma World Wide Web. Udeležbo na konferenci sta nama omogočili Zveza bibliotekarskih društev Slovenije in Narodna in univerzitetna knjižnica.

Po uvodnih nagovorih rektorja in direktorja knjižnice univerze v Bielefeldu ter direktorja knjižnice oxfordske univerze, se je zvrstilo 19 referatov, predstavljenih v naslednjih tematskih sklopih:

- Skupne strategije in transnacionalne mreže visokošolskih knjižnic in informacijskih servisov;
- Preoblikovanje informacijskih storitev – izzivi za menedžerje knjižnic;
- Preoblikovanje informacijskih storitev – inovativne storitve in bodoči izzivi za knjižnice;
- Iskanje znanstvenih informacij v digitalnem okolju: izzivi in priložnosti za visokošolske knjižnice.

V okviru delavnic je bilo predstavljenih 11 referatov. Organizirane so bile tri delavnice, ki so pokrivala naslednja problemska področja:

- Arhiviranje digitalnih dokumentov;
- Marketinške aktivnosti knjižnic;
- Sodelovanje na področju institucionalnih digitalnih repozitorijev.

• Knjižnice v digitalnem okolju

Uvodno predavanje je podala Lynne Brindley, direktorica Britanske knjižnice (British Library; <http://www.bl.uk/>). V prispevku z naslovom "Redifining the Library" je razmišljala o spremenjeni vlogi knjižnic v digitalnem okolju. Narava dela knjižnic je odvisna od sprememb v okolju, hkrati pa okolje od knjižnic pričakuje kakovost, učinkovitost in ustvarjanje nove vrednosti. Napredek v digitalni tehnologiji in novi modeli publiciranja, velika količina dostopnih informacij, spremembe v potrebah in navadah oz. vedenju uporabnikov in vedno večji pomen svetovnega spleta, predvsem Googla, je pripeljalo do potrebe po ponovni opredelitvi vloge knjižnic. Spremenili so se načini kreiranja, razširjanja, shranjevanja informacij in dostop do le-teh. Priložnost za knjižnice v hitro spreminjajočem se in tekmovalnem informacijskem okolju vidi avtorica v iskanju novih poti in izvajanju storitev z dodano vrednostjo. Višja raven informacijskih storitev zahteva od knjižničarjev drugačno razporejanje sredstev, drugačne kadre, z novimi znanji in kompetencami in drugačno organizacijo. Poudarila je, da problematiko izgradnje in ponudbe digitalne knjižnice ne rešujejo le vedno bolj razviti iskalniki (npr. Google), ampak zahteva tudi drugačen pristop knjižnic, ponovno opredelitev njihove vloge in pomena. Knjižnica mora dobro poznati uporabnike, spremljati spremembe v njihovih potrebah, načinu dela in razmišljanjih. Vedeti mora ne le, kaj jim bo ponujala danes, ampak tudi, kaj bodo potrebovali jutri. Izpostavila je pomen obsežne analize uporabnikov, ki jo je leta 2002 izvedla Britanska knjižnica. Zanimalo jo je, kaj sploh potrebujejo uporabniki od knjižnice, kaj potrebujejo raziskovalci, študentje, predavatelji in ostale ciljne skupine. Avtorica je opozorila tudi na nujnost ponovne opredelitve pomena knjižnice kot fizičnega in socialnega prostora (Britanska knjižnica npr. poskuša pritegniti čim več obiskovalcev tudi z organizacijo različnih glasbenih predstav, kulturnih večerov, razstav ipd.). Predstavila je strateške smernice Britanske knjižnice, kot velike nacionalne knjižnice, ki podpira raziskave, izobraževanje in osebno rast uporabnikov. Veliko pozornost pa posveča seveda izvajanju ene njenih temeljnih funkcij, tj. zagotavljanju dostopnosti in ohranjanja gradiva, kar od nje v digitalnem okolju zahteva velika vlaganja v digitalizacijo gradiv, zapisanih v analogni obliki, in ponudbo novih storitev, posledično pa tudi v razvoj kadrov. Britanska knjižnica želi imeti v digitalni družbi svoje mesto in pomen.

• Partnerstva v mednarodnem prostoru

Zanimiv primer sodelovanja na mednarodni ravni je predstavila **Sigrun Eckelman** (Nemška agencija za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti, DFG). Gre za partnerski projekt štirih nacionalnih agencij za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti (Velika Britanija, Nizozemska, Danska in Nemčija) *Knowledge Exchange*, katerega cilj je podpora razvoju informacijske infrastrukture za izobraževanje in raziskovanje. Z medsebojnim sodelovanjem in učinkovito izmenjavo informacij in izkušenj bodo lahko nacionalne agencije bolje evalvirale in načrtovale strategijo vlaganj v svojih državah.

- **Vrednotenje končnih rezultatov visokošolskih knjižnic**

Roswitha Poll (Univerza Münster, Nemčija) je opozorila na pomen ugotavljanja vpliva oz. koristi knjižnic, ki ga imajo na okolje. Knjižnice so se dolgo zdele same sebi zadostne, zdaj so se znašle v okolju, ki ne le presoja uspešnost njihovega delovanja, ampak se tudi sprašuje, če so sploh potrebne. Prepričane so, da ustvarjajo korist za družbo, vendar – kje so dokazi za to? Dokazati znajo npr. kakovost svojih storitev in proizvodov, vendar – ali to vpliva na okolje? Kako torej meriti končne rezultate (outcomes) svojih aktivnosti? Končni rezultati so lahko pozitivni ali negativni, kratkoročni ali dolgoročni, pričakovani ali nepričakovani, dejanski ali potencialni. V primeru organizacij s področja kulture bodo končni rezultati dejavnosti npr. večja informacijska pismenost prebivalstva ali njegova večja socialna vključenost; v primeru univerz bodo npr. učinkovito pedagoško delo, uspešni študentje, kakovostno raziskovalno delo, pridobljeni projekti. Končne rezultate delovanja knjižnic ne moremo meriti na enostaven način, na voljo nimamo neposrednih podatkov, merjenja so večinoma dolgotrajna in zahtevajo ustrezna znanja, rezultati večkrat niso primerljivi med knjižnicami, vedno ostaja vprašanje, v kolikšni meri so nanje vplivali številni drugi dejavniki, ki tudi vplivajo na rezultate meritev. Avtorica je med kvantitativnimi metodami omenila teste znanja, ankete, kvantitativno analizo dokumentov in bibliometrijo, med kvalitativnimi pa diskusijske skupine, opazovanje, samoocenjevanje, intervju, fokusne skupine, ki dajo pravzaprav bolj nezanesljive ocene. Posebej se je ustavila pri študijah zadovoljstva uporabnikov – je to primerna metoda za ugotavljanje končnih rezultatov delovanja knjižnic? Imamo njene zagovornike, pa tudi nasprotnike. Slednji menijo, da gre za metodo, ki lahko ugotavlja le rezultate knjižničnih procesov (outputs), ne pa tudi končnih rezultatov. V nadaljevanju je naštel področja, na katerih naj bi svojo korist in vpliv na okolje ugotavljale visokošolske knjižnice: uporaba knjižnice in informacijskih virov; uspešnost študentov; spremembe v informacijski pismenosti; uspešnost raziskovalne dejavnosti; socialni vpliv knjižnic; finančne koristi družbe zaradi dejavnosti knjižnic. Predstavljeni so bili tudi nekateri projekti, ki se ukvarjajo s problematiko merjenja končnih rezultatov (npr. SCONUL Impact Initiative; <http://www.sconul.ac.uk/activities/performance/impact.html>).

- **Informacijske storitve visokošolskih knjižnic jutri**

Michael Keller z Univerze Stanford (ZDA) se je vprašal, katere dejavnosti oz. storitve knjižnic bodo v 21. stoletju sploh še potrebne. Naštel je nekaj podatkov o naraščanju števila elektronskih publikacij, razvoju spletnih servisov in pospešeni digitalizaciji gradiv, ter opozoril na trend zaposlovanja visoko kvalificiranih inženirjev oz. računalniških strokovnjakov v knjižnicah. Prepričan je, da morajo knjižnice (če še niso) hitro preoblikovati svoja poslanstva in cilje, v načrtovanju dejavnosti pa upoštevati, da se bo število gradiva na klasičnih nosilcih hitro zmanjševalo v primerjavi z elektronskim, da nam bodo meta podatke hkrati z viri dostavljali že dobavitelji in se bo zmanjševala potreba po obdelavi gradiva, da so pred nami uporabniki, ki bodo vsaj pri iskanju informacijskih virov samozadostni, in da bo vedno več storitev posredovanih na daljavo in ne le za »tradicionalne« ciljne skupine uporabnikov. Strateškega planiranja bodočih informacijskih storitev knjižnic se je dotaknil **Reinhold Decker** (Univerza Bielefeld). Izpostavil je nujnost poznavanja vedenja uporabnikov, njihovih potreb in pričakovanj in s tem pomena študij uporabnikov. Vendar pa pri načrtovanju novih storitev rezultati študij uporabnikov niso dovolj, opraviti moramo tudi druge analize npr. marketinške. Knjižnice morajo tudi predvideti orodja, s katerimi bodo merila kakovost novih storitev.

Zanimivo vprašanje je izpostavil **Mel Collier** (Univerza Northumbria, VB), namreč – v kakšni meri prihaja v akademskem okolju do združevanja knjižnic in drugih visokošolskih služb (npr. računalniških centrov, izobraževalnih centrov ipd.). Predstavil je rezultate študije »Managing academic support services in universities« (2005), ki je pokazala, da je tovrstno združevanje v kontinentalni Evropi redko (izjema sta Nemčija in Finska), za razliko od Velike Britanije in ZDA. Avtor je npr. v svoji anketni študiji iz leta 2001 ugotovil, da je bilo v Veliki Britaniji kar 66 primerov združevanja visokošolskih infrastrukturnih služb. Modelov združevanja je seveda več, od vzpostavitve le skupnih organov večih servisov, strateške koordinacije in skupnega direktorja, do popolne združitve. Naletel je tudi na visokošolska okolja, kjer o kakršnemkoli združevanju sploh ne razmišljajo. Med prednostmi skupnega

delovanja so anketiranci navajali: skupno delo in načrti, boljša kontrola kakovosti, več-opravnilo usposobljeno osebje, boljše tehnične rešitve, zmanjševanje stroškov. So pa poročali tudi o težavah, npr. velikih naporih, da se izvede združevanje, strah pred spremembami in izgubo identitete, centralizacija naj bi zmanjšala kakovost storitev ipd. Inicijativa za centralizacijo služb je v večini primerov prišla od vodstva univerz, le redko od posameznih služb. Avtor se je vprašal, zakaj na evropskih univerzah ni več teženj po centralizaciji. Vzroke vidi v močni tradiciji decentraliziranosti služb v okviru evropskih univerz, konzervativnem vedenju, rigidni upravni strukturi univerz, pomanjkanju strokovnega kadra, pa tudi v dejstvu, da zahteve po doseganju učinkovitosti univerz še niso tako izražene, kot v Veliki Britaniji. Prepričan je, da potrebe po sodobnih storitvah (vzpostavljanje repozitorijev, elektronski viri in storitve) zahtevajo drugačno vedenje in nujnost centralizacije, o čemer morajo razmišljati tudi knjižnice. O tem pa bodo morali razmišljati tudi izvajalci izobraževanja na področju bibliotekarstva, kajti če ne usposablajo strokovnjakov, ki bodo imeli potrebna znanja za delo v digitalni dobi, tudi ne bodo imeli interesa za združevanje knjižnic z drugimi službami.

O vlogi knjižnic na področju znanstvenega publiciranja je spregovorila **Sarah E. Thomas** (Univerza Cornell, ZDA). Najprej se je vprašala, ali se mora visokošolska (univerzitetna) knjižnica res ukvarjati s to dejavnostjo, nato pa na primeru svoje univerzitetne knjižnice dokazala, da na ta način knjižnica postaja aktivni del v verigi kreiranja znanja. Univerza Cornell ima 20.000 študentov in eno največjih univerzitetnih znanstvenih knjižnic na svetu (sestavlja jo 20 oddelčnih knjižnic; letni proračun 50 mio USD). Univerzitetna knjižnica (<http://www.library.cornell.edu/about/about.html>) je svoje poslanstvo preoblikovala pred dvema leti in vanj vključila tudi aktivno vlogo na področju elektronskega publiciranja znanstvenih del in njihovega arhiviranja ter zagotavljanja dostopa, digitalizacije gradiv in njihovega opremljanja z meta podatki ter svetovalne dejavnosti za avtorje. Njen *Center for Innovative Publishing* si prizadeva povečati dostopnost znanstvenih informacij in zmanjšati stroške publiciranja znanstvenih del. Avtorica je opozorila, da je v ZDA prisoten trend združevanja univerzitetnih tiskarn z univerzitetnimi knjižnicami. Sodelovanje knjižnic z znanstveniki in računalniškimi strokovnjaki oblikuje nov model znanstvenega komuniciranja, ki je nekoč temeljilo na analognem okolju, zdaj pa vse bolj digitalnem. Knjižnice postajajo ne le posrednice ampak soustvarjalke novega znanja.

O digitalnih knjižnicah prihodnosti je spregovorila **Donatella Casteli** (Italija). Poudarila je, da bodo omogočale dostop do velikega števila multimedijskih in raznovrstnih dokumentov, ustvarjenih z združevanjem vsebin iz različnih virov, od tekstov, slik in avdio-vizualnih repozitorijev, do arhivov znanstvenih podatkov, podatkovnih zbirk in repozitorijev programske opreme. Zagotavljale bodo dostop, izbiro, upravljanje, generiranje in ohranjanje dokumentov. Uporabniki knjižnice bodo tako iskalci kot kreatorji informacij. Uresničevanje nove vizije knjižnic bo na eni strani zahtevalo ustrezno tehnologijo, na drugi strani pa spremenjeno vlogo knjižnic v procesu ustvarjanja in dostopnosti informacij.

- **Visokošolske knjižnice in e-znanost**

Liz Lyon (Univerza Bath, VB) in **Tony Hey** (Microsoft, ZDA) sta se v svojih referatih spraševala, kakšen vpliv ima na knjižnice t. i. e-znanost. Že v 60-tih letih prejšnjega stoletja je npr. J.C. Licklider razmišljal o prihodnosti, ko bodo lahko znanstveniki uporabljali računalnike in podatke, ne glede na to, kje na svetu se bodo nahajali. Ustanovil je elitno skupino ameriških Oddelkov za računalništvo (sam jih je poimenoval »InterGalactic Computing Group«), ki naj bi proučili, kako uresničiti njegovo vizijo. V sedemdesetih letih se pojavi elektronska pošta, v devetdesetih svetovni splet (WWW). Znanstvenoraziskovalno delo bo tudi v prihodnje vzpodbujalo razvoj ustrezne e-infrastrukture, ki bo v globalnem akademskem okolju omogočala sodelovanje ter podpirala e-izobraževanje in digitalne knjižnice. Nova tehnologija bo spremenila tudi naravo znanstvenih publikacij, njihovega shranjevanja in ohranjanja. Knjižnice bodo lahko imele pomembno vlogo pri ustvarjanju digitalnih repozitorijev oz. arhivov in zagotavljanju informacij za znanstvenoraziskovalno dejavnost. **Arie Jongejan** (Swets, Nizozemska) je opozoril, da je trg znanstvenega publiciranja v zadnjih letih doživel dramatičen razvoj. Založniki so zaradi novih potreb strank, razvoja tehnologije in finančnih omejitev razvili nove modele in pristope v zagotavljanju dostopnosti (ponudbi) elektronskih publikacij, ki vplivajo tudi na oblike in načine njihove nabave v knjižnicah. **Wim Jansen** (Evropska Komisija, Belgija) se je v svojem referatu osredotočil na značilnosti in potrebe evropskega raziskovalnega sektorja. Gre za zelo dinamično področje, kjer se znanost ustvarja na nov način (e-znanost, virtualna znanost). Znanstveniki potrebujejo hiter dostop do informacij in orodja za sodelovanje in komuniciranje v virtualnem okolju. Takšna raziskovalna infrastruktura je npr. GEANT, svetovno najbolj razširjeno omrežje na področju raziskav in razvoja ter izobraževanja, v katerega so vključena raziskovalna omrežja 34 držav, 3900 raziskovalnih in izobraževalnih ustanov (<http://www.geant.net/>). Zelo zanimiv pa je bil tudi referat, ki ga je predstavil **Dirk Lewandowski** (Univerza Düsseldorf, Nemčija). Spregovoril je namreč o raziskavah

s področja t. i. akademskega nevidnega spleta (invisible web) – njegovega pomena za člane akademskega okolja in razvoja iskalnih orodij za dostop do vsebin, ki jih »skriva«. In zakaj je neviden? Vsebine (večinoma v obliki podatkovnih zbirk) namreč niso dosegljive z običajno tehnologijo in jih iskalniki ne najdejo ali pa je onemogočen dostop do njih. Obstajajo ocene, da naj bi bil nevidni splet 550-krat večji od običajno dostopnega. Avtor je poudaril, da je nujno oceniti pomen nevidnega spleta za akademsko okolje in razvijati orodja za indeksiranje njegovih vsebin.

Iskalno orodje Google Scholar (<http://scholar.google.com/>), ki ga uporabljajo znanstveniki širom sveta, je predstavil eden od njegovih soustvarjalcev, **Anurag Acharya** (Google Inc., ZDA). Iskalnik naj bi omogočal enostavno odkrivanje različnih dokumentov z znanstveno oz. strokovno vsebino, ne glede na to, kdo jih išče in s katerega mesta. Omogoča nam tudi odkrivanje citiranosti določenega dela. Pri razvoju iskalnika Google tesno sodeluje s knjižnicami. Avtor je poudaril, da postajajo knjižnice z izgradnjo digitalnih repozitorijev pomembna mesta za zagotavljanje dostopa do digitalnih vsebin, vendar pa raziskave kažejo, da se njihova iskalna orodja vedno manj uporabljajo za iskanje virov, saj uporabljajo znanstveniki predvsem svetovna iskalna orodja. Z vprašanjem iskalnih orodij sta se ukvarjala tudi **Bjørn Olstad** (FAST, Norveška), predstavnik podjetja FAST (<http://www.fastsearch.com/>), ki se ukvarja s t. i. novo generacijo iskalnih tehnologij in **Ammy Vogtlander**, direktorica Search Elsevier (Nizozemska). Poudarila je, da se je s pojavom interneta in svetovnega spleta dramatično spremenilo okolje, v katerem delajo znanstveniki oz. raziskovalci in študentje. Tako posamezniki, kot tudi organizacije pa si prizadevajo, da bi bili informacijski viri, ki jih ustvarjajo, javnosti dostopni »online«. Iskalna orodja morajo zagotavljati, da jih bodo študentje in strokovna javnost našli. Slednjim npr. ponuja Elsevier iskalnik Scirus (<http://www.scirus.com/srsapp/>). Tudi predstavnica Elsevierja je opozorila, da se morajo knjižnice v novem okolju spremeniti, če želijo »preživeti«. Še vedno so namreč preveč usmerjene na klasične informacijske vire in načine iskanja informacij, uporabniki pa vse bolj uporabljajo različne iskalnike in postajajo neodvisni od knjižnic. Knjižnice morajo v znanstvenem komuniciranju prevzeti bolj aktivno vlogo, od bibliografskih zapisov se morajo preusmeriti na vsebino dokumentov, vzpostavljati morajo različna partnerstva, tudi s pridobitnim sektorjem, pospešeno morajo digitalizirati svoje knjižnične zbirke in jih narediti dostopne javnosti, preoblikovati morajo svojo informacijsko politiko in postati stroškovno uspešne.

- **Arhiviranje digitalnih dokumentov**

V okviru delavnice o arhiviranju digitalnih dokumentov so bili predstavljeni nemški projekt »Co-operative Development of a Long-term Digital Information Archive« (kopal), model digitalnega arhiva Britanske knjižnice in politika ter cilji Nacionalne knjižnice Nizozemske na področju arhiviranja elektronskih publikacij. **Reinhard Altenhöner** (Deutsche Bibliothek, Frankfurt am Main) je predstavil nemški triletni projekt »kopal« (<http://kopal.langzeitarchivierung.de/index.php/en>), ki ga financira nemško zvezno ministrstvo za izobraževanje in raziskovalno dejavnost. Cilj projekta je testiranje in implementacija sistema za arhiviranje digitalnega gradiva, ki je zasnovan na modelu DIAS (Digital Information and Archiving System), razvitem v sodelovanju med IBM in nizozemsko nacionalno knjižnico. Digitalni arhiv bo upošteval mednarodne standarde za dolgodobno arhiviranje in meta podatke ter model OAIS (Open Archival Information System) in bo predstavljal rešitev, uporabno za vse ustanove, ki se ukvarjajo z arhiviranjem digitalne kulturne dediščine. Strategijo izgradnje digitalne knjižnice in model digitalnega arhiva, ki ga razvija Britanska knjižnica (<http://www.bl.uk/about/policies/dom/homepage.html>), je predstavil **Richard Boulderstone**, vodja sektorja za informacijske sisteme in e-strategijo. **Erik Oltmans** (Nacionalna knjižnica Nizozemske) je opozoril, da je za mednarodno akademsko skupnost zelo pomembno, da se vedno obsežnejši elektronski intelektualni output ohranja in zagotavlja njegova dostopnost, sicer bodo informacije izgubljene za vedno. Tradicionalni načini arhiviranja tiskanih dokumentov za digitalno okolje niso uporabni. Zato se danes knjižnice, še zlasti nacionalne, ki so v večini primerov zadolžene za zbiranje in ohranjanje obveznega izvoda publikacij, srečujejo s problematiko zbiranja, trajnega ohranjanja in zagotavljanja dostopa do elektronskih publikacij. Nizozemska nacionalna knjižnica je začela snovati arhivski sistem za elektronske publikacije (<http://www.kb.nl/dnp/e-depot/dm/dm-en.html>) že v obdobju 1998-2002, ko je sodelovala v skupnem projektu evropskih nacionalnih knjižnic NEDLIB. Arhivski sistem, ki ga je poimenovala e-DEPOT, je razvila v sodelovanju z IBM, v celoti pa je začel delovati januarja 2003 in je bil prvi delujoči tovrstni sistem v svetu. Omeniti velja tudi uspešna partnerstva knjižnice z založniki elektronskih publikacij (sporazum o obveznem izvodu elektronskih publikacij z nizozemskim združenjem založnikov je npr. podpisala že leta 1999) in način reševanja avtorsko pravnih vprašanj pri zagotavljanju dostopa do digitalnih virov.

- **Izgradnja digitalnih repozitorijev visokošolskih ustanov**

Na delavnici o sodelovanju na področju izgradnje institucionalnih repozitorjev (na svetu naj bi jih bilo že več kot 600, nastajajo pa na nacionalni ali mednarodni ravni), je bilo predstavljeno pet referatov. **Leo Waaijers** (SURF, Nizozemska) je predstavil program DARE, Digital academic repositories, v katerem sodelujejo vse nizozemske univerze (13), nacionalna knjižnica, Nizozemska akademija znanosti in umetnosti ter Nizozemska organizacija za znanstvenoraziskovalno delo. Akademske ustanove so prevzele skrb za izgradnjo lokalnih digitalnih repozitorijev, vendar na dogovorjeni način in ob upoštevanju skupnih standardov (<http://www.darenet.nl/en/page/language.view/dare.watenwaarom>), servis DAREnet pa omogoča iskanje digitalnih podatkov in objektov po vseh 16-tih nizozemskih repozitorijih (univerz in drugih znanstvenih ustanov). **Mogens Sandfær** (Danska Tehniška univerza), koordinator aktivnosti na področju izgradnje Danske elektronske znanstvene knjižnice (DEFF Web Service, <http://deff.dk/default.aspx?lang=english>) je poročal o uspešnem sodelovanju oz. povezovanju institucionalnih repozitorijev na Danskem in Skandinaviji, **Vanessa Proudman** (Univerza Tilburg, Nizozemska) pa je predstavila projekt NEREUS (<http://www.nereus4economics.info/>), mrežo evropskih (univerzitetnih in drugih visokošolskih) knjižnic s področja ekonomije, ki s sodelovanjem zagotavljajo integrirani dostop do elektronskih informacijskih virov. Predstavljeno (**Dirk Pieper** in **Friedrich Summann**, Univerzitetna knjižnica Bielefeld) je bilo tudi iskalno orodje BASE (Bielefeld Academic Search Engine, <http://www.base-search.net/index.php?!=en>), ki ga uporablja Univerza Bielefeld. DINI sistem certificiranja digitalnih repozitorijev je prikazala **Susanne Dobratz** (Humboldtova Univerza, Berlin, Nemčija). Opozorila je, da certifikat DINI zagotavlja ustrezno kakovost določenega repozitorija, saj mora ustanova izpolnjevati vse predpisane kriterije (http://www.dini.de/dini/zertifikat/dini_certificate.pdf). V razpravi je bila posebej poudarjena nujnost sodelovanja in partnerstva knjižnic z drugimi organizacijami, tako na nacionalni kot mednarodni ravni. Priložnost oziroma novo področje aktivnosti za knjižnice pa je t. i. e-science. Gre za hranjenje primarnih raziskovalnih podatkov, ki so lahko vključeni tudi v repozitorije.

- **Zaključki**

Če povzamemo, nekakšna »rdeča nit« celotne konference je bila - nujnost spremembe strateških usmeritev visokošolskih knjižnic. Eden od predavateljev je to dejstvo npr. podkrepil s citatom L. Brindley: "There is no choice but to change and to do it quickly if libraries wish to survive". Knjižničarji morajo bolj slediti potrebam uporabnikov. Knjižnica in njeni uporabniki danes niso več vezani le na fizični prostor. Če je bil tradicionalno knjižničar tisti, ki je oskrbel uporabnika z razpoložljivim gradivom, danes, z razvojem informacijske tehnologije, za marsikoga prisotnost knjižničarja ni več potrebna. Uporabniki želijo priti do informacij sami, za svoja iskanja pa pogosto ne uporabljajo knjižničnih portalov, pač pa Google in druge spletne servise. Do znanstvenih in drugih informacij je zdaj mogoče dostopati z enega mesta, ne glede na to, kje so shranjene. Trg z informacijami je postal zelo obsežen in konkurenčen, knjižnice se na njem pojavljajo le kot eden od ponudnikov. Vprašanje, ki si ga je zastavil eden od udeležencev konference pa je, ali bodo visokošolske knjižnice sploh kos novim izzivom in zahtevam znanstvene skupnosti.

Konferenca je izpostavila, da morajo knjižnice stremeti k temu, da bodo njihove informacijske storitve ustrezale potrebam 21. stoletja. Storitve digitalne knjižnice je treba vključiti v delovne procese študentov, učiteljev in raziskovalcev, da bodo le ti lahko bolj učinkoviti in uspešni. Vse to bodo knjižnice v akademskem okolju lahko dosegle le, če bodo orientirane k uporabniku in bodo vzpostavljale nove oblike sodelovanja z ostalimi oddelki, v smislu podpore raziskovanju in izobraževanju. Knjižničarji so se začeli zavedati, da je nujno iskati nove možnosti za dodajanje vrednosti svojim storitvam in se bolj aktivno vključevati v izobraževalne in znanstvenoraziskovalne procese. Mogoče bi dodali še, da je struktura udeležencev konference pokazala, da postajajo knjižnice zanimiv trg dela za strokovnjake s področja informatike in računalništva, in tudi sektor, zanimiv za ponudnike informacijske tehnologije.

Pripravili: Melita Ambrožič in Karmen Stopar

Priloga 6: Poročilo o udeležbi na konferenci LIDA 2006

LIBRARIES IN THE DIGITAL AGE - LIDA 2006

(29. maj – 3. junij 2006, Dubrovnik in Mljet, Hrvaška)

Konec maja in v začetku junija 2006 je bila v Dubrovniku in na Mljetu organizirana že 6. konferenca LIDA – Libraries in the digital age (oz. knjižnice v digitalni dobi). Letošnji temi sta bili CULTURAL, SOCIAL AND INSTITUTIONAL EFFECTS AND PLACE OF DIGITAL LIBRARIES (kulturni, socialni ter institucionalni vplivi tej položaj digitalnih knjižnic) in BUILDING A DIGITAL LIBRARY FOR CHILDREN AND YOUNG ADULTS (oz. gradnja digitalne knjižnice za otroke in mladostnike). Prvič je bila konferenca LIDA organizirana l. 2000 in postala je že tradicionalna, dobro poznana tudi v mednarodnih krogih. Organizirata jo Oddelek za informacijske znanosti Fakultete za filozofijo Univerze J.J. Strossmayer iz Osijeka, Hrvaška ter School of Communication, Information and Library Studies, Rutgers University iz Združenih držav Amerike.

Program se je začel že v Zagrebu, ko sem se pridružila družbi organizatorjev na poti proti Dubrovniku, poleg postanka v Zadru bi omenila predvsem obisk Šibeniške gradske knjižnice, ki je postavljena v samem središču mesta, nove prostore je pridobila in obnovila pred kratkim ter pričela z delovanjem pred približno pol leta. Nove prostore odlikuje predvsem izvirnost v postavitvi kvalitetne opreme, bogata računalniška infrastruktura ter prijeten prostor za otroke.

V ponedeljek sta bili že pred samo otvoritvijo dve delavnici. Delavnica A je bila Construction of Knowledge – Innovative Use of e-learning and Blended Learning in Information Literacy Education (avtorji Niels Jorgen Blaabjerg, Thomas Vibjerg Hansen in Bo Hvass Pedersen).

Tema delavnice B je bila Upravljanje zbirk e-knjig v otroških ter šolskih knjižnicah, delavnico sta vodila Ray Lonsdale in Chris Armstrong iz univerze Aberystwyth, Wales, Velika Britanija. V uvodu delavnice, skozi katero smo skušali identificirati izzive, s katerimi se lahko srečamo pri načrtovanju zbirk elektronskih knjig, sta spregovorila avtorja najprej o zgodovini elektronske knjige. Prvi koraki so bili že v 70-tih letih, ko so znotraj projekta Gutenberg v ZDA ponudili prve brezplačne e-knjige. V 80-tih letih je sledila hitra rast komercialnih in akademskih zbirk znanstvenih besedil, ki so bila bodisi digitalizirana ali pa v elektronski obliki že ustvarjena. V 90-tih letih je sledila hitra rast besedil, ki so namenjena razvedrilu, ponudili so jih v online verzijah, pa tudi na novih napravah, ki jih je uporabnik lahko prebiral tudi v neračunalniškem okolju, saj so lahke, tanke in prenosljive. Prav tako v 90-tih so se pojavile tudi elektronske verzije referenčne literature. Istočasno s nastajali tudi različni ponudniki zbirk, sredi 90-tih je prišlo do hitrega razvoja komercialnih firm, ki digitalizirajo in uporabnikom ponujajo knjige različnih založnikov. Novost so v zadnjem času tudi elektronski učbeniki, ki učitelju in učencu ponujajo e dodatne multimedijske dejavnosti (dopisovanje, forum,...). Danes so poleg tega v porastu še blogi. V nadaljevanju smo skozi delavnico skušali identificirati različne aspekte dela z zbirkami e-knjig, kot je odkrivanje novih brezplačnih ter plačljivih e-knjig, izbor ter pridobivanje, področje licenc, dosegljivost ter knjig (preko OPACov, spletnih strani,...), omejitve omrežij, ki jih uporabljamo, evalvacija zbirk ter uporabe le-teh, ne nazadnje pa tudi promocija ter marketing zbirk, ki jih imamo.

Po uradni otvoritvi, kjer nas je v imenu organizatorjev pozdravil Tefko Saračević, sta sledili dve predavanji vabljenih predavateljev, sicer tudi soorganizatorjev konference, oba sta predstavnika univerze Rutgers. Carol Kuhlthau je predavala na temo Learning in Libraries in the Digital Age, Ross Todd pa From Information to Knowledge: Learning in Digital Age Schools, v torek pa sta skupaj še vodila delavnico o Guided Inquiry: A Framework for Learning through the Digital Age School Library.

V zadnjem sklopu predavanj v ponedeljek, ki se je nanašal na drugo temo konference, torej na gradnjo DL za otroke in mlade, se je predstavilo nekaj predavateljev s sprejetimi prispevki, in sicer Elena Corradini iz Univerze Parma, Italija, s prispevkom Planning a Digital Library on Local History for Children and Young Adults in Small Town, in Univerze Zaragoza v Španiji pa s prispevkom Exploring Some Social and Psychological Issues in the Design of Children and Juvenile Digital Libraries. V tem sklopu sta predstavili izkušnje predstavnice srbske nacionalne knjižnice ter hrvaške nacionalne in univerzitetne knjižnice, ki so sodelovale pri projektu International Children's Digital Library (ICDL). Ta projekt je naslednji dan obsežneje predstavila Ann Carlson Weeks iz University of Maryland, ZDA. Spletna stran projekta, katerega namen je digitalizirati leposlovne knjige za otroke v vseh svetovnih jezikih, se nahaja na naslovu www.icdlbooks.org. O ICDL je v četrtek spregovorila še vabljen predavateljica Dania Bilal, ki je predstavila raziskavo o uporabnosti (v času raziskave še samo v angleškem jeziku delujoče) ICDL med arabsko govorečimi otroci. Dan smo zaključili z druženjem na Welcome party, torek pa začeli z vabljeno predavateljico Violet H. Harada iz University of Honolulu, Havaji, ZDA, ki je štiri raziskave na osnovnih šolah predstavila na predavanju Librarians and Teachers as Research Partners; Reshaping Practices Based on Assessment and Reflection. Naslednji vabljeni

predavatelj Andrew Large (predstavil je delo, ki je nastalo v sodelovanju s J. Beheshti, V. Nessel in L. Bowler, vsi iz Univerze McGill, Montreal v Kanadi) je v predavanju z naslovom Bonded Design: Children and Adults in Partnership predstavil postopek oblikovanja spletnih portalov, namenjenih otrokom, pri čemer pa sodeluje z otroci z namenom, da bi bil uporabniški vmesnik otrokom všeč ter bi ga znali uporabljati. Znotraj teme o digitalnih knjižnicah za otroke so nato v naslednjem sklopu predavali še Ray Lonsdale z The Role of the University Library in Supporting Information Literacy in Secondary Education in UK ter Claus Rosenstand iz Danske, ki je spregovoril o Hyper Library. V popoldanskem času sta bili še dve vabljeni predavanji, in sicer Louise Limberg iz Švedske univerze Boras z naslovom Information Seeking as an Object of Learning: Contrasting Perspectives of Young People and Adults ter Mary Jane McNally iz Ridge High School, ZDA, z Analysis of Students' Mental Models: Using the Internet in an Authentic Learning Situation. V zadnjem sklopu sprejetih predavanj so se predstavili še Tanja Buzina iz Narodne in univerzitetne knjižnice v Zagrebu s prispevkom o arhiviranju spletnih virov v tej knjižnici (prispevek nastal v sodelovanju s Srce, Zagreb), Mariam Ansari iz Irana s prispevkom o digitalnih knjižnicah v tej državi ter Sandra Grijzenhout iz Elsevierja.

V sredo, 31. maja, so bila tri vabljena predavanja, in sicer Marija Dalbello iz Rutgers University s prispevkom The Effects of Digital Libraries on the Humanities: An Assessment of the Pragmatics and the Rhetoric of Digital Humanities Scholarship, nato Ching-chih Chen iz Bostona z Challenges for Developing a World Digital Portal: The Case of Global Memory Net ter Liz Liddy iz Syracuse University s prispevkom Building a Digital Library for Public Health Professionals. Temu so sledili 3 sklopi sprejetih predavanj znotraj teme kulturni, socialni ter institucionalni vplivi ter položaj digitalnih knjižnic, naslovi so bili Going Digital at the Artium Museum Documentation Centre, nato Fulfilling the Social And Cultural Mission of the Information Society: A Case Study of Library Services in Ireland's Information Age Town, potem Scholarship in a Digital Age: Questions of Definitude and Totality, nato Scholarly Communication – the Role of the Library. V zadnjem sklopu so bili še prispevki Electronic Publishing in Librarianship and Information Sciences in Latin America, nato Open Access and Low Cost Digital Legal Publishing ter The Use of Electronic Journals in Academic Libraries in the NorthWest of Spain.

Dan se je zaključil s PhD forumom ter predstavitvijo plakatov, kjer smo se uspešno predstavile tudi 4 (edine) slovenske predstavnice, in sicer Mateja Šmid s plakatom End Users and Their Impact on Digital Repositories, ki je bil tudi nagrajen za najboljši poster v kategoriji raziskovalnih, dve predstavnici Inštituta Jožef Stefan s Science Information Centre-Digital Library of »Jožef Stefan« Institute ter Maja Miklič pod mentorstvom dr. Maje Žumer s plakatom o spletnih straneh slovenskih osnovnošolskih knjižnic.

V četrtek zjutraj je sledil transfer na Mljet, kjer je s predavanji začela že omenjena Dania Bilal iz University of Tennessee iz ZDA, naslednja vabljena predavateljica je bila Colleen Cool s Human Information in the Help Seeking Process: Implications of the Design of Help in Digital Libraries. V popoldanskem času je sledil sklop predavanj znotraj prve teme, in sicer Zinaida Manzuch in univerze v Vilni, Litva, s prispevkom National Libraries and Cultural Heritage in the Digital Environment: Research and Development in the EU New Member States, nato Marta Mestrovic iz ameriške Seton Hall University s prispevkom United States Catholic Digital Heritage Projects ter iz skupine organizatorjev iz univerze v Osijeku Boris Badurina, ki je predstavil tri zbirke (o orožju, steklovini ter J.J. Strosmayerju), ki so vključene v Global Memory Net, ki ga je prejšnji dan predstavila že vabljena predavateljica Ching-chin Chen. Sledilo je popoldne s profesorjem Jackom Meadowsom iz Velike Britanije, večer pa smo zaključili s banketom ter razglasitvijo najboljših plakatov. Petek je bil zadnji dan konference, dan sta s predavanji začela dva vabljena predavatelja, Robert M. Hayes iz ameriške UCLA s Libraries in National Information Economies? Ter Anna Maria Tammara iz italijanske univerze iz Parme s IT Profiles and Curricula for Digital Libraries in Europe. Pred zaključkom konference je bila še okrogla miza z naslovom Digital Libraries: A Glance into the Past and Future, ki jo je vodil Tefko Saračević ter na kateri so bili osrednji gostje Michael Leach, Nicholas Belkin, Bob Hayes, Carol Kuhlthau, Jack Meadows in Liz Liddy.

Naj nenazadnje še omenim, da so vsi prispevki (v obliki članka, prosojnic ali povzetka) vključeni tudi v zbornik konference. Udeležbo na konferenci mi je financirala Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Priprava: Maja Miklič

Priloga 7: Poročilo o srečanju potujočih knjižničarjev

14. SREČANJE POTUJOČIH KNJIŽNIČARJEV - BIBLIOSI ZA PRIHODNOST

(Ljubljana, 30.6.-1.7.2006)

Potujoče knjižničarstvo ima vsaki dve leti svoj praznik - srečanje vseh slovenskih bibliobusov. Minula leta smo se srečali v Ljubljani, na Bledu in Ptuju, v Postojni, Murski Soboti, Mariboru, Kopru, Kranju, Idriji, Črnomlju, Metliki, Sežani in Slovenski Bistrici. Letošnje 14. srečanje je bilo v Ljubljani, predvsem zato, da bi opozorili na slabo stanje in dotrajanost ljubljanskega bibliobusa in nujnost njegove zamenjave z novim.

V petek, prvi dan srečanja, je bilo na parkirišču Mercator Centra v Šiški obiskovalcem ves dan na ogled vseh 12 knjižnic na kolesih - 10 bibliobusov in 2 kombija. Za informiranje obiskovalcev so poskrbeli študentje bibliotekarstva na bibliobusih. V dopoldanskem času smo organizirali predstavitvene stojnice KOŽ-evih servisov in ogled potujočih knjižnic za otroke iz okoliških vrtcev ter šolarje, ki so bili v počitniškem varstvu Zveze prijateljev mladine. Imeli so možnost glasovati za najlepši bibliobus, in ker je vsak zase pisan in svojevrsten, so se otroci odločili, da so vsi bibliobusi najlepši.

Istočasno je v Plesnem Mestu potekalo strokovno posvetovanje potujočih knjižničarjev. Zbranih je bilo približno 60 udeležencev iz Slovenije in Hrvaške. Osrednja tema je bila »Bibliobusi za prihodnost«, svoje referate in razmišljanja so nam predstavili: dr. Silva Novljan (NUK), dr. Marija Šegota Novak (Gradska knjižnica Rijeka), Boris Jukić (Knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica), Boris Zgonc (Knjižnica Otona Župančiča - Potujoča knjižnica) in Viljem Leban (Osrednja knjižnica Kranj). Kot je bilo mogoče slišati na strokovnem posvetovanju, bi težko rekli, da obstaja enotna pot razvoja za slovenske potujoče knjižnice. Vizije za potujoče knjižničarstvo so zelo različne in pogledi se na nekaterih točkah razhajajo. Izpostaviti velja komentar mag. Jelke Gazvoda z Ministrstva za kulturo, ki je poudarila, da za potujoče knjižnice ne bi smela veljati ista merila kot za stacionarne knjižnice. Bistvo potujočih knjižnic je prav v tem, da s knjižnim in neknjižnim gradivom oskrbujejo bralce v primestnih okoljih, posebnih sredinah in oddaljenih vaseh. Običajno so to zelo majhne, izpraznjene vasi, kjer skupaj ni več kot 10 prebivalcev. Zato se statistično težko merijo z ostalimi knjižnicami, ko gre na primer za: število rednih uporabnikov, novo vpisanih članov ipd. Imajo pa potujoče knjižnice kljub temu veliko vlogo pri širjenju bralne kulture, opismenjevanju, izobraževanju uporabnikov in ne nazadnje - dolgoročno priskrbijo matični knjižnici kakšen odstotek novih, rednih bralcev. Pokazalo se je tudi, da potrebujemo pri nakupu novih vozil tehnične specifikacije in moramo zato vzpostaviti sodelovanje vseh, ki delajo na potujočih knjižnicah. Priprava tehničnih standardov je naslednji korak, ki ga bo naredil Center za razvoj knjižnic s pomočjo Sekcije za potujoče knjižnice ZBDS.

Strokovno srečanje smo zaključili s skupnim druženjem in glasovanjem za najlepši slovenski bibliobus v letu 2006. Po mnenju obiskovalcev in udeležencev srečanja je ta naziv pripadel potujoči knjižnici iz Maribora. Za nagrado so dobili priznanje in brezplačen dostop do Knjižničarskih novic. Mercator je vsakemu bibliobusu izročil tudi kompletno M-knjižno zbirko in tako vse obogatil z izvodom obveznega čtiva za osnovnošolce.

V soboto, drugi dan srečanja, smo se s po dvema potujočima knjižnicama podali v pet večjih krajev, ki jih obiskuje ljubljanski bibliobus. Bralce smo seznanili z delovanjem potujočih knjižnic drugod po Sloveniji in jim pokazali, kakšni so dobri in sodobni bibliobusi. Odzivi na srečanje so bili s strani udeležencev zelo pozitivni, zato lahko zapišem, da je Knjižnica Otona Župančiča v sodelovanju z ZBDS Sekcijo za potujoče knjižnice in s pomočjo Mercatorja organizirala dobro in korektno srečanje in s tem ohranila tradicijo »potujočih srečanj«. Srečanjem smo letos dodali še prvo številko Potujočih novic, ki bodo predvidoma izhajale dvakrat letno, in jo bodo brezplačno prejele vse splošne knjižnice.

Pripravila: Barbara Cesar

Priloga 8: Poročilo o kongresu avstrijskih knjižničarjev

Udeležba na mednarodnem knjižničarskem kongresu bibliotekarskih društev Avstrije: »Netzwerk Lesen«

(29. – 30. maj 2006, Dunaj)

Na povabilo avstrijske knjižničarske zveze Büchereiverband Österreichs (<http://www.bvoe.at/>) sem se dne 29. in 30. maja 2006 kot predstavnik Zveze bibliotekarskih društev Slovenije udeležil kongresa avstrijskih knjižničarskih društev z mednarodno udeležbo (<http://www.bvoe.at/kongress06/>), ki so ga priredili v nekdanji palači deželnih stanov Palais Niederösterreichs. Kongres je potekal pod geslom »Netzwerk Lesen«, torej »Mreža branja«. Prireditelji so izhajali iz ugotovitve, da nobena druga organizacija za spodbujanje branja v Avstriji ne doseže tako velikega števila bralcev in brez mreže splošnih knjižnic ne bi mogli zagotoviti zadostne oskrbe z literaturo. Osnovni namen kongresa je bil, da nazorno prikažejo pomen mreže splošnih knjižnic za oskrbo prebivalstva s knjigami in predstavijo načrtovano kampanjo za promoviranje branja in knjižnic »Österreich liest – Treffpunkt Bibliothek« (Avstrija bere – dobimo se v knjižnici). S svojimi prispevki so srečanje v uvodnem plenarnem delu poleg predstavnikov zveze, ministrstva za šolstvo, znanost in kulturo obogatili tudi renomirani pisatelji in literarni kritiki. V drugem delu kongresa je delo potekalo v okviru več sekcij, ki so potekale istočasno. Udeležil sem se predavanj v sekciji za šolske knjižnice in se seznanil s problematiko šolskega knjižničarstva v Avstriji, ki je precej drugačna od problematike našega šolskega knjižničarstva. Ker je bilo na kongres povabljenih tudi nekaj tujih gostov, sem imel priložnost, da se poleg z nekaterimi predstavniki avstrijskih bibliotekarjev srečam tudi s češkimi kolegi iz nacionalne knjižnice in mestne knjižnice iz Prage.

Udeležbo na kongresu sta mi omogočili Zveza bibliotekarskih društev Slovenije in Narodna in univerzitetna knjižnica.

Pripravil: Stanislav Bahor

Priloga 9: Poročilo o udeležbi na posvetovanju hrvaških knjižničarjev

»KNJIŽNICE: zakladnice pisne in digitalne dediščine«

35. skupščina Hrvaškega knjižničarskega društva
(Plitvička jezera, Hotel Jezero, 27. – 30. september 2006)

Glavna tema letošnjega strokovnega posvetovanja hrvaških knjižničarjev (DHK, <http://www.hkdrustvo.hr/hr/skupovi/skup/78/>) je bila trajno ohranjanje kulturne dediščine, ki jo hranijo knjižnice. Knjižnice so se znašle pred novimi nalogami, ki jih narekuje digitalno okolje; poleg skrbi za zbiranje, posredovanje in ohranjanje pisne kulturne dediščine na t. i. tradicionalnih nosilcih zapisa, se srečujejo s problematiko hitrega naraščanja elektronskih informacijskih virov, zlasti zapisanih v digitalni obliki, in drugačnimi potrebami in pričakovanji uporabnikov, ki narekujejo izgradnjo digitalnih zbirk, elektronsko ponudbo storitev in aktivnejšo vlogo knjižnic v procesu ustvarjanja in uporabe znanja. Referati, okrogle mize in delavnice so obravnavali strategije in politike hranjenja in trajne zaščite informacijskih virov, problematiko digitalizacije knjižničnega gradiva ter izgradnje in ponudbe digitalnih zbirk, predstavljeni so bili tudi primeri dobre prakse in nekatere raziskave hrvaških knjižničarjev na področju bibliotekarske in informacijske znanosti.

V uvodnem plenarnem delu posvetovanja je predlog Nacionalne strategije digitalizacije arhivskega, knjižničnega in muzejskega gradiva (<http://www.daz.hr/bastina>) predstavila predstavnica hrvaškega ministrstva za kulturo **D. Seiter-Šverko**. Ministrstvo za kulturo RK je leta 2005 imenovalo delovno skupino za pripravo strategije oz. nacionalnega programa digitalizacije gradiva, ki ga hranijo arhivi, knjižnice in muzeji. Projekt digitalizacije kulturne dediščine je tako postal eden od strateških ciljev omenjenega ministrstva. Analiza stanja je pokazala, da so bili zaključeni ali še potekajo številni projekti digitalizacije, ki pa potekajo nekoordinirano, večkrat brez upoštevanja ustreznih standardov, rezultati pa ne opravičujejo vloženih sredstev. Zato bo nacionalni program digitalizacije gradiva osnova za financiranje projektov digitalizacije, digitalne zbirke pa bodo dostopne na enotnem portalu »Hrvaška kulturna dediščina«.

O pomenu kriterijev izbire gradiva za digitalizacijo je spregovorila **A. Horvat**. Izpostavila je dejstvo, da knjižnice in druge organizacije, ki hranijo pisno kulturno dediščino, vse bolj pogosto in v vse večjem obsegu digitalizirajo dele svojih zbirk, da bi jih naredile uporabnikom dostopnejše in zagotovile njihovo trajno ohranjanje. Tako nastaja »digitalni svet«, ki ni popolnoma enak analognemu. Ne le, da nastaja na osnovi izbire le posameznih zbirk ali njihovih delov za pretvorbo v digitalno obliko oz. izbire določenih digitalno nastalih virov in je večkrat pogojen s trenutnimi tehničnimi možnostmi, ampak je tudi drugače organiziran. Številni delovni postopki, ki so se do sedaj izvajali v knjižnicah, niso več primerni. Zato je treba določiti kriterije izbire gradiva za digitalizacijo in načine bodočega urejanja digitalnih knjižničnih zbirk, da se pri tem knjižnice ne bi odločale vsaka na svoj način. Avtorica je izdvojila nekaj osnovnih kriterijev, ki naj bi se upoštevali, npr. stanje gradiva, pogostost uporabe, kulturni oz. znanstveni pomen, avtorsko pravna zaščita itd.

Zbirko Gallica (<http://gallica.bnf.fr/>), ki jo že desetletje gradi Nacionalna knjižnica Francije in vsebuje že 96.000 izvodov digitaliziranega tiskanega gradiva in 80.000 slik, je predstavila **C. Mocellin**. Najprej se je zaustavila pri politiki izgradnje zbirke ter tehničnih rešitvah (npr. protokol OAI (<http://www.openarchives.org/index.html>)), nato pa izpostavila nekaj tematskih projektov (Dossiers), ki jih knjižnica izvaja v zadnjih letih v sodelovanju z različnimi partnerji (npr. v sodelovanju z ameriško Kongresno knjižnico poteka projekt o francoskem prebivalstvu v ZDA). Predstavljen je bil tudi projekt digitalnega repozitorija (arhiva) za trajno ohranjanje izvorno digitalnih in digitaliziranih vsebin.

V okviru delavnice z naslovom **Digitalizacija knjižničnega gradiva** je bila obravnavana problematika organizacijskih in pravnih vidikov digitalizacije. Posebna pozornost pa je bila namenjena digitalizaciji hrvaških časnikov. Predstavljeni so bili tudi nekateri primeri dobre prakse. Na nekatere splošne izzive, pred katerimi se znajdejo knjižnice, ko začenjajo z digitalizacijo, je opozorila **S. Klarin**. Poudarila je tudi pomen sodelovanja v projektih digitalizacije in sledenja skupni strategiji. **D. Živković** je svoj prispevek namenila pereči problematiki, s katero se srečujejo knjižnice tako pri izbiri gradiva za digitalizacijo kot tudi kasneje – pri zagotavljanju dostopa do digitalnih vsebin, tj. problematiki varovanja intelektualne lastnine oz. avtorsko pravne zaščite gradiv. Knjižnice v prvi fazi izgradnje digitalnih zbirk zato za digitalizacijo izbirajo gradiva, ki avtorsko niso več zaščiteni oz. zbirajo izvorno digitalna gradiva, ki so prosto dostopna. Poslanstvo knjižnic je, da ohranijo ravnotežje med interesi uporabnikov in njihovo pravico do prostega dostopa do informacij ter interesi avtorjev za pravično nadomestilo za njihovo intelektualno delo. Zato so se znašle pred težko nalogo, saj morajo z nosilci avtorske pravice ali njihovimi zastopniki sklepati dogovore tako glede pogojev digitalizacije gradiv kot tudi glede njegove dostopnosti. Avtorica je opozorila, da je omenjena problematika še posebej zapletena v primeru časnikov, saj celo uredništva sama večinoma nimajo urejenih avtorskih razmerij s pisci

prispevkov. **S. Mokriš** je opozorila na vedno večje zanimanje uporabnikov za časnike in predstavila nekaj najbolj znanih programov oz. projektov zagotavljanja dostopa, obdelave in hranjenja časnikov: angleški projekt NEWSPLAN (<http://www.bl.uk/collections/nplan.html>), avstralski projekt NPLAN (<http://www.nla.gov.au/nplan/index.html>) in ameriški program USNP (<http://www.neh.gov/projects/usnp.html>). Izkušnje drugih držav lahko koristno izrabijo tudi hrvaške knjižnice. Elemente, ki jih mora vključevati vsak projekt digitalizacije, sta predstavila **B. Badurina** in **B. Bosančić**. Opozorila sta tudi, da projekt digitalizacije vpliva na celotno poslovanje knjižnice, delovne procese, organizacijo in razporeditev zaposlenih ter oblikovanje storitev za uporabnike. Med primeri dobre prakse je bila najprej predstavljena digitalizacija starejših časnikov v Mestni knjižnici »Metel Ožegović« Varazdin. **M. Kraš** je predstavil rezultate projekta zaščite časopisov, ki zajema fotokopiranje posameznih strani, njihovo skeniranje in shranjevanje na mikrofilm in CD-ROM. Izdelavo prve digitalne zbirke (zbirka rokopisov književnika Hasana Kikića) v Bosni in Hercegovini je predstavila **V. Sotirov-Đukić**. V zbirki so rokopisi iz domoznanskih zbirk Mestne knjižnice Sarajevo in Splošne knjižnice iz Gradačca. Trenutno je zbirka dostopna na CD-ROM⁷. **M. Miletić Drder** je predstavila postopke izbire, priprave, skeniranja in predstavitve starih zemljevidov in atlasov iz zbirke Nacionalne in univerzitetne knjižnice v Zagrebu (<http://www.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=212>), o sodelovanju omenjene knjižnice v projektu mednarodne digitalne knjižnice za otroke (<http://www.childrenslibrary.org/>) pa sta spregovorili **J. Slobodanac** in **V. Čelić-Tica**. Nacionalna knjižnica in Splošna knjižnica Bjelovar sta skupaj izvedli več promocijskih in raziskovalnih aktivnosti, imenovana je bila tudi nacionalna skupina za izbiro otroških slikanic in knjig za digitalizacijo. Prva dela so v digitalni knjižnici za otroke že dostopna.

Digitalni arhiv hrvaških mrežnih publikacij (<http://www.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=80>), ki ga je vzpostavila hrvaška nacionalna knjižnica v sodelovanju z Univerzitetnim računalniškim centrom v Zagrebu je predstavila **T. Buzina**. V sistem za arhiviranje spletnih gradiv so bila prva gradiva vključena jeseni 2004. V prvi fazi izgradnje digitalnega arhiva se selektivno zbira gradivo, ki je javno dostopno na internetu. Prioritetno se zbira gradivo informativne vsebine, ki ima splošen kulturni pomen za širšo skupnost. Upoštevajo tudi ugled in zanesljivost založnikov. O dejavnosti Hrvaške informacijsko dokumentacijske referalne agencije – HIDRA (<http://www.hidra.hr>) je spregovorila **T. Horvat**. Gre za agencijo, ki zbira, obdeluje, hrani in posreduje uradne dokumente in informacije Hrvaške in sodi med strokovne službe hrvaške vlade. V sodelovanju z Univerzitetnim računalniškim centrom v Zagrebu je nastal projekt Arhiv mrežnih dokumentov – dokumentov z uradnih spletnih strani državnih organov. Omenjeni dokumenti se zbirajo v digitalnem arhivu od leta 2004 dalje (<http://www.hidra.hr/arhiva/arhiva.htm>). Projekt izgradnje institucionalnega digitalnega arhiva Fakultete za strojništvo in ladjedelništvo sta predstavili **T. Krajina** in **H. Markulin**. Projekt se je začel v letu 2005, sredi letošnjega leta pa so bili javnosti predstavljeni prvi rezultati – omogočen je dostop do zbirk magistrskih in doktorskih del v celotnem besedilu (<http://www.fsb.hr/library/search.php>).

HRČAK – portal hrvaških znanstvenih časopisov (<http://hrcak.srce.hr/>) je predstavila **M. Mihalić**. Portal je nastal v sodelovanju med Hrvaškim informacijskim in dokumentacijskim društvom (HIDD), Univerzitetnim računalniškim centrom in Knjižnico Instituta Rudžer Bošković v letu 2005, finančno ga podpira Ministrstvo za znanost, šolstvo in šport. Gre za centralni znanstveni portal, kjer je na enem mestu omogočen dostop do strokovnih časopisov, ki so prosto dostopni. Za vsak časopis in članek so na voljo metapodatki, izdelani po metopodatkovni shemi Dublin Core. Ob koncu delavnice smo spoznali še projekt izgradnje digitalne zbirke za slepe in slabovidne, ki jo gradi Knjižnica »Fran Galović« iz Koprivnice. **S. Frajtag** in **D. Sabolović-Krajina** sta najprej predstavili Hrvaško knjižnico za slepe (<http://www.hkzasl.hr/>), ki je bila ustanovljena leta 1965. Slepim in slabovidnim dostavlja na dom gradivo v Braillovi pisavi in zvočne knjige, uporabljajo ga lahko v njenih prostorih, na telefonski poziv pa gradivo dostavlja tudi v domove za ostarele. Knjižnica ima tudi lastno tiskarno za tiskane in zvočne knjige, v zadnjih letih pa razvija tudi digitalne zbirke za slepe in slabovidne ter gradi digitalni arhiv knjižnega gradiva, ki je na magnetofonskih trakovih. Knjižnična zbirka za slepe in slabovidne, ki jo načrtuje splošna knjižnica v Koprivnici, bo temeljila večinoma na zvočni produkciji Hrvaške knjižnice za slepe, tj. konverziji analognih zvočnih knjig v digitalne. Že zdaj pa slepim in slabovidnim nudi različna gradiva in storitve, v okviru evropskega projekta pa je bila nabavljena tudi posebna oprema za uporabo gradiv. Kratko poročilo o dosedanjih dosežkih je dostopno na <http://www.knjiznica-koprivnica.hr/novosti/default.asp?sid=134&tid=121>.

Delavnica **Zaščita knjižničnega gradiva** je bila namenjena spoznavanju najnovejših dognanj s področja preventivne zaščite gradiva (**S. Njegač** je opozorila na pomen vzpostavitve ustreznih pogojev za varovanje in mikro klimatskih zahtev za hranjenje gradiva, pravilne uporabe gradiva in rokovanja z njim. Poudarila je, da npr. pravilna izbira zaščitne opreme bistveno upočasni procese staranja

⁷ Dostopen tudi v Informacijskem centru za bibliotekarstvo v NUK.

gradiva.) in predstavitvi problematike in primerov dobre prakse s področja zaščite starih hrvaških časnikov. Izhodišča za razpravo je podala **J. Sršen**, predsednica Komisije za zaščito knjižničnega gradiva, **S. Amulić** pa je predstavil IFLA priporočila za fizično zaščito časnikov in zagotavljanje njihove dostopnosti in na kratko povzel prizadevanja hrvaških knjižničarjev na tem področju. Digitalno čitalnico avstrijskih časnikov (ANNO), ki jo je vzpostavila Nacionalna knjižnica Avstrije, je predstavila **S. Mueller**. ANNO (<http://anno.onb.ac.at/>) omogoča dostop do starejših avstrijskih časnikov in časopisov (60 naslovov, 3.5 milijona strani). Prek spleta so dostopni časniki in časopisi od začetka 18. stol. do leta 1935. Iskanje je možno po naslovu časnikov in časopisov ter datumu izida. Končnemu uporabniku je digitalizirano gradivo dostopno v formatih TIFF, PNG in PDF.

Med primeri dobre prakse smo spoznali varovanje in načine zaščite gradiva t. i. Pomorske knjižnice v Univerzitetni knjižnici Pula (http://www.skpu.hr/odjeli_mornaricka.phtml), ki že od leta 1993 dalje sistematično izvaja program zaščite poškodovanega gradiva (**B. Dobrić**), ter projekt obnove in zaščite zbirke knjig iz 16. – 18. stoletja s področja Dubrovniške republike, ki ga izvajajo različne knjižnice in druge organizacije v Dubrovniku v sodelovanju z oddelkom za bibliotekarstvo iz Osijeka in strokovnjaki za stare knjige iz Zagreba (**M. Šapro Ficović**). Načine zaščite razglednic in voščilnic iz domoznanske zbirke, ki jo hrani Pokrajinski muzej Našice, je predstavila **R. Bošnjaković**. Originale vstavljajo v posebne plastične ovoje, hranijo pa v kovinskih omarah in niso prosto dostopni uporabnikom; le-tem nudijo kopije, ki so zbrane v tematskih celotah in vsebujejo tudi ustrezne opise. Gradivo strokovno obdelujejo računalniški program M++; poleg bibliografskega zapisa se shrani tudi digitalna kopija gradiva. Vedno je razveseljivo slišati, da knjižnice pridobivajo dodatne prostore za zbirke – **N. Eleta** je prikazala projekt dozidave Mestne knjižnice I. G. Kovačića v Karlovcu, kjer bo nove prostore dobila domoznanska zbirka. Pomen restavriranja starih in redkih knjig je izpostavil **Ž. Vegh**, **S. Tomljanović** pa je prikazala skrb za knjižno dediščino na območju Reke, kjer univerzitetna knjižnica vodi večletni projekt izgradnje zgodovinske zbirke. Zanimive so tudi izkušnje zagrebške mestne knjižnice (Knjižnice grada Zagreba), ki gradi domoznansko zbirko Zagrebiensia in pripravlja projekt njene digitalizacije (**Đ. Posarić**).

Na zelo dober odziv je naletela delavnica **Raziskovalna dejavnost na področju bibliotekarske in drugih informacijskih znanosti**, katere namen je bil seznaniti knjižničarje z že izvedenimi ali tekočimi raziskavami in jih vzpodbuditi k sodelovanju v raziskovalnem delu. **A Horvat** je predstavila projekta Utemeljitev in zasnova Centra za stalno strokovno izobraževanje knjižničarjev (2002) in Prosti dostop do informacij in Informacije o EU v splošnih knjižnicah. **T. Aparac-Jelušić** in **S. Faletar-Tanacković** sta predstavili analizo del, ki se ukvarjajo s problematiko organizacije, ohranjanja in uporabe pisne kulturne dediščine, **M. Dragija-Ivanović s sodelavci** pa raziskavo o bralnih in informacijskih potrebah otrok in mladine, ki sta jo izvedla oddelka za knjižničarstvo Univerze v Zadru in oddelk za informacijske znanosti Filozofske fakultete Univerze v Osijeku na področju osiješko-baranjskega področja. O tekoči raziskavi s področja informacijskih potreb mladih uporabnikov splošnih knjižnic je spregovorila **I. Stričević**, **I. Pilaš** pa je predstavila rezultate analize vrednotenja digitalnih zbirk mednarodnih organizacij, in sicer s področja uradnih publikacij. Zelo zanimiva je bila tudi predstavitev prvih rezultatov bibliometrijske analize revije Vjesnik bibliotekara Hrvatske za obdobje 1950-2005, ki jo je opravil **F. Pehar**. Analiza avtorjev je npr. prinesla podobne rezultate, kot dosedanje bibliometrijske analize revije Knjižnica (prevladujejo prispevki z enim avtorjem, malo število tujih avtorjev, malo število avtorjev je objavilo velik delež prispevkov ipd.), zasledimo pa tudi podatek, da noben članek ni bil napisan v sodelovanju med študentom bibliotekarstva in starejšim avtorjem, kar pa v primeru Knjižnice ne drži.

Za vse, ki se že ukvarjajo s pridobivanjem izvenproračunskih sredstev za knjižnice oz. jih to čaka, je bila zanimiva udeležba na delavnici **Zagotavljanje finančnih sredstev za projekte in donacije**. O pridobivanju donacij je spregovorila **E. Bačić**, o izkušnjah nacionalne knjižnice pri sodelovanju v enem od projektov TEMPUS z naslovom Opredelitev modela knjižničnega sistema Univerze v Zagrebu pa **M. Mihalić**. Sodelovanje Hrvaškega knjižničarskega društva v različnih projektih je prineslo dragocene izkušnje glede priprave in prijave projektov in pregled nad možnimi naslovniki za pridobivanje projektnih sredstev. **A. Belan-Simić**, bivša predsednica HKD, je opozorila ne nekaj dejavnikov, ki bistveno vplivajo na to, da je prijavljeni projekt izbran za (so) financiranje.

Tradicija je že, da je na posvetovanjih hrvaških knjižničarjev prisotna tudi **posterska sekcija**. Letos je bilo razstavljenih kar 19 posterjev, ki so pokrivali področje organizacije posebnih zbirk tiskanega in digitalnega gradiva, dostopnosti elektronskih informacijskih virov in zbirk časnikov. V okviru **volilne skupščine** združenja so bili izvoljeni novi organi, nova predsednica je postala Zdenka Sviben (Knjižnice grada Zagreb). Po zaključku posvetovanja pa sta bili organizirani še dve strokovni ekskurziji.

Udeležba na posvetovanju nama je omogočila seznanitev z dogajanjem v hrvaškem knjižničarstvu, še zlasti na področju digitalizacije in izgradnje digitalnih zbirk ter delovanju digitalnega arhiva, kjer lahko marsikatero izkušnjo hrvaških kolegov koristno uporabimo pri nadaljnji izgradnji Digitalne knjižnice Slovenije - dlib.si. Zanimivi sta bili tudi predstavitvi gostij iz tujine – še posebej je bila zanimiva predstavitev digitalizacije v avstrijski nacionalni knjižnici. Obojestransko (ÖNB in NUK) pripravljenost na partnersko sodelovanje pri digitalizaciji starejših časnikov in časopisov bi se lahko v kratkem realizirala s skupnim projektom digitalizacije Laibacher Zeitunga.

Zanimive in koristne so tudi hrvaške izkušnje glede delovanja strokovnega združenja, ki se je leta 2004. reorganiziralo in formalno preoblikovalo iz zveze društev v društvo z različnimi vrstami članov – kolektivni (društva) in individualni (posamezniki, častni člani). Žal nova zakonodaja s področja društev pri nas takšnih rešitev ne omogoča. HKD je aktivno na številnih področjih in dobro sodeluje z oddelki za bibliotekarstvo (Zagreb, Osijek, Zadar), ministrstvi, knjižnicami itd. Zelo kakovostna je publicistična dejavnost združenja, in ne nazadnje – z letom 2006 mu je ministrstvo, pristojno za kulturo, odobrilo redna sredstva za dva zaposlena, ki opravljata zdaj profesionalno naloge strokovnega in administrativnega tajnika. S profesionalizacijo bo združenje v prihodnje zagotovo še razširilo obseg svojega delovanja.

Udeležbo na posvetovanju sta nama omogočili Zveza bibliotekarskih društev Slovenije in Narodna in univerzitetna knjižnica.

Pripravili: Melita Ambrožič in Mojca Šavnik

Priloga 10: Projekt »Program informacijske pismenosti na slovenskih univerzah«

Informacijska pismenost, sposobnost opredelitve informacijske potrebe, pridobivanja, razumevanja, vrednotenja in uporabe informacij iz različnih virov, dobiva ključno vlogo v življenju posameznika in družbenih skupin. Tako pismenost opredeljuje *informacijska družba*, kjer je informacija neskončen proizvod, naše potrebe po informaciji pa eksistenčne.

Ko smo raziskovali dejavnike knjižnice, ki so povezani z boljšo pismenostjo, so ugotovitve pokazale, da je boljša pismenost tesno povezana s prisotnostjo knjižnice oz. informacijskih centrov in s kognitivnimi vidiki knjižničnega informacijskega dela (z izborom in uporabo knjižničnega gradiva oziroma informacij), kar hkrati predstavlja tudi kognitivne elemente informacijskega procesa.

Namen projekta: Namen je izrabiti knjižnične zbirke dokumentov in profesionalno znanje knjižničnega kadra in vseh informacijskih strokovnjakov, ki naj združijo moči pri procesu informacijskega opismenjevanja na vseh ravneh univerzitetnega študija, in sicer s ciljem, da bi študentje dosegli raven zmožnosti, ki jih določa Nacionalna strategija za razvoj pismenosti.

Študentke in študenti naj:

- izbirajo najbolj primerne informacijske vire za razreševanje problemov v samostojnem učenju, raziskovalnem delu in v vsakdanjem življenju,
- kritično vrednotijo sporočila pisnih, govornih ter drugih oblik in ta sporočila smiselno uporabijo v različnih okoliščinah,
- obvladajo strategije lastnega tvorjenja in predstavitve strokovnih in drugih besedil/sporočil,
- obvladajo rabo strokovnega jezika oz. strokovne terminologije.

Utemeljitev: V prizadevanja za splošno dostopnost informacij so se vključile tudi knjižnice in informacijski centri, ki so v skladu s svojimi možnostmi in razvitostjo informacijskega okolja opravljali svoje bibliopedagoško delo, posodabljali svoje programe izobraževanja uporabnikov knjižnic, spodbujali uporabo knjižničnega gradiva in različnih informacijskih virov. Te dejavnosti so se okrepile še zlasti v obdobju, ko se je v obdelavo, analizo in sintezo informacij intenzivno vključila računalniška in komunikacijska tehnologija. Tega se je na področju knjižničarstva najbolj sistematično lotilo osnovno in srednje šolstvo, kjer je bil sprejet program knjižničnega informacijskega znanja, ki naj bi kot obvezne izbirne vsebine dopolnjevalo vsebine drugih predmetnih skupin. Vsa ta prizadevanja pa še zmeraj ne dajejo rezultatov na ravni dejanskih potreb posameznih izobraževalnih ustanov in ne pripomorejo k uveljavitvi informacijske pismenosti v skladu z stalno naraščajočimi potrebami družbe.

Še zlasti na visokošolski ravni se informacijsko opismenjevanje ne izvaja sistematično, ponekod pa se sploh ne izvaja, čeprav tečejo prizadevanja za uvedbo takega programa že od leta 1975, ko Breda Filo navaja danes še toliko bolj veljavne argumente za uvedbo takega programa: 1. spremenjena struktura knjižnice in količina informacijskega gradiva, 2. pomen bibliotečne kompetence za izpeljavo ciljev visokošolske vzgoje, 3. pomanjkljiva bibliotečna kompetenca mnogih strokovnjakov oz. znanstvenikov... ki se je ni moč naučiti intuitivno, predstavlja pa resne probleme na področju etike, zanesljivosti in ekonomike znanstvenega dela.

Splošne značilnosti uporabnikov elektronskih informacij nakazujejo slabo informacijsko pismenost. Uporabniki izvajajo enostavno in prosto brskanje po internetu, ker ne vedo, da specialne, celovite in pogosto tudi plačljive zbirke informacij ponujajo več možnosti za kakovost, uspešnost, učinkovitost pri nadaljnjem delu. Ko poižvedujejo, dobijo malo dobrih rezultatov, saj ne obvladajo sistematike iskanja, rezultati pa so subjektivni. Uporabniki namreč niso seznanjeni z razliko med slabimi in dobrimi informacijami. Tako se lahko vede tudi marsikateri pedagoški delavec.

Zakon o knjižničarstvu (2001) stanje spreminja, saj nalaga knjižnicam sodelovanje pri informacijskem opismenjevanju. Za izvajanje teh nalog pa tudi visokošolske organizacije potrebujejo *program informacijske pismenosti, sprejet na nacionalni ravni*, ki bo podlaga za sodelovanje knjižnic oz. informacijskih centrov in ustrezno habilitiran pedagoški kader pri informacijskem opismenjevanju študentov znotraj študijskega, raziskovalnega ali umetniškega procesa.

Cilj projekta: Končni cilj projekta je izdelava predloga besedila za **Program informacijske pismenosti na univerzitetnem študiju**. Delovna skupina Sekcije za visokošolske knjižnice bo v prvi fazi projekta predstavila *izhodišča za oblikovanje programa in mednarodne izkušnje*. Na osnovi teh izhodišč in potreb domačega okolja bo v drugi fazi zasnovala program informacijske pismenosti s predstavitvijo *namena*, določila bo *cilje oziroma standarde* informacijske pismenosti in *vsebinsko znanja* (s poudarkom na poznavanju informacijskih virov in strategij izbora virov). Priporočila bo *metode*

*opismenjevanja (s poudarkom na razumevanju zakonitosti informacijskega procesa) in predlagala izvajalce, kjer bo poudarila vlogo knjižnice in informacijskih strokovnjakov v izobraževalnem, raziskovalnem procesu in pri tem opredelila, kakšno naj bo sodelovanje pedagoškega kadra in knjižničarjev, če naj se dosežejo cilji tega programa. Opozorila bo na potrebne *materialne pogoje* za izvajanje programa in *določila kazalce za spremljanje in vrednotenje dosežkov.**

Uporabnost programa: Program bo praktični pripomoček za vsako visokošolsko organizacijo. Z njegovo pomočjo bo lahko pripravila svoj program, pri katerem bodo sodelovali pedagoški delavci in knjižničarji, ki bo vključeval posebnosti okolja organizacije. Organizacija bo tako lahko dosegla, da se bodo učitelji in študentje usposobili za kritično rabo informacij. Pri študentih se bo spodbujalo samostojno učenje z uporabo najrazličnejših informacijskih virov. Razvijale in nadgrajevale se bodo vse vrste pismenosti, tako študentje kot učitelji pa se bodo ozaveščali o pomenu vseživljenjskega učenja. Tak program informacijske pismenosti bo tako postal skupni koncept učiteljev, informacijskih strokovnjakov oz. knjižničarjev in bo sooblikoval kurikulum, razvoj visokošolske didaktike (projektno delo, medpredmetno povezovanje, reševanje problemov...), usmerjal raziskovalno delo in vključeval vrednotenje oz. ocenjevanje kot potreben element spremljanja lastnih zmožnosti.

Časovna opredelitev projekta: Projekt se je začel konec novembra 2006 (prva faza), druga faza (priprava osnutka programa) se bo končala predvidoma sredi decembra 2007, v letu 2008 bo potekala razprava o dokumentu in sprejem dokumenta.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE
Turjaška 1, 1000 Ljubljana, Tel.: (01) 20 01 193 Fax: (01) 42 57 293

FINANČNO POROČILO ZA LETO 2006

Ljubljana, 02.03.2007

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

1. Podlage za sestavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in Zakonom o gospodarskih družbah. Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela: previdnost, prednost vsebine pred obliko in pomembnost.

2. Pravni položaj zveze društev

Društvo: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Skrajšano: ZBDS

Sedež: Ljubljana, Turjaška 1

Organizacijska oblika: zveza društev

Akt o ustanovitvi: Statut

Registracija: ZBDS je bila ustanovljena 11.5.1984; register društev – Upravna enota Ljubljana – števil. 731

Po odločbi št. 026-40/99/15 od 22.6.2005 društvo deluje v javnem interesu na področju kulture

Glavna dejavnost zveze društev: dejavnost strokovnih združenj knjižničarjev

Predsednica društva: dr. Melita Ambrožič

Organi društva: skupščina, predsedstvo, nadzorni odbor, častno razsodišče

BILANCA STANJA

Opredmetena osnovna sredstva

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

Amortizacija: osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Uporablja se enakomerni časovni obračun amortiziranja.

Amortizacija je obračunana po stopnjah, ki so določene za posamezno osnovno sredstvo in se med obračunskim letom ne spreminjajo. Uporabljene amortizacijske stopnje ne presegajo davčno priznanih stopenj.

Med letom se obračunava začasna amortizacija, ki se popravi za medletne spremembe v stanju opredmetenih osnovnih sredstev

Dolgoročne terjatve in finančne naložbe

Društvo nima dolgoročnih terjatev in finančnih naložb.

Zaloge

Društvo v svojih knjigah ne izkazuje zalog, saj vse nabave ob nakupu knjiži na stroške.

Terjatve do članov in kupcev

31.12.2006 društvo izkazuje terjatve do članov in kupcev v višini **1.062 tisoč sit**.

Druge kratkoročne terjatve in kratkoročne finančne naložbe

Društvo nima drugih kratkoročnih terjatev in finančnih naložb.

Denarna sredstva na računu

31.12.2006 društvo izkazuje na transakcijskem računu pri NLB 10.888 tisoč sit, na deviznem računu pri NLB 9.301,10 EUR in v blagajni 70 tisoč sit.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Društvo nima kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev.

Društveni sklad

31.12.2006 društvo izkazuje društveni sklad v višini 14.333 tisoč sit., od tega za revijo Knjižnica 5.621 tisoč sit, za Kalanov sklad 1.669 tisoč sit, za Stepišnikov sklad 132 tisoč sit in za delovanje zveze in njenih teles 6.911 tisoč sit.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Društvo nima rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

Dolgoročni dolgovi

Društvo nima dolgoročnih dolgov.

Kratkoročni dolgovi do članov in dobaviteljev

31.12.2006 društvo izkazuje kratkoročne dolgove do dobaviteljev v višini 281 tisoč sit.

Drugi kratkoročni dolgovi

Društvo nima kratkoročnih dolgov.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Društvo nima pasivnih časovnih razmejitev.

PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Odhodke društva predstavljajo :

Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah kot so stroški materiala, stroški storitev, amortizacija...

Celotni odhodki za leto 2006 znašajo 24.995 tisoč sit

Prihodke društva predstavljajo:

1. Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev (Ministrstvo za kulturo, ARRS / Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo) 17.059 tisoč sit
2. Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb 928 tisoč sit
3. Članarine in prispevki članov 5.158 tisoč sit
4. Prihodki od prodaje trgovskega blaga in storitev 4.482 tisoč sit
5. Finančni prihodki - obresti od sredstev na vpogled – 22 tisoč sit

Celotni prihodki iz dejavnosti društva znašajo 27.627 tisoč sit

V letu 2006 smo ustvarili za 2.654 tisoč sit **presežka prihodkov nad odhodki**.

.

Poročilo sestavila:

Blagajničarka:
Zdenka Rudolf

Predsednica:
dr. Melita Ambrožič

Ljubljana, 02.03.2007

FINANČNI OBRAČUN ZBDS ZA LETO 2006

REKAPITULACIJA

PRIHODKI

OBRAČUN LETO 2006

1.	ZBDS	24.239.221
2.	KNJIŽNICA	13.044.777
3.	KALANOV SKLAD	1.680.778
4.	STEPIŠNIKOV SKL.	363.000

SKUPAJ PRIHODKI 39.327.776

STROŠKI

1.	ZBDS	17.328.414
2.	KNJIŽNICA	7.423.009
3.	KALANOV SKLAD	11.852
4.	STEPIŠNIKOV SKL.	231.240

SKUPAJ STROŠKI 24.994.515

RAZLIKA MED PRIHODKI

IN ODHODKI

14.333.261

od tega za:

Knjižnico	5.621.768
Kalanov sklad	1.668.926
Stepišnikov sklad	131.760
delovanje ZBDS	6.910.807

Skupaj za prenos v leto 2007:

14.333.261

Blagajnik ZBDS
Rudolf Zdenka

Ljubljana, 20.2.2007

FINANČNI OBRAČUN ZBDS ZA LETO 2006 IZVAJANJE PROGRAMA

OBRAČUN 2006

PRIHODKI

	Znesek
1. Prenos prihodkov iz leta 2005	5.602.307
2. Ministrstvo za kulturo	13.567.000
3. Članarina ZBDS	1.361.900
4. Prejete obresti in prod. publ.	39.795
5. Prihodki od kotizacij	2.476.661
6. Prih. sponzorjev in drugo	1.191.558
SKUPAJ PRIHODKI	24.239.221

STROŠKI

Št. konta	Naziv konta	Znesek
1. 4000005	Stroški materiala	262.542
2. 4100005	Kotizacije, izobraževanje	333.501
3. 4101000	Reprezentanca	1.115.098
4. 4103000	Tisk / dopisi, zgibanke in ostalo	1.405.397
5. 4104000	Poštno in prevozne storitve	59.288
6. 4105000	Storitve študentskega servisa	221.592
7. 4120005	Najemnine, dostopi do baz podatkov (EBSCO)	4.759.468
8. 4140005	Dnevnice, prev. str., sl. potovanja	2.057.205
9. 4150005	Placila za storitve app in bančne storitve	109.129
10. 4160005	Avtor. honor., pogodbe o delu	4.723.966
11. 4190005	Članarine	388.391
12. 4192000	Stroški drugih storitev	1.686.177
13. 4400005	Amortizacija	206.660
		17.328.414

Skupaj za prenos v leto 2007:

6.910.807

Blagajnik ZBDS
Rudolf Zdenka

Ljubljana, 20.2.2007

FINANČNI OBRAČUN ZA LETO 2006

REVIJA KNJIŽNICA

PRIHODKI

OBRAČUN

2006

1.	Prenos prih. iz l. 2005	5.227.649
2.	Članarine	2.601.100
3.	Min. za kulturo	3.254.000
4.	Min. za šolstvo in šport	237.600
5.	Prodaja Knjižnice	1.724.428

SKUPAJ PRIHODKI

13.044.777

STROŠKI

št. konta	Naziv konta	
1.	4102000 Tisk Knjižnice, elektr.izdaja	3.481.374
2.	4161000 Avtor. honorarji, pog. o delu	3.586.286
3.	4100005 Kotizacije, izobraževanje	37.800
4.	4105000 Storitve štud. servisa in dr.	11.495
5.	4140005 Dnevnice, prev. str.	43.324
6.	4104000 Poštni stroški	262.730

SKUPAJ STROŠKI

7.423.009

RAZLIKA za prenos v leto 2007

5.621.768

Blagajnik ZBDS
Zdenka Rudolf

Ljubljana, 20.2.2007

FINANČNI OBRAČUN ZA LETO 2006
KALANOV SKLAD

PRIHODKI

OBRAČUN 2006

1. Pren. prih. iz leta 2005	584.778
2. Članarine 2006	1.096.000

SKUPAJ PRIHODKI

1.680.778

STROŠKI

1. 4140005 Dnevnice, prev. str.	11.852
---------------------------------	--------

SKUPAJ STROŠKI

11.852

RAZLIKA za prenos v leto 2007

1.668.926

Blagajnik ZBDS
Zdenka Rudolf

Ljubljana, 20.2.2007

FINANČNI OBRAČUN ZA LETO 2006

STEPIŠNIKOV SKLAD

PRIHODKI

OBRAČUN

2006

1. Pren. prih. iz leta 2005	264.000
2. Članarine	99.000

SKUPAJ PRIHODKI

363.000,00

STROŠKI

1. 4101000	Reprezentanca	85.800
2. 4103000	Tisk	75.600
3. 4120005	Najemnine	69.840

SKUPAJ STROŠKI

231.240

RAZLIKA za prenos v leto 2007

131.760

Blagajnik ZBDS
Zdenka Rudolf

Ljubljana, 20.2.2007

**REKAPITULACIJA PLANA ZA LETO 2006,
2007**

Št. sklopa	Sklop in obseg:	Celotna vrednost 2006	EUR		EUR		Zaprošena sredstva MK 2007
			239,64	Odobrena sredstva MK 2006	239,64	Celotna vrednost 2007	
1.	Strokovno delo na področju dejavnosti društva: delo sekcij, komisij, skladov in predsedstva ZBDS	4.480.000	18.695	2.660.000	11.100	17.920,00	12.000,00
	~ Strokovno delo predsedstva in delovnih teles	4.480.000	18.695	2.660.000	11.100	17.920,00	12.000,00
2.	Organizacija izobraževalnih vsebin	5.410.000	22.576	2.410.000	10.057	48.600,00	10.100,00
	~ Posvetovanje splošnih knjižnic	3.260.000	13.604	1.500.000	6.259	0,00	0,00
	~ Posvetovanje visokošolskih in specialnih knjižnic	2.150.000	8.972	910.000	3.797	0,00	0,00
	~ Strokovno posvetovanje ZBDS					48.600,00	10.100,00
3.	Mednarodna dejavnost in udeležba na mednarodnih konferencah	1.445.000	6.030	850.500	3.549	4.585,00	3.009,00
	~ Mednarodna konferenca IFLA in članarina	536.000	2.237	360.000	1.502	2.530,00	1.669,00
	~ Konferenca LIDA, Libraries in the Digital Age	275.000	1.148	157.500	657	1.200,00	730,00
	~ 8th International Bielefeld Conference	534.000	2.228	288.000	1.202		
	~ Proljetna škola šolskih knjižničar	100.000	417	45.000	188	430,00	310,00
	~ Posvetovanje Hrvaškega knjižničarskega društva					425,00	300,00
4.	Promocijske dejavnosti	5.260.000	21.950	1.719.000	7.173	12.083,50	7.382,00
	~ Dan slovenskih splošnih knjižnic	4.150.000	17.318	1.080.000	4.507	6.200,00	3.900,00
	~ Organizacija in podelitev stanovskih nagrad	170.000	709	90.000	376		0,00
	~ Izdajanje promocijskega gradiva	200.000	835	99.000	413		0,00
	~ Promocija ZBDS na spletni strani	740.000	3.088	450.000	1.878	3.701,50	2.100,00
	~ Izdaja promocijske publikacije o ZBDS					2.182,00	1.382,00
5.	Izdajanje strokovnih publikacij v višini	9.225.257	38.496	3.254.000	13.579	46.872,65	20.921,58
	~ Knjižnica: revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti	9.225.257	38.496	3.254.000	13.579	46.872,65	20.921,58
6.	Ponudba informacijskih storitev za knjižnice	14.675.000	61.238	5.827.500	24.318	66.168,00	29.029,00
	~ Servis EBSCOhost	14.675.000	61.238	5.827.500	24.318	66.168,00	29.029,00
	SKUPAJ	40.495.257	168.984	16.721.000	69.775	196.229,15	82.441,58

Ljubljana, 9.3.2007